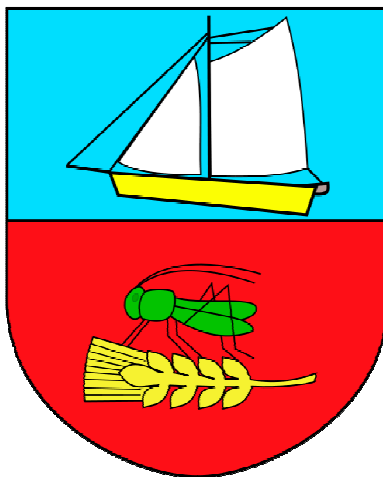

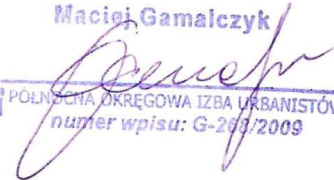
FIRMA USŁUGOWO – PROJEKTOWA DW WANDA ŁAGUNA
UL. OKRZEI 13/4, 81-747 Sopot, TEL. (58) 551 16 51, 601 667 710, 695 435 300
e-mail: dw@pracowniadw.pl, www.pracowniadw.pl

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ZMIANY I AKTUALIZACJI STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY USTKA

ZLECENIODAWCA: URZĄD GMINY USTKA
ul. Dunina 24,
76-270 Ustka,

WYKONAWCA: FIRMA USŁUGOWO – PROJEKTOWA DW WANDA ŁAGUNA,
ul. Okrzei 13/4, 81-747 Sopot
AUTOR: INŻ. ARCH. KRAJ. MACIEJ GAMALCZYK (MAG PROJEKT)

Maciej Gamalczyk

POLSKA OKRĘGOWA IZBA URBANISTÓW
numer wpisu: G-269/2009

SOPOT, LISTOPAD 2012

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie oraz metodyka sporządzania prognozy	4
1.1. Podstawa prawna opracowania	6
1.2. Dokumentacje i materiały źródłowe	8
2. Lokalizacja i ogólna charakterystyka obszaru badań	9
3. Informacja na temat celów i kierunków rozwoju określonych w Studiumv Uwarunkowań oraz związków z innymi studiami, planami i programami.....	10
3.1. Krótka prezentacja najważniejszych celów i kierunków rozwoju określonych w Studium	10
3.2. Krótka prezentacja powiązań z innymi odnośnymi studiami, planami i programami..	36
3.2.1. Powiązania z innymi dokumentami na poziomie UE.	36
3.2.2. Powiązania z innymi dokumentami na poziomie Kraju.....	36
3.2.3. Powiązania z innymi dokumentami na poziomie regionalnym i lokalnym	37
4. Charakterystyka stanu, funkcjonowania oraz istniejących problemów środowiska oraz jego potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji projektu zmiany Studium	38
4.1. Rzeźba terenu	39
4.2. Budowa geologiczna	40
4.3. Gleby	42
4.4. Wody powierzchniowe.....	43
4.5. Wody podziemne.....	45
4.6. Warunki klimatyczne i jakość powietrza	47
4.7. Różnorodność biologiczna	50
4.8. Ludność, bezpieczeństwo i zdrowie ludzi.....	66
4.9. Dziedzictwo kulturowe	72
4.10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu zmiany Studium.....	73
5. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	75
6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	38
7. Cele ochrony Środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....	82
8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	83
9. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania..	88
10. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	89
11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....	91
12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych.....	93
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	93

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:

1. Załącznik nr 1 - Lokalizacja obszaru opracowania.....97
2. Załącznik nr 2 – Mapa uwarunkowań ekofizjograficznych obszaru opracowania, stanowiąca Załącznik nr 1 do Tomu I Studium Uwarunkowań pt. „Ekofizjograficzne uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy Ustka” w skali 1:10 000.

1. WPROWADZENIE ORAZ METODYKA SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Konieczność wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wynika z Ustawy z dnia 3 października 2008 r. „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz.1227 z późn. zmianami). Artykuł 51 ust.1 tej ustawy, w powiązaniu z art. 46 pkt. 1 nakłada obowiązek wykonania prognozy oddziaływania na środowisko między innymi do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a w powiązaniu z art. 50 – także do projektu jego zmiany. Prognoza niniejsza została opracowana na podstawie tego prawa.

Art. 53 tej ustawy ustala konieczność uzgodnienia zakresu i szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i z Państwowym Powiatowym Inspektorem Ochrony Środowiska. Realizując powyższy wymóg ustawy, zakres i szczegółowość informacji wymaganych w niniejszej prognozie zostały uzgodnione z w/w organami. Wobec tego sporządzając niniejszy elaborat prognozy kierowano się koniecznością takiego jego opracowania, aby jego zakres i stopień szczegółowości odpowiadał zakresowi uzgodnionemu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz zakresowi uzgodnionemu przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku.

Obecnie obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ustka, zatwierdzone uchwałą Nr V/37/2002 Rady Gminy Ustka z dnia 30 grudnia 2002 roku.

Zakres aktualizacji Studium określiła Uchwała Nr XIX/226/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 24 października 2008 roku w sprawie przystąpienia do aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka.

Konieczność zmiany oraz aktualizacji Studium wynika z:

1. zmiany przepisów prawnych w zakresie planowania przestrzennego w wyniku wejścia w życie nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku i wymogów nowej ustawy (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) jako tekst jednolity ogłoszony w Dz. U. z 2011 r. Nr 32, poz. 159 ze zm.),
2. zmian ustaw i rozporządzeń, w tym m. in.: ustawy prawo ochrony środowiska, ustawy o ochronie przyrody, ustawy o lasach, ustawy prawo geologiczne i górnicze, ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
3. potrzeb zaktualizowania kierunków rozwoju gminy wynikających między innymi ze zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego oraz strategii rozwoju gminy Ustka,
4. wniosków instytucji, podmiotów gospodarczych, Wójta Gminy oraz osób fizycznych, zgłoszonych do zmiany studium w okresie poprzedzającym opracowanie jego aktualizacji.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka ma charakter aktualizacji sporządzonego wcześniej opracowania w granicach administracyjnych gminy, uwzględniającej aspekty prawne, społeczno – gospodarcze, ekologiczne i przestrzenne.

Projekt studium opracowany jest zgodnie z zakresem i trybem określonym w obowiązującej ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 23 marca 2003 roku (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) oraz w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz.1233).

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy powinno być zgodne między innymi z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa, ustaleniami wynikającymi z realizacji Ustawy o ochronie przyrody, a także wszystkimi innymi przepisami prawa, dotyczącymi problematyki planowania i zagospodarowania przestrzennego, ochrony środowiska oraz infrastruktury technicznej.

Celem prognozy jest określenie, czy projektowane ustalenia zmiany i aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka mogą spowodować pogorszenie stanu środowiska w obszarach wzajemnych oddziaływań i stwierdzenie oraz czy ustalenia projektu zmiany i aktualizacji studium uwzględniają lokalne uwarunkowania środowiska.

W trakcie prac zebrano i przeanalizowano materiały archiwalne, dokonano wizji terenu, przeanalizowano opracowania ekofizjograficzne i materiały zebrane dla potrzeb tego opracowania. Dokonano identyfikacji obszarów, których zagospodarowanie może ulec zmianie w następstwie zmiany i aktualizacji studium. Zidentyfikowano możliwe skutki wynikające ze zmiany zagospodarowania terenu oraz określono i oceniono wpływ zmian.

Niniejsza „Prognoza oddziaływania na środowisko” dotycząca zmiany i aktualizacji Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ustka, została wykonana na zlecenie Wójta gminy Ustka.

Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu oceny,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wody,

- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami Środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru — rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze określa art. 51 i 52 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko”.

Podczas wykonywania niniejszego opracowania korzystano i opierano się na aktualnie obowiązujących przepisach prawnych.

Ustawy:

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. „w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko”;
- Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. „w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska”;
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) oraz Ustawa z dnia 22 lipca 2010 r. „O zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. z 2010 r., Nr 152, poz. 1019);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. „O ochronie przyrody” (Dz. U. z 2010 r., Nr 76, poz. 489 – tj. Dz. U. z 2009, Nr 151, poz. 1220 ze zmianami);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. „O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” (Dz. U. z 2003 r., Nr 80, poz. 717 ze zmianami, tj. Dz. U. z 2011 r. Nr 32, poz. 159 ze zmianami);
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. „O gospodarce nieruchomościami” (tj. Dz. U. z 2010, Nr 102, poz. 651 ze zmianami);
- Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. „O zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” (Dz. U. z 2010 r., Nr 155, poz. 1043);

- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. „O ochronie gruntów rolnych i leśnych” (Dz. U. z 2009 r., Nr 115, poz. 967);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227) oraz Ustawa z dnia 21 maja 2010 r. „O zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw” (Dz. U. z 2010 r., Nr 119, poz. 804 ze zmianami);
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. „Prawo energetyczne” (Dz. U. z 2010 r., Nr 81, poz. 530);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. „Prawo wodne” (Dz. U. z 2005 r., Nr 239, poz. 2019, ze zmianami: Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. „O zmianie ustawy – Prawo wodne” Dz. U. z 2010 r., Nr 44, poz. 253 oraz Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. „O zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw” (Dz. U. z 2011 r., Nr 32, poz. 159);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. „o odpadach” (Dz. U. z 2001 r., Nr 62, poz. 628);
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. „o opakowaniach i odpadach opakowaniowych” (Dz. U. z 2001 r., Nr 63, poz. 638);
- Ustawa „o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej” z dnia 11 maja 2001 r. (Dz. U. z 2001 r., Nr 63, poz. 639);
- Ustawa „o utrzymaniu czystości i porządku w gminach” z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 132, poz. 622 ze zmianami);
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. „O szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych” (Dz. U. z dnia 10 maja 2003 r.);
- Ustawa „o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych” z dnia 7 maja 2010 r. (Dz. U. z 2010 r., Nr 106, poz. 675);
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010, Nr 213, poz. 1397);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192 z dnia 14 stycznia 2003 r., poz. 1883);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826);
- Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 1161/XLVII/10 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. U. Woj. Pom. Nr 80, poz. 1455);
- Zarządzenie Nr 2 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dnia 4 maja 2006 r. w sprawie określenia granic pasa technicznego Urzędu Morskiego w Słupsku na terenie Województw Pomorskiego i Zachodniopomorskiego (Dz. U. Woj. Pom. z 2006 r., Nr 57, poz. 1186);
- Zarządzenie Nr 3 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dnia 4 maja 2006 r. w sprawie określenia granic pasa ochronnego Urzędu Morskiego w Słupsku na terenie Województw Pomorskiego i Zachodniopomorskiego (Dz. U. Woj. Pom. z 2006 r., Nr 57, poz. 1187);

1.2. DOKUMENTACJE I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

- *Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego do planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego*, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego Słupsk-Gdańsk, 2007;
- Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami Gminy Ustka 2010, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r.;
- *Dendrologia*, Seneta W., PWN Warszawa, 1981;
- Dokumenty i materiały uzyskane w Urzędzie Gminy Ustka, m. in. formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy Ustka, 2010 r.;
- *Ekologia krajobrazu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998;
- Informacje i wnioski Zarządu Województwa Pomorskiego do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka;
- *Geografia regionalna Polski*, Kondracki J., Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002;
- Mapa topograficzna gminy Ustka w skali 1: 10 000, WODGIK, Gdańsk, 2010 r.;
- *Ocena roczna jakości powietrza w woj. pomorskim za 2007 rok*, PWIOŚ Gdańsk, 2008;
- *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego*, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, Słupsk 2002;
- Zmiana Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego (Uchwała Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 r., Dz. U. Woj. Pom. z 2009 r. , Nr 172, poz. 3361);
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2010;
- Program ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla gminy Ustka na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r.;
- Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2010 z uwzględnieniem perspektywy 2011 – 2014;
- Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska Województwa pomorskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy 2011-2014, którego część stanowi projekt Planu Gospodarki Odpadami dla województwa Pomorskiego 2010;
- Program Ochrony środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010;
- Raporty o stanie środowiska województwa pomorskiego, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, lata 2000-2007;
- Strategia rozwoju społeczno - gospodarczego gminy Ustka, Doradztwo Gospodarcze Koncept, Słupsk, 2009 r.;
- *Studium ekofizjograficzne województwa pomorskiego*, Czochański J.T., Hałuzo M., Kubicz G., Wojcieszek H., Pomorskie Studia Regionalne, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego, Gdańsk, 2006;
- *Studium możliwości rozwoju energetyki wiatrowej w województwie pomorskim*, Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, Słupsk 2003;
- *Warunki klimatyczne, [w:] Studium geograficzno – przyrodnicze i ekonomiczne Województwa Gdańskiego*, praca zbiorowa pod red. Moniaka J., Kwiecień K., Taranowska S., GTN, 1974;

- WBPP w Słupsku, Podział województwa pomorskiego na rejony rolnicze w zależności od ich przydatności do efektywnej, wysokotowarowej produkcji rolnej, na podstawie opracowania: Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej Polski, 1981, IUNiG, Puławy;
- Wizja lokalna na terenie gminy Ustka;
- *Zarys klimatu Polski*, Woś A., Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1996;

2. LOKALIZACJA I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU BADAŃ

Gmina Ustka położona jest w północno-zachodniej części województwa Pomorskiego, przy granicy z województwem Zachodniopomorskim, w północnej części powiatu słupskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Ustka.

Gmina Ustka sąsiaduje z 4 gminami:

- od południa z gminą Słupsk,
- od wschodu z gminą Smołdzino,
- w centralnej części z miastem Ustka,
- od zachodu z gminą Postomino (powiat sławieński, województwo zachodniopomorskie).

Od północy gmina Ustka przylega do Morza Bałtyckiego. W granicach administracyjnych Gm. Ustka zlokalizowane jest około 20 km linii brzegowej.

Z punktu widzenia podziału administracyjnego gmina Ustka należy do Powiatu Słupskiego. Poza tym w skład powiatu słupskiego wchodzi: gmina miejska Ustka, gmina miejsko-wiejska Kępice oraz gminy wiejskie: Damnica, Dębica Kaszubska, Główny, Kobylnica, Potęgowo, Słupsk, Smołdzino, Ustka. Siedzibą władz samorządu gminnego jest miasto Ustka położona w części środkowej gminy nad brzegiem morza Bałtyckiego oraz przy ujściu rzeki Słupii do morza.

Lokalizację obszaru względem najważniejszych w skali regionu ośrodków miejskich (punktów węzłowych) oraz siedziby władz powiatowych i wojewódzkich należy określić jako dobrą (względem miasta Słupsk i Ustka) oraz średnio korzystną względem pozostałych, wymienionych poniżej miast. Odległości* od poszczególnych miast kształtują się następująco:

- Ustka (miasto) – 2 km,
- Słupsk (siedziba administracji powiatowej) – 18 km,
- Gdańsk (siedziba administracji wojewódzkiej) – 136 km,
- Gdynia – 127 km,
- Bytów – 73 km,
- Wejherowo – 107 km,
- Warszawa – 476 km.
- Szczecin (przejście graniczne) – 248 km

*odległości liczone do Urzędu Gminy Ustka.

Gmina Ustka leży w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Ustka i otacza je z trzech stron (od północy jest wybrzeże Bałtyku), jest ekonomicznie i komunikacyjnie powiązana z Ustką.

Sieć osadnicza gminy tworzona jest przez ośrodki wiejskie, w tym również ośrodki o charakterze typowo turystyczno-wypoczynkowym (Dębina, Rowy, Poddąbie, Orzechowo). Ośrodki wiejskie dobrze powiązane są z miastem Ustka i Słupskiem (regionalny ośrodek rozwoju i siedziba powiatu). Z niemal całego obszaru gminy dostęp do aglomeracji trójmiejskiej środkami komunikacji publicznej jest utrudniony (ponad 3 godziny oraz brak bezpośrednich połączeń).

Przez obszar gminy przebiegają takie ważniejsze szlaki komunikacyjne jak linia kolejowa: Słupsk-Ustka, droga krajowa nr DK 21 Miastko – Ustka, która łączy dwie najważniejsze, równoległe do siebie trasy leżące w Północnej Polsce (DK20 i DK6) oraz droga wojewódzka DW 203 Koszalin – Darłowo – Ustka, stanowiąca fragment nadmorskiej trasy turystycznej.

Gmina Ustka położona jest w tzw. „obszarze problemowym Wybrzeża Bałtyku” – gdzie najistotniejsze są problemy małej stabilności bazy ekonomicznej. Występują tu konflikty pomiędzy funkcjami ochronnymi zasobów naturalnych i kulturowych, a rekreacyjno-turystycznym wykorzystaniem i zainwestowaniem obszaru, konflikt pomiędzy atrakcyjnością użytkową przestrzeni, a jej dostępnością. Istotny problem stanowi również utrzymanie brzegu morskiego i jego ochrona, a także potrzeba ochrony Słowińskiego Parku Narodowego i jego otuliny przestrzennej.

Gmina Ustka leży na środkowym wybrzeżu Bałtyku (Pobrzeże Południowobałtyckie), w centralnej części mezoregionu fizycznogeograficznego Wybrzeże Słowińskie.

Gmina graniczy od strony wschodniej ze Słowińskim Parkiem Narodowym - Światowym Rezerwatem Biosfery, od zachodniej - z przyrodniczo cennymi terenami w otoczeniu jez. Modła (rezerwat Jezioro Modła w granicach gminy oraz rezerwat Zaleskie Bagna częściowo w granicach gminy Ustka). Graniczy również z Rezerwatu Buczyna nad Słupią (na terenie miasta Ustka). Znaczna część obszaru gminy położona jest w strefie C, a także strefach A i B ochrony uzdrowiskowej uzdrowiska Ustka.

Gmina Ustka położona jest w strefie wybrzeża, predysponowanej do rozwoju gospodarki morskiej, turystyki i rekreacji, lecznictwa uzdrowiskowego oraz w północnej strefie równinnej predysponowanej do rozwoju różnorodnych form zagospodarowania. Strefa wybrzeża posiada cenne zasoby przyrody, wymagające ochrony. Północna strefa równinna (półd. oraz zachodnia część obszaru gminy) charakteryzuje się dość dużym udziałem gleb chronionych ze względu na ich wysoką wartość bonitacyjną.

3. INFORMACJA NA TEMAT CELÓW I KIERUNKÓW ROZWOJU OKREŚLONYCH W STUDIUM, UWARUNKOWAŃ ORAZ ZWIĄZKÓW Z INNYMI STUDIAMI, PLANAMI I PROGRAMAMI

3.1. KRÓTKA PREZENTACJA NAJWAŻNIEJSZYCH CELÓW I KIERUNKÓW ROZWOJU OKREŚLONYCH W STUDIUM

Zadaniem Studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym identyfikacja ważniejszych walorów środowiska przyrodniczego, problemów zagospodarowania przestrzennego oraz potrzeb rozwojowych użytkowników przestrzeni. W oparciu o analizę wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy, określono kierunki jej rozwoju przestrzennego.

• Cele i kierunki wynikające z uwarunkowań zewnętrznych

Do głównych celów polityki zagospodarowania przestrzennego zapisanego w Planie Rozwoju Województwa Pomorskiego należy kształtowanie harmonijnej struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, przełamywanie regresu społecznego i gospodarczego, integracja obszaru oraz określenie zasad wykorzystania jego zasobów i walorów.

Do głównych celów należeć tu będzie również ożywienie gospodarcze, zagrożonej trwałą marginalizacją, strefy poprzez pobudzanie popytu zewnętrznego (krajowego i europejskiego) na jej zasoby turystyczne oraz przyspieszenie restrukturyzacji rolnictwa z wykorzystaniem aktywnej polityki lokalnej.

Do głównych celów i kierunków rozwoju infrastruktury transportowej województwa zapisanych w Planie, należą:

- poprawa dostępności transportowej województwa, zwłaszcza jego obszarów służących konkurencyjności regionu (porty, centra gospodarcze, obszary rekreacyjne);
- poprawa spójności regionu – zmniejszenie czasu dostępności do obszaru metropolitalnego oraz centrów podregionów poprzez:
 - ~ modernizację dróg dojazdowych do dużych ośrodków koncentrujących miejsca pracy oraz usług ponadlokalnych, w szczególności do aglomeracji trójmiejskiej;
 - ~ integrację strukturalną i organizacyjną regionalnego transportu pasażerskiego;
 - ~ poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i zmniejszenia uciążliwości oraz szkodliwego oddziaływania na otoczenie poprzez:
 - ~ tworzenie zhierarchizowanych sieci dróg regionalnych i miejskich;
 - ~ tworzenie struktur przestrzennych minimalizujących ryzyko występowania konfliktów pomiędzy różnymi użytkownikami infrastruktury transportowej, zmotoryzowanymi i niezmotoryzowanymi.

Plan Województwa przyjmuje koncepcję spójnej i równorzędnej ochrony walorów przyrodniczych i kulturowych, formułując kierunki działań w zakresie ochrony zasobów i walorów Środowiska przyrodniczego województwa pomorskiego. Zasadnicze kierunki działań polityki przestrzennej w zakresie ochrony zasobów i walorów Środowiska przyrodniczego:

- zachowanie i utrzymanie trwałości pozostałych fragmentów osnowy ekologicznej w postaci izolowanych kęp roślinności, nieużytków, założeń parkowych i skwerów, z poszukiwaniem możliwości odtworzenia powiązań lub obejścia stref zainwestowanych,
- wprowadzenie zalesień jako uzupełnień przestrzennych w obszarach i przy granicach korytarzy i płątów ekologicznych – wzmacniających wewnętrzną spójność całej sieci oraz jako elementu podnoszącego zawartość przestrzenną zbiorowisk leśnych,
- utrzymanie lasów ochronnych oraz wsparcie procesu tworzenia kolejnych lasów ochronnych w gospodarce leśnej wraz ze wzmacnianiem działań proekologicznych na tych obszarach i uwzględnianiem ich w opracowaniach planistycznych,
- ochrona gleb oraz utrzymanie ich najlepszych walorów produkcyjnych,
- przestrzeganie realizacji opracowań planistycznych i prawidłowości ich zapisów w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych (w opracowaniach ekofizjograficznych do planów miejscowych oraz studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin),

• **Cele i kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka zapisane w zmianie i aktualizacji Studium gminy Ustka:**

Środowisko przyrodnicze:

1. Propozycja utworzenia dwóch Obszarów Chronionego Krajobrazu: „Doliny Dolnej Słupi” oraz „Słowińskiego”, a także zwiększenie powierzchni istniejącego OCHK „Pas Pobreża na zachód od Ustki”;
 - w obrębie Obszarów Chronionego Krajobrazu przewiduje się następujące funkcje:
 - ~ ochrona wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych;
 - ~ ochrona różnorodności siedliskowej i gatunkowej;
 - ~ osłona ekologiczna dla ekosystemów wodnych;
 - ~ specyfika obszarów chronionych o dopuszczalnej działalności gospodarczej (obszary chronionego krajobrazu) stanowi przesłankę do wprowadzania funkcji

- komplementarnych, takich jak: turystyka (w tym turystyka specjalistyczna), rekreacja, agroturystyka, rolnictwo przyjazne środowisku (rolnictwo ekologiczne), pszczelarstwo, myślistwo i inne.
- obszary chronionego krajobrazu powinny być kreowane jako obszary wielofunkcyjne,
 - ograniczenia dla swobodnej gospodarki przestrzennej obowiązujące na obszarach chronionych należy traktować jako korzystną prawną barierę przed substandardowym gospodarowaniem, będącym przyczyną nieładu w przestrzeni;
 - jako zasadnicze wyznaczniki standardów w gospodarce przestrzennej na obszarach chronionych należy przyjąć:
 - ~ priorytetową realizację inwestycji infrastruktury ochrony środowiska (systemy oczyszczania ścieków i zbierania odpadów stałych);
 - ~ realizację przedsięwzięć z uwzględnieniem ochrony krajobrazu jako całości i jego poszczególnych elementów, w tym szczególnie zadrzewień, wewnątrz krajobrazowych, osi widokowych i harmonijnej zabudowy oraz dziedzictwa kulturowego;
 - ~ zachowanie warunków równowagi środowiska przyrodniczego;
 - ~ przywracanie środowiska do właściwego stanu na terenach zdewastowanych i zdegradowanych (wzrosty, wysypiska odpadów);
 - ~ wprowadzenie zalesień/zadrzewień na terenach najsłabszych gleb, terenach przywodnych i o znacznych nachyleniach stoków oraz w strefach zabudowy (także zadrzewień w formie komponowanej);
 - ~ uwzględnienie możliwych preferencji ekonomicznych w przygotowaniu ofert zagospodarowania obszarów i obiektów chronionych;
 - ~ uwzględnianie w gospodarowaniu standardów unii europejskiej;
 - ~ zabrania się lokalizowania i budowy obiektów przemysłowych o znaczeniu ponad lokalnym, które mogą pogorszyć walory przyrodnicze;
 - ~ na terenach chronionych osuszanie torfowisk, mokradeł, zbiorników wodnych, podejmowanie i prowadzenie wszelkich prac melioracyjnych wymaga uzgodnienia z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska z wyłączeniem bieżącego utrzymania cieków wodnych;
 - ~ pozyskiwanie na tych obszarach surowców mineralnych dopuszcza się jedynie dla lokalnych potrzeb (rozwój budownictwa w gminie i gminach sąsiednich);
 - ~ prowadzący gospodarkę leśną wykonawcy czynności techniczno – leśnych muszą uwzględniać pozaprodukcyjne funkcje lasów oraz zapewnić zachowanie ich walorów przyrodniczych i krajobrazowych.
2. W Programie ochrony przyrody Nadleśnictwa Ustka postuluje się utworzenie: dwóch zespołów przyrodniczo- krajobrazowych - ZPK „Wydma Orzechowska” oraz ZPK „Babia Wydma” o łącznej powierzchni ok. 80 ha (na planszy pt. Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka oznaczono je jako projektowane rezerваты przyrody – wg. Raportu o stanie środowiska gminy Ustka) oraz 12 użytków ekologicznych.
 3. Typy siedlisk przyrodniczych występujące na terenie gminy Ustka wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 (Rozp. MŚ z dnia 16.05.2005, Dz. U. Nr 94 poz. 795):
 - ~ Klify na wybrzeżu Bałtyku (kod 1230),
 - ~ Inicjalne stadia nadmorskich wydmy białych (kod 2110),
 - ~ Nadmorskie wydmy białe (kod 2120),
 - ~ Nadmorskie wydmy szare (kod 2130),
 - ~ Nadmorskie wrzosowiska bażynowe Empetrium nigri (kod 2140),
 - ~ Nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika (kod 2160),

- ~ Nadmorskie wydmy z zaroślami wierzby piaskowej (kod 2170),
 - ~ Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich (kod 2180),
 - ~ Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (kod 4010),
 - ~ Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz do naturalnej regeneracji (kod 7120),
 - ~ Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamunion kod 3150),
 - ~ Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (kod 91EO),
 - ~ Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (kod 9190).
4. Należy dokonać bieżącej inwentaryzacji wszystkich pomników przyrody na terenie gminy. Z informacji pozyskanych w gminie oraz wizji terenowej wynika, że aktualny stan może się różnić niż ten opisany w powyższej tabeli. W przypadku stwierdzenia braku jakiegokolwiek z obiektów ochroną pomnikową, należy podjąć uchwałę (przez Radę Gminy) znoszącą taką formę ochrony.
 5. Strefowy rozwój przestrzenny gminy w zakresie środowiska przyrodniczego, uzależniony od budowy geologicznej, ukształtowania powierzchni terenu, a także istnienia chronionych lub zasługujących na ochronę form przyrody i zasobu kulturowego gminy oraz sieć hydrograficzną gminy.
 6. Na terenie gminy zinwentaryzowane zostały złoża kruszyw naturalnych zgodnie z oznaczeniami na planszy pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka”. Dopuszcza się eksploatację tych złóż po spełnieniu łącznie następujących warunków:
 - ~ wykonanie i uchwalenie planu miejscowego;
 - ~ uzyskanie koncesji na wydobywanie;
 - dopuszcza się eksploatację złóż nie oznaczonych na załączniku lub będących poszerzeniem już istniejących złóż, pod warunkiem wcześniejszego zewidencjonowania tych obszarów w Wojewódzkim Zasobie Geologicznym, uzyskaniu koncesji poszukiwawczej i na wydobywanie oraz po spełnieniu łącznie następujących warunków:
 - ~ wykonanie i uchwalenie planu miejscowego;
 - ~ uzyskanie koncesji na wydobywanie;
 - możliwość eksploatacji złóż należy podporządkować przepisom szczegółowym dotyczącym ochrony środowiska przyrodniczego;
 - w przypadku zakończenia eksploatacji złóż kopalin szczególną uwagę należy zwrócić na realizację programu rekultywacji poprzez udział gminy w stałym monitorowaniu prac. Zaleca się aby głównym kierunkiem rekultywacji złóż kopalin, na których zakończono eksploatację były zalesienia lub przywrócenie produkcji rolnej oraz wykorzystanie tych terenów w celach rekreacyjnych np. tworzenia oczek wodnych lub budownictwa mieszkaniowego i usługowego;
 - należy dążyć do minimalizacji oddziaływania eksploatacji złoża na walory przyrodnicze, szczególnie obszarów chronionych, eksploatacji małymi kwaterami rekultywowanymi sukcesywnie; tereny wyrobisk należy zabezpieczyć przed możliwością składowania odpadów; wydobywanie kopalin ze złoża winno odbywać się zgodnie z uwarunkowaniami nałożonymi w koncesji;
 - na terenie Uzdrowiska Ustka znajdują się udokumentowane naturalne surowce lecznicze w postaci solanek oraz torfu leczniczego – borowin. Plany w zakresie poszukiwań i potencjalnie wykorzystania torfu jako surowca leczniczego (borowina), muszą być poprzedzone ekspertyzami oceniającymi wpływ takiej działalności na środowisko przyrodnicze i uzgodnione z odpowiednimi służbami ochrony przyrody;
 - **w przypadku podjęcia, a następnie zaprzestania eksploatacji złoża borowinowego w wyniku jego wyczerpania, bądź utraty wartości leczniczych, stwierdzonej**

podczas wykonywania ponownych badań specjalistycznych, teren złoży może być wykorzystywany pod inne funkcje, określone przez wnioskodawców, będących właścicielami tych terenów.

Rolnicza przestrzeń produkcyjna:

1. Wskazane jest utrzymanie stosunkowo wysokiej średniej wielkości gospodarstw rolnych (na poziomie średniej krajowej) i nie dopuszczanie do ich rozdrobnienia (średnia wielkość gosp. w gminie Ustka wg stanu na dzień 30.06.2011 r. = 11 ha).
2. Nie dopuszcza się zakładania nowych obiektów specjalistycznej produkcji oraz hodowli zwierzęcej w systemie bezściółkowym; istniejące hodowle należy stopniowo likwidować.
3. Należy utrzymywać i wzbogacać zadrzewienia graniczne i śródpolne.
4. Dopuszcza się przeznaczanie terenów cennych rolniczo (klasy III i IV) na inne cele (w tym zabudowy mieszkaniowej) po przeprowadzeniu procedury planistycznej (plany miejscowe w trakcie realizacji: Wodnica, Wytowno oraz Grabno).
5. Dla terenów rolnych dopuszcza się wprowadzenie elektrowni wiatrowych jako uzupełnienie funkcji na obszarach wskazanych na załączniku nr 1 pt. "Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka" (projektowana lokalizacja wiatraków wg obowiązujących MPZP).
6. Na terenach przewidzianych w planach miejscowych pod funkcję elektrowni dopuszcza się również funkcje produkcyjno-usługowe, z zachowaniem odpowiednich odległości ochronnych.

Kierunki rozwoju dla poszczególnych stref:

- rolnictwo o charakterze ekologicznym z ograniczeniem upraw płużnych, a stopniowym zwiększaniem powierzchni trwałych użytków zielonych w celu zmniejszenia odpływu substancji biogennej i organicznych do gruntu (strefy A i E);
- zaleca się zalesienie gruntów najsłabszych oraz narażonych na degradację (strefy A, B, C, D i E);
- ze względu na wysoką jakość gleb, szczególnie tych o podłożu torfowym nie zaleca się zmiany przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze. Ewentualne zmiany powinny następować w pierwszej kolejności na gruntach słabszej jakości oraz w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy i głównych dróg dojazdowych (strefa A);
- zakaz lokalizacji nowych obiektów specjalistycznej produkcji oraz hodowli zwierzęcej w systemie bezściółkowym (strefy A, C i E);
- dopuszcza się funkcje towarzyszące rolnictwu takie jak: turystyka i rekreacja, agroturystyka oraz obsługa ruchu turystycznego i tranzytowego (strefy A i C);
- dla terenów rolnych dopuszcza się wprowadzenie elektrowni wiatrowych jako uzupełnienie funkcji na obszarach wskazanych na załączniku nr 1 pt. "Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka" (projektowana lokalizacja wiatraków wg obowiązujących MPZP) – zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych poza projektowaną lokalizacją wiatraków wg obowiązujących MPZP;
- wskazane jest pozostawienie gleb klasy III i IV w użytkowaniu rolniczym, natomiast gleby słabsze klasy V i VI można wyłączyć z użytkowania rolnego w celu rozwoju zabudowy (dopuszcza się również przeznaczenie pod zabudowę gleb klas wyższych niż V i VI, jeśli zostały one uwzględnione w obowiązujących lub będących w trakcie opracowania MPZP na dzień uchwalenia niniejszego Studium) - strefy B, D i E;
- dopuszcza się obok produkcji rolnej wprowadzenie innych działalności związanych z rolnictwem: przetwórstwo owocowe i mięsne, specjalistyczne hodowle oraz działalność agroturystyczną i usługi związane z obsługą ruchu turystycznego

i rekreacji (szczególnie w dawnych założeniach dworskich i folwarcznych) - strefy B, D i E;

- obszar ograniczonego użytkowania rolniczego (lub całkowity brak możliwości takiego użytkowania) ze względu na położenie praktycznie w całości na terenach leśnych i chronionych wodnych (strefa C);
- dla obszarów istniejącego użytkowania rolniczego należy propagować rolnictwo o charakterze ekologicznym z ograniczeniem upraw płużnych a stopniowym zwiększaniem powierzchni trwałych użytków zielonych w celu zmniejszenia odpływu substancji biogennej i organicznych do gruntu (strefa C);
- w zachodniej części duży udział gruntów należących do bardzo dobrych (2 i 3) kompleksów przydatności rolniczej – ta część strefy stanowi znaczną część gruntów uprawianych rolniczo na terenie gminy (strefa D);

Gospodarka leśna:

1. w sąsiedztwie zwartych kompleksów leśnych obszar i zakres proponowanych zalesień powinien obejmować w pierwszej kolejności grunty najsłabsze (klasy V i VI) oraz zagrożone erozją lub zdegradowane. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zalesienie gleb wyższych klas zgodnie z przepisami szczegółowymi.
2. tereny preferowane do zalesienia pokazane zostały na załączniku nr 1 do uchwały pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka” (głównie na podstawie złożonych wniosków o zalesienie).
3. na terenie całej gminy zaleca się zachowanie i ochronę układu istniejących drobnych płątów leśnych. Należy dążyć do ustanowienia połączeń między nimi (ciągłości przestrzennej), stanowiących sieć połączeń przyrodniczych (korytarze ekologiczne).
4. zaleca się zachowanie oraz wzbogacanie naturalnych form zadrzewień śródpolnych, w szczególności wzdłuż miedzi, dróg oraz cieków wodnych.
5. na obszarze gminy należy dążyć do ekologicznego wzbogacenia terenów rolniczych poprzez rozwój (obszarowy i jakościowy) istniejących zadrzewień oraz zalesianie gruntów najsłabszych, a w szczególności odłogowanych.

Środowisko kulturowe

Do zadań gminy w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego powinno należeć wiele przedsięwzięć, niekoniecznie związanych z dużymi obciążeniami finansowymi. Współcześnie jednym z najcenniejszych dóbr jest **informacja**. Jest to dobro, którym gmina powinna dysponować i mądrze wykorzystywać.

Na terenie gminy widać wyraźnie ubóstwo jej mieszkańców będących jednocześnie właścicielami wartościowych, zabytkowych obiektów. Ma miejsce zatem swoisty wyścig z czasem, aby nie utracić większości zasobu przewidzianego w dalszej przeszłości do intensywnego dofinansowywania w ramach europejskich programów „małe ojczyzny”. Należy uświadomić sobie powoli zbliżającą się konieczność mobilności rynkowej poszczególnych nieruchomości, dającą im szansę na znalezienie lepszych zarządzających (właścicieli). **Do tego celu powinna służyć informacja o zasobie kulturowym gminy, jego kondycji oraz przewidywanych losach danego zabytku przy niezmienionych warunkach (zniszczenie i zniknięcie z krajobrazu kulturowego gminy lub zadowalający stan jego utrzymywania w zasobie).**

W związku z powyższym należy zainicjować wewnątrz gminy, **własny programy ochrony**, który by otwierał możliwości skorzystania z planowanych form pomocy. W ramach programu powinny się znaleźć następujące zadania cząstkowe:

- szczegółowe rozpoznanie zasobu;
- utworzenie bieżących (weryfikowanych stale) katalogów zasobu w różnych układach tematycznych (dla łatwiejszego operowania informacją w związku ze zróżnicowanymi

potrzebami informującego się);

- stały monitoring stanu zasobu;
- promocja (m.in. stale aktualizowana strona internetowa),
- opracowanie zestawów informacyjnych wybranych nieruchomości: lokalizacja, właściciel, obciążenia hipoteczne, uwarunkowania konserwatorskie, wyciąg ze strategii, z obowiązującego planu i inne niezbędne dane.

Cenne walory środowiska kulturowego, wymagające zachowania i bezwzględnej ochrony:

- unikatowość (konstrukcje szkieletowe) w skali kraju zasobu form architektury i budownictwa wiejskiego wielkość zasobu tworząca szczególną wyrazistość tego regionu („krajina w kratę”);
- zachowany harmonijny krajobraz historyczny wsi: zachowana geometria podziałów rozłogów wiejskich, dominanty zespołów dworsko-parkowych z folwarkami, sieć powiązań alejowych;
- duży zasób zabytkowej architektury sakralnej na terenie gminy;
- położenie zasobu blisko morza (synergiczność atrakcyjności turystycznej gminy).

Możliwości rozwoju poprzez wykorzystanie istniejących walorów środowiska kulturowego:

- wyjątkowość wizerunku plastycznego form budownictwa i architektury wiejskiej w skali kraju - budzenie zainteresowania i przyciągnięcie „obserwatorów” (turystów);
- zapisanie w najnowszym wojewódzkim planie zagospodarowania przestrzennego „krajiny w kratę” jako jednej z najważniejszych form dawnej kultury przewidzianej do ochrony;
- elastyczność kubaturowa historycznej zabudowy - lepsza możliwość adaptacji na inne cele, a także możliwość kontynuacji tradycyjnych form dla zwiększonych potrzeb funkcjonalnych różnego rodzaju;
- wykorzystanie turystyczno-krajoznawcze nieczynnej linii kolejowej (istniejący szlak pieszo-rowerowy „Zwiniętych Torów”);
- przywrócenie nieczynnej linii kolejowej jako środka transportu krajoznawczego szczególnej i jedynej takiej atrakcji turystycznej Wybrzeża;
- spory zabytkowy zasób materialny jako oferta dla wymagających i specyficznych nowych właścicieli;
- otrzymanie w przyszłości (na podstawie odpowiednich wniosków) dużego wsparcia finansowego z Unii Europejskiej (program „Europa Ojczyzn”);
- otrzymanie dzisiaj (na podstawie odpowiednich wniosków) zauważalnego wsparcia finansowego z funduszy pomocowych dla wsi.

Szczegółowe ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ dla części II, pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka” zostały zawarte w opracowaniu pt. „Studium walorów środowiska kulturowego” stanowiące załącznik do Tomu I (pkt. 3.0 Ochrona wartości kulturowych) oraz planszy stanowiącej załącznik graficzny – załącznik nr 2: ”Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy Ustka – Kierunki ochrony dóbr kultury” w skali 1:10 000.

Rozwój funkcji turystycznych:

1. Cały obszar gminy, a w szczególności strefy: C, D i E, predysponowany jest do rozwoju różnych form turystyki i rekreacji, w tym turystyki pieszej i rowerowej, agroturystyki, turystyki wiejskiej w oparciu o lokalne walory środowiska przyrodniczego i kulturowego.
2. Za obszary o istniejącej funkcji oraz predysponowane do rozwoju funkcji rekreacyjnej i turystycznej zgodnie z planszą „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka” załącznik nr 1, uznaje się miejscowości:
 - Rowy,
 - Poddąbie,
 - Dębina,

- Wytowno,
- Orzechowo,
- Przewłoka,
- Lędowo (przewaga funkcji mieszkaniowej).

W obrębie wyżej wymienionych miejscowości dopuszcza się również rozwój zabudowy mieszkaniowej.

3. Dopuszcza się wprowadzenie na pozostałych obszarach rolnych i leśnych gminy Ustka form usług związanych z turystyką i rekreacją (z wyłączeniem podziału na pojedyncze małe działki letniskowe).
4. Omawiany teren obejmuje plażę, zalesiony pas wydmy nadmorskich oraz jego zaplecze. Wydmy charakter zaplecza brzegu morskiego sprawia, że jest ono obszarem o naturalnej, niskiej odporności na użytkowanie rekreacyjne. Cecha ta decyduje o jego dopuszczalnym obciążeniu rekreacyjnym. Przekroczenie tej wielkości będzie oznaczać uruchomienie lub przyspieszenie procesów degradacji środowiska i w konsekwencji utratę walorów rekreacyjnych tego obszaru. Intensyfikacja rekreacyjnego wykorzystania tego obszaru możliwa jest jedynie pod warunkiem spełnienia następujących zapisów:
 - rewaloryzacja i rekultywacja przyrodnicza terenów przekształconych w wyniku nadmiernej penetracji rekreacyjnej;
 - ukształtowanie dojść do plaży i przejść przez wał wydmy oraz utworzenie poprzecznych (wzdłuż wybrzeża) ciągów pieszych i rowerowych o funkcji komunikacyjnej i rekreacyjnej;
 - eliminacja przeznaczania nowych terenów produkcji leśnej (Ls w ewidencji gruntów) pod lokalizację zainwestowania rekreacyjnego;
 - restrukturyzacja zainwestowania w obrębie miejscowości położonych w obrębie pasa wydmy;
 - wprowadzenie nawierzchni utwardzonych w obrębie dróg dojazdowych do istniejącego zainwestowania.

Wytypowane kompleksy rekreacyjne w tej strefie obejmują częściowo swym zasięgiem tereny objęte lub proponowane do objęcia ochroną, w ich obrębie niezbędne jest podporządkowanie funkcji rekreacyjnej celom ochrony przyrody. Realizacja wszelkiego typu obiektów kubaturowych powinna spełniać kryteria neutralności krajobrazowej oraz normy w zakresie infrastruktury technicznej (gospodarka wodno-ściekowa, proekologiczne źródła ogrzewania):

- 1) Zaleca się zróżnicowane formy rekreacji uzależnione od podatności przestrzeni na antropopresję: tereny zabudowy letniskowej indywidualnej, tereny zabudowy pensjonatowej i rezydencjonalnej (z możliwością pobytu stałego obsługi i właściciela), tereny zabudowy mieszkaniowej (jedno i wielorodzinnej) przestrzenie publiczne, kemping, pole namiotowe, tereny aktywnej rekreacji, obiekty obsługi turystów, tereny zieleni;
- 2) Lokalizowanie nowej zabudowy na obszarach kierunkowego rozwoju funkcji rekreacyjnej i turystycznej wymaga sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 3) Dla pojedynczych obiektów planowanych w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy dopuszcza się wydanie decyzji o warunkach zabudowy na zasadzie kontynuacji funkcji;
- 4) W przypadku opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczącego tylko części obszaru wymienionego w punkcie 5.1 należy zabezpieczyć

powiązania funkcjonalno – przestrzenne z pozostałą częścią obszaru, w szczególności w zakresie powiązań komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej;

- 5) Nie wyklucza się możliwości lokalizowania funkcji rekreacyjnej na pozostałych obszarach pod warunkiem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub w uzasadnionych przypadkach za pomocą decyzji o warunkach zabudowy.

Ustalenia dla poszczególnych obszarów kierunkowego rozwoju funkcji turystycznej lub rekreacyjnej:

1) Rowy:

- a) dominująca forma zagospodarowania: obszar rekreacji i turystyki kwalifikowanej, tj. turystyka wodna, turystyka i rekreacja wypoczynkowa w tym turystyka piesza i rowerowa, krajoznawcza i kulturowa, turystyka wiejska i agroturystyka, kempingi, obiekty sportowe, wędkarstwo, a także tereny łowiskowe z uwagi na istniejący port rybacki itp. wraz z infrastrukturą usługową towarzyszącą w tym pensjonaty, hotele, punkty gastronomiczne i usługowe związane z turystyką, z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej oraz rekreacyjnej jako uzupełniającej;
- b) dopuszcza się wydzielanie działek o charakterze rekreacyjnym lub mieszkalnym jako uzupełnienie kompleksu o minimalnej powierzchni:
 - dla budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolno stojącego nie mniejszej niż 600 m²,
 - dla budynku mieszkalnego jednorodzinnego w zabudowie bliźniaczej 450 m²,
 - dla budynku zabudowy rekreacji indywidualnej 300 m².
- c) ze względu na duże zainteresowanie rozwojem zabudowy należy na tym terenie przewidzieć wykonanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla całości terenu lub większej wydzielonej części (plan dla obrębu Rowy jest w trakcie opracowania);
- d) zabudowa winna być projektowana w zwartym kompleksie o zabudowie nawiązującej do tradycyjnej zabudowy danego obszaru;
- e) zaleca się określenie wzorców zabudowy zarówno dla pojedynczych obiektów, jak i dla zespołów zabudowy oraz wykonanie studium krajobrazowego;
- f) nowa zabudowa powinna skalą i formą nawiązywać do cech zabudowy regionalnej;
- g) tereny miejscowości Rowy położone są w granicach Słowińskiego Parku Narodowego oraz jego otuliny (zgodnie z załącznikiem nr 1 pt. "Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka"). Na terenie Parku obowiązują zakazy wymienione w art. 15, ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zmianami) oraz zasady zagospodarowania określone w Planie Ochrony Parku;
- h) północno-zachodni fragment miejscowości leży w granicach Obszaru Chronionego krajobrazu: "Pas pobraża na wschód od Ustki", na terenie którego obowiązują zasady gospodarowania określone w Uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 1161/XLVII/10 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. U. Woj. Pom. Nr 80, poz. 1455);

2) Poddąbie:

- a) dominująca forma zagospodarowania: obszar rekreacji i turystyki kwalifikowanej tj. turystyka i rekreacja wypoczynkowa w tym turystyka piesza i rowerowa, krajoznawcza i kulturowa, turystyka wiejska i agroturystyka, wraz z infrastrukturą usługową towarzyszącą w tym pensjonaty, hotele, punkty gastronomiczne i usługowe związane z turystyką, z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej (jedno i wielorodzinnej), pensjonatowej oraz rekreacyjnej jako uzupełniającej;
- b) dominującą formą powinna się stać usługa turystyczna taka jak hotel, pensjonat, ośrodek wypoczynkowy;

- c) dopuszcza się wydzielenie działek o charakterze rekreacyjnym lub mieszkalnym jako uzupełnienie kompleksu o minimalnej powierzchni:
 - dla zabudowy mieszkaniowej nie mniejszej niż 1000 m²,
 - dla zabudowy rekreacji indywidualnej (letniskowej) nie mniejszej niż 500 m².
- d) zabudowa winna być projektowana w zwartym kompleksie o zabudowie nawiązującej do tradycyjnej zabudowy danego obszaru;
- e) zaleca się określenie wzorców zabudowy zarówno dla pojedynczych obiektów, jak i dla zespołów zabudowy oraz wykonanie studium krajobrazowego;
- f) nowa zabudowa powinna skalą i formą nawiązywać do cech zabudowy regionalnej;
- g) ze względu na duże zainteresowanie rozwojem zabudowy należy na tym terenie przewidzieć wykonanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla całości terenu lub większej wydzielonej części (plan dla fragmentu obrębu Poddąbie w trakcie opracowania).
- h) Miejscowość Poddąbie leży w granicach Obszaru Chronionego krajobrazu: "Pas pobraża na wschód od Ustki", na terenie którego obowiązują zasady gospodarowania określone w Uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 1161/XLVII/10 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. U. Województwa Pomorskiego Nr 80, poz. 1455).

3) **Dębina:**

- a) dominująca forma zagospodarowania: działki rekreacyjne i mieszkaniowe; uzupełniająca – obszary turystyki kwalifikowanej, tj. turystyka i rekreacja wypoczynkowa, w tym turystyka piesza i rowerowa, krajoznawcza i kulturowa, turystyka wiejska i agroturystyka wraz z infrastrukturą usługową towarzyszącą w tym pensjonaty, hotele, punkty gastronomiczne i usługowe związane z turystyką;
- b) dopuszcza się wydzielenie działek o charakterze rekreacyjnym lub mieszkalnym o minimalnej powierzchni:
 - dla zabudowy mieszkaniowej nie mniejszej niż 1000 m²,
 - dla zabudowy rekreacji indywidualnej (letniskowej) nie mniejszej niż 300 m²,
- c) zabudowa winna być projektowana w zwartym kompleksie o zabudowie nawiązującej do tradycyjnej zabudowy danego obszaru;
- d) zaleca się określenie wzorców zabudowy zarówno dla pojedynczych obiektów, jak i dla zespołów zabudowy oraz wykonanie studium krajobrazowego;
- e) nowa zabudowa powinna skalą i formą nawiązywać do cech zabudowy regionalnej;
- f) fragment miejscowości znajdujący się po zachodniej stronie drogi Objazda - Rowy leży w granicach Obszaru Chronionego krajobrazu: "Pas pobraża na wschód od Ustki", na terenie którego obowiązują zasady gospodarowania określone w Uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 1161/XLVII/10 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. U. Województwa Pomorskiego Nr 80, poz. 1455).

4) **Wytowno:**

- a) dominująca forma zagospodarowania: działki mieszkaniowe i rekreacyjne; uzupełniająca – obszary turystyki kwalifikowanej, tj. turystyka i rekreacja wypoczynkowa w tym turystyka piesza i rowerowa, krajoznawcza i kulturowa, turystyka wiejska i agroturystyka wraz z infrastrukturą usługową towarzyszącą w tym pensjonaty, punkty gastronomiczne i usługowe związane z turystyką;
- b) zabudowa winna być projektowana w zwartym kompleksie o zabudowie nawiązującej do tradycyjnej zabudowy danego obszaru;
- c) zaleca się określenie wzorców zabudowy zarówno dla pojedynczych obiektów, jak i dla zespołów zabudowy oraz wykonanie studium krajobrazowego;
- d) nowa zabudowa powinna skalą i formą nawiązywać do cech zabudowy regionalnej;

- e) Miejscowość Wytowno leży w granicach Obszaru Chronionego krajobrazu: "Pas pobrzeża na wschód od Ustki", na terenie którego obowiązują zasady gospodarowania określone w Uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 1161/XLVII/10 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. U. Województwa Pomorskiego Nr 80, poz. 1455);
- f) Miejscowość Wytowno leży w granicach strefy "C" ochrony uzdrowiskowej Uzdrowiska Ustka i zgodnie ze Statutem Uzdrowiska wskaźnik powierzchni terenów zielonych powinien wynosić od 35 - 75% powierzchni obszaru dla wszystkich rodzajów zabudowy, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek powinna wynosić w granicach:
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej – 650 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej ekstensywnej – 600 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług nieuciążliwych – 800 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze rezydencjonalnym – 2 000 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej o charakterze pensjonatowym oraz specjalnym – 2 000 m²,
 - dla zabudowy usługowej o funkcji wypoczynkowo – rehabilitacyjnym i ochrony zdrowia – 2 000 m²,
 - dla indywidualnej zabudowy letniskowej – 1 000 m²,
 - dla zabudowy usługowej o uciążliwości mieszczącej się w granicach działki – 1 000 m²,
 - dla istniejącej zabudowy zagrodowej – 450 m²,
 - dla zabudowy usługowej z towarzyszeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 1 000 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 2 000 m²,
 - dla zabudowy rzemieślniczo – usługowej z towarzyszeniem zabudowy mieszkaniowej – 3 500 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem usług turystycznych – 800 m²,
 - dla zabudowy zagrodowej – 2 500 m²,
 - dla zabudowy rekreacyjnej – 800 m²,
- z zastrzeżeniem, że muszą być każdorazowo spełnione wymagania określone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące w szczególności minimalnej powierzchni działek i zasad podziału.

5) Orzechowo:

- a) dominująca forma zagospodarowania: obszar rekreacji i turystyki kwalifikowanej tj. turystyka i rekreacja wypoczynkowa w tym turystyka piesza i rowerowa, krajoznawcza i kulturowa, wraz z infrastrukturą usługową towarzyszącą w tym pensjonaty, punkty gastronomiczne i usługowe związane z turystyką;
- b) dominującą formą powinna się stać usługa turystyczna taka jak hotel, pensjonat, ośrodek wypoczynkowy, dopuszcza się rozbudowę oraz wszelkie inwestycje związane z poprawnym funkcjonowaniem istniejących ośrodków wypoczynkowych;
- c) nie dopuszcza się wyłączania nowych terenów z użytkowania leśnego (Ls w ewidencji gruntów);
- d) Miejscowość Orzechowo leży w granicach strefy "C" ochrony uzdrowiskowej Uzdrowiska Ustka i zgodnie ze Statutem Uzdrowiska wskaźnik powierzchni terenów zielonych powinien wynosić od 35 - 75% powierzchni obszaru dla wszystkich rodzajów zabudowy, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek powinna wynosić w granicach:
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej – 650 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej ekstensywnej – 600 m²,

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług nieuciążliwych – 800 m²,
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze rezydencjonalnym – 2 000 m²,
- dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej o charakterze pensjonatowym oraz specjalnym – 2 000 m²,
- dla zabudowy usługowej o funkcji wypoczynkowo – rehabilitacyjnym i ochrony zdrowia – 2 000 m²,
- dla indywidualnej zabudowy letniskowej – 1 000 m²,
- dla zabudowy usługowej o uciążliwości mieszczącej się w granicach działki – 1 000 m²,
- dla istniejącej zabudowy zagrodowej – 450 m²,
- dla zabudowy usługowej z towarzyszeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 1 000 m²,
- dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 2 000 m²,
- dla zabudowy rzemieślniczo – usługowej z towarzyszeniem zabudowy mieszkaniowej – 3 500 m²,
- dla zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem usług turystycznych – 800 m²,
- dla zabudowy zagrodowej – 2 500 m²,
- dla zabudowy rekreacyjnej – 800 m²,

z zastrzeżeniem, że muszą być każdorazowo spełnione wymagania określone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące w szczególności minimalnej powierzchni działek i zasad podziału.

- e) Miejscowość Orzechowo leży w granicach Obszaru Chronionego krajobrazu: "Pas pobrzeża na wschód od Ustki", na terenie którego obowiązują zasady gospodarowania określone w Uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 1161/XLVII/10 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. U. Województwa Pomorskiego Nr 80, poz. 1455);

6) **Przewłoka:**

- a) dominująca forma zagospodarowania: działki rekreacyjne i mieszkaniowe; uzupełniająca – obszary turystyki kwalifikowanej, tj. turystyka i rekreacja wypoczynkowa w tym turystyka piesza i rowerowa, krajoznawcza i kulturowa, turystyka wiejska i agroturystyka wraz z infrastrukturą usługową towarzyszącą w tym hotele, zakłady uzdrowiskowe, ośrodki wypoczynkowe, pensjonaty, punkty gastronomiczne i usługowe związane z turystyką;
- b) kształtowanie miejscowości Przewłoka (Osiedle Przewłoka oraz Przewłoka-Wieś) jako niezależnej jednostki urbanistycznej i nowoczesnej osady turystyczno – uzdrowiskowej poprzez kompletne wyposażenie w sieci infrastruktury technicznej (kanalizacja, wodociąg oraz sieci gazowe – w większości już istniejące, w trakcie realizacji, a także projektowane);
- c) zabudowa winna być projektowana w zwartym kompleksie o zabudowie nawiązującej do tradycyjnej zabudowy danego obszaru;
- d) zaleca się określenie wzorców zabudowy zarówno dla pojedynczych obiektów, jak i dla zespołów zabudowy oraz wykonanie studium krajobrazowego;
- e) nowa zabudowa powinna skalą i formą nawiązywać do cech zabudowy regionalnej;
- f) Miejscowość Przewłoka leży w granicach:
 - strefy "A" (północna część obrębu) gdzie odbywa się lecznictwo uzdrowiskowe i zgodnie ze Statutem Uzdrowiska Ustka, wskaźnik powierzchni terenów zielonych powinien wynosić nie mniej niż 75 % powierzchni strefy, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek powinna się równać 0,25 ha w gminie Ustka; z zastrzeżeniem, że muszą być każdorazowo spełnione wymagania określone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,

dotyczące w szczególności minimalnej powierzchni działek i zasad podziału nieruchomości;

- strefy „B” stanowiącej otulinę strefy "A" ochrony uzdrowiskowej Uzdrowiska Ustka i zgodnie ze Statutem Uzdrowiska, wskaźnik powierzchni terenów zielonych powinien wynosić nie mniej niż 55 % powierzchni obszaru, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek powinna się kształtować w granicach:
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej – 650 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 600 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze rezydencjonalnym – 2 000 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej o charakterze pensjonatowym oraz specjalnym – 2 000 m²,
 - dla zabudowy usługowej o funkcji wypoczynkowo – rehabilitacyjnym i ochrony zdrowia – 2 000 m²,
 - dla indywidualnej zabudowy letniskowej – 1 000 m²,
 - dla zabudowy usługowej o uciążliwości mieszczącej się w granicach działki – 1 000 m²,
 - dla istniejącej zabudowy zagrodowej – 450 m²,
 - dla zabudowy usługowej o charakterze centro twórczym – 700 m²,z zastrzeżeniem, że muszą być każdorazowo spełnione wymogi określone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące w szczególności minimalnej powierzchni działek i zasad podziału nieruchomości.
 - oraz strefy "C" ochrony uzdrowiskowej Uzdrowiska Ustka, dla której zgodnie ze Statutem Uzdrowiska wskaźnik powierzchni terenów zielonych powinien wynosić od 35 - 75% powierzchni obszaru dla wszystkich rodzajów zabudowy, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek powinna wynosić w granicach:
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej – 650 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej ekstensywnej – 600 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług nieuciążliwych – 800 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze rezydencjonalnym – 2 000 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej o charakterze pensjonatowym oraz specjalnym – 2 000 m²,
 - dla zabudowy usługowej o funkcji wypoczynkowo – rehabilitacyjnym i ochrony zdrowia – 2 000 m²,
 - dla indywidualnej zabudowy letniskowej – 1 000 m²,
 - dla zabudowy usługowej o uciążliwości mieszczącej się w granicach działki – 1 000 m²,
 - dla istniejącej zabudowy zagrodowej – 450 m²,
 - dla zabudowy usługowej z towarzyszeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 1 000 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 2 000 m²,
 - dla zabudowy rzemieślniczo – usługowej z towarzyszeniem zabudowy mieszkaniowej – 3 500 m²,
 - dla zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem usług turystycznych – 800 m²,
 - dla zabudowy zagrodowej – 2 500 m²,
 - dla zabudowy rekreacyjnej – 800 m²,z zastrzeżeniem, że muszą być każdorazowo spełnione wymogi określone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące w szczególności minimalnej powierzchni działek i zasad podziału.
- g) Północny fragment miejscowości Przewłoka leży w granicach Obszaru Chronionego krajobrazu: “Pas pobraża na wschód od Ustki”, na terenie którego obowiązują zasady

gospodarowania określone w Uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 1161/XLVII/10 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. U. Woj. Pom. Nr 80, poz. 1455);

Biwaki i pola namiotowe.

Dopuszcza się wprowadzenie pól namiotowych i biwakowych w ramach potrzeby na całym terenie gminy (z wyjątkiem ograniczeń na terenach objętych prawnymi formami ochrony przyrody - zgodnie z zasadami zagospodarowania terenu określonymi w obowiązujących przepisach prawnych).

Trasy rowerowe.

Z uwagi na wysokie walory przyrodnicze w gminie rozwinęła się turystyka rowerowa. Najbardziej uczęszczanymi kierunkami są kierunki: Ustka-Rowy i Słupsk-Ustka. Najbardziej znanym jest oznakowany Szlak Zwiniętych Torów na kierunku Ustka-Rowy, gdzie wykorzystano stary pas kolejowy. Fakt istnienia innych wolnych tras pokolejowych daje dalsze możliwości organizowania tras rowerowych zlokalizowanych poza drogami samochodowymi.

1) Układ tras rowerowych w gminie tworzyć będą:

- trasa międzynarodowa Hanzeatycka Trasa Rowerowa R-10 Świnoujście – Ustka – Łeba – Władysławowo – Gdańsk – Braniewo; trasa ta może przebiegać opcjonalnie z wykorzystaniem starych tras kolejowych, a także dodatkowo wzdłuż dróg powiatowych 39101, 39127, 39134 oraz drogi wojewódzkiej nr 203;
- trasa międzyregionalna nr 14 Ustka – Słupsk – Bytów – Brusy – Czersk – Grudziądz (także z dwoma wariantami „ekologicznym” oraz szosowym);
- trasy lokalne: Słupsk – Strzelinko – Ustka, Ustka – Orzechowo – Poddąbie - Rowy, Rowy – Smołdziński Las, Ustka – Zalesin – J. Wicko.

2) wskazane jest do wykorzystania na potrzeby ścieżek rowerowych i szlaków pieszej turystyki - dróg wewnętrznych i gminnych o małej intensywności ruchu predysponowanych do tego celu ze względu na wartości krajobrazowe zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka”;

3) należy skoordynować działania z gminami sąsiednimi w celu wytyczenia, oznakowania, oraz ulepszenia nawierzchni projektowanych tras rowerowych;

4) zaleca się odpowiednie oznakowanie cennych dla rozwoju turystyki zabytków dziedzictwa kulturowego, pomników przyrody, punktów widokowych oraz miejsc o szczególnej wartości krajobrazowej, przyrodniczej i architektonicznej (miejsca szczególne).

Rozwój zabudowy:

1. Przewiduje się w pierwszej kolejności wykorzystanie terenów będących własnością gminy na zabezpieczenie celu publicznego wynikającego z potrzeb gminy

2. Dopuszcza się lokalizowanie w strefach B, C, D, E obszarów i zabudowy związanej z obsługą mieszkańców tzw. terenów publicznych, w tym: boisk i urządzeń sportowych, świetlic i obiektów oświaty, terenów rekreacyjnych itp.

3. Zabudowa mieszkaniowa i mieszkalno – usługowa.

1) Dla wszystkich jednostek osadniczych wyznaczono ogólne zasady kształtowania zabudowy z podziałem na trzy strefy pod względem jej intensywności, funkcji oraz partycypacji gminy w kosztach wykonania infrastruktury;

2) Poza ustalonymi zasadami kształtowania zabudowy dla obszarów zlokalizowanych na terenie stref A, B lub C Uzdrowiska Ustka obowiązują zasady zagospodarowania określone w Uchwale Nr XXXI/359/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 30 października

2009 roku w sprawie przyjęcia statutu Uzdrowiska Ustka. Powyższa Uchwała w celu zapewnienia prawidłowej działalności lecznictwa uzdrowiskowego określa również szczegółowo czynności zabronione w strefach: A, B i C oraz zalecenia, a także przewiduje wskaźniki terenów zielonych oraz powierzchnię nowo wydzielanych działek w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej.

Ustalenia dla jednostek osadniczych w podziale na 3 strefy:

Strefa I – strefa centralna miejscowości, wielofunkcyjna z lokalizacją usług publicznych w tym administracji:

- zaleca się wykonanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ze względu na uporządkowanie i wykształcenie terenów publicznych i inwestycji celu publicznego, jak również na istotne elementy środowiska kulturowego wymagające rewaloryzacji;
- w strefie tej znajduje się istniejąca zabudowa wraz z możliwością jej uzupełnień; strefy te są objęte priorytetem wykonania pełnej infrastruktury na koszt gminy;
- w strefie tej powinny być zlokalizowane przestrzenie i obiekty publiczne;
- dopuszcza się wydzielenie nowych działek nie mniejszych niż 800m²; dopuszcza się w indywidualnych przypadkach zabudowę mniejszą niż 800m² w linii istniejącej zabudowy, jeżeli w sąsiedztwie występują działki o mniejszej powierzchni (jeśli innych ustaleń nie wprowadzają obowiązujące plany miejscowe lub Statut Uzdrowiska Ustka);
- dopuszcza się lokalizację szeroko pojętych usług i handlu oraz rzemiosła nieuciążliwego, w wyznaczonych do tego miejscach;
- wskazane jest wykonanie studium krajobrazowo-kulturowego dla centrum miejscowości jako dokumentu wspomagającego proces planowania przestrzennego (podczas tworzenia projektu planu miejscowego);

Strefa II – strefa rozwoju zabudowy (zgodnie z Kierunkami rozwoju zabudowy wskazanymi na zał. nr 1 pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka”):

- strefa o przeważającej funkcji mieszkaniowej z dopuszczeniem usług obsługujących mieszkańców i nieuciążliwej działalności gospodarczej (na obszarach o odpowiednich oznaczeniach na zał. nr 1 dopuszcza się rozwój zabudowy produkcyjnej i usługowej oraz rekreacyjnej i letniskowej);
- lokalizacja rzemiosła i produkcji tylko w strefach wyznaczonych lub wzdłuż głównych dróg dojazdowych do miejscowości;
- dopuszcza się zachowanie istniejącej zabudowy i istniejących podziałów geodezyjnych. Nowa zabudowa o charakterze rezydencjonalnym na działkach nie mniejszych niż 1000m² w postaci zespołów zabudowy o cechach architektury nawiązujących do regionalnych wzorców (wielkość działki/skala zabudowy/kubatura/detale), jeśli innych ustaleń nie wprowadzają obowiązujące plany miejscowe lub Statut Uzdrowiska Ustka;
- dopuszcza się wydzielenie działek mniejszych od 1000 m² jeżeli w sąsiedztwie występują wydzielone mniejsze niż 1000 m² działki uzyskane na podstawie prawomocnej decyzji (jeśli innych ustaleń nie wprowadzają obowiązujące plany miejscowe lub Statut Uzdrowiska Ustka);
- zakaz wprowadzenia zabudowy przed uzbrojeniem terenu w niezbędne media (woda, prąd oraz kanalizacja);
- ze względu na konieczność wyłączania gruntów z produkcji rolnej (klas III, IV) niezbędne jest wykonanie planu miejscowego. W procesie projektowania

i planowania przestrzennego należy uwzględnić potrzeby wynikające z infrastruktury technicznej oraz przestrzeni publicznych. Gmina może partycypować w kosztach uzbrojenia terenu w infrastrukturę do 50%.

Strefa III – strefa zabudowy rozproszonej:

- na pozostałym obszarze gminy, oprócz stref wyłączonych innymi przepisami, dopuszcza się wprowadzenie zabudowy w postaci zwartych zespołów zabudowy lub zagród jako samodzielnych osiedli mieszkaniowych. Całkowity koszt infrastruktury ponosi inwestor. Zakaz wprowadzania zabudowy przed niezbędnym uzbrojeniem terenu. Zapisy te powinny być uwzględnione w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i aktach notarialnych;
- dopuszcza się wydzielenie do 4 działek o powierzchni nie mniejszej niż 3000m² przy istniejących siedliskach rolniczych bez wymogów zawartych w strefie „C”.

Dodatkowe zasady rozwoju zabudowy:

- a) należy dążyć do koncentracji sieci osadniczej w ramach jednostek osadniczych o dużym potencjale rozwojowym oraz ograniczania ilości nowej zabudowy na terenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez tworzenie alternatywnych lokalizacji w postaci uzbrojonych, atrakcyjnie położonych terenów w granicach istniejącej zabudowy wsi. Działania te należy ściśle powiązać ze strategią gospodarowania mieniem komunalnym;
 - b) dopuszcza się rozwój zabudowy wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych przy zachowaniu przepisowych odległości od krawędzi jezdni, z dopuszczeniem wprowadzenia funkcji produkcyjnych i rzemiosła na działkach nie mniejszych niż 2000m². Wzdłuż dróg o kategorii dróg głównych, zbiorczych oraz lokalnych dopuszcza się lokalizację stacji benzynowych oraz lokalizację usług związanych z obsługą ruchu tranzytowego i turystycznego.
- 4. Zabudowa przemysłowa, magazynowa oraz usług i rzemiosła uciążliwego.**
- 1) Nowa zabudowa przemysłowa i składowa oraz rzemiosła, produkcji i usług, powinny być realizowane w pierwszej kolejności w granicach istniejącej (najczęściej po PGR-owskiej) zabudowy przemysłowej oraz urządzeń produkcji rolnej i obsługi rolnictwa zgodnie z załącznikiem nr 1 pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka”. Na terenach tych należy dążyć do racjonalnego i intensywnego wykorzystania przestrzeni poprzez adaptację istniejących obiektów, zabudowę terenów wolnych, modernizację istniejącej infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie odprowadzenia ścieków oraz emisji zanieczyszczeń. Predysponuje się zachodnią część gminy Ustka do rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej oraz usługowej.
 - 2) Przewiduje się możliwość rozwoju terenów zlokalizowanych wzdłuż drogi krajowej oraz wojewódzkiej jako usług obsługi tras tranzytowych, ruchu turystycznego i szeroko rozumianych usług zgodnie z obszarem zaznaczonym na załączniku nr 1 pt. Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka.
- 5. Zapisuje się szczegółowe ustalenia dla poszczególnych jednostek funkcjonalno – przestrzennych:**

1) Strefa A – Dna Dolinne:

Podstrefa A₁ – Doliny rzeczne i rynny polodowcowe

W obrębie tej strefy znajdują się miejscowości: Wodnica oraz Charnowo (wschodnia część) położone nad rzeką Słupią oraz fragment wsi Machowinko położony bezpośrednio nad rzeką Gnilna i fragment wsi Bałamątek położony bezpośrednio nad

ciekiem Bagnica. Natomiast w dolinie Potyni zlokalizowano miejscowości Lędowo, Modła, Starkowo oraz fragment Możdżanowo.

- a) obszar ograniczonego zagospodarowania przestrzennego ze względu na położenie w bezpośrednim sąsiedztwie rzek Słupi i Gnilnej oraz ze względu na związane z tym położeniem zagrożenie powodziowe i wysoki poziom wód gruntowych, zgodnie z załącznikiem nr 1 pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka”;
- b) nowa zabudowa mieszkalna i usługowa powinna być lokalizowana na terenach określonych na załączniku nr 1 pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka” jako tereny rozwoju zabudowy mieszkalnej i usługowej;
- c) rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej powinien być zdeterminowany możliwościami obsługi nowych obiektów w sieci kanalizacji sanitarnej;
- d) nie dopuszcza się przekształcania użytków zielonych – średnich i słabych na glebach organicznych i madowach (wskazane dotychczasowe użytkowanie jako ekosystemy łąkowo – pastwiskowe).

Podstrefa A₂ – Równiny akumulacji torfowiskowej

Tego typu obszary zlokalizowano przede wszystkim na północno-wschodnim oraz północno-zachodnim skraju gminy. Obszary te obejmują obrzeża miejscowości Rowy i Dębina.

- a) obszar ograniczonego zagospodarowania przestrzennego ze względu na duże zagrożenie powodziowe z racji usytuowania na nisko położonych równinach przymorskich - w obrębie strefy zalewowej wprowadza się zakaz zabudowy, zgodnie z załącznikiem graficznym nr 1 pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka”;
- b) teren ze względu na osadnictwo posiada złe warunki klimatu miejscowego (duża wilgotność powietrza, częste występowanie mgieł i inwersji termicznych) oraz płytkie zaleganie wód gruntowych;
- c) nowa zabudowa powinna być lokalizowana na obszarach określonych na załączniku graficznym nr 1 pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka” jako tereny rozwoju zabudowy rekreacyjnej, letniskowej oraz mieszkaniowej;
- d) rozwój zabudowy powinien być zdeterminowany możliwościami obsługi nowych obiektów w sieci kanalizacji sanitarnej;
- e) nie dopuszcza się przekształcania użytków zielonych – średnich i słabych na glebach organicznych i madowach (wskazane dotychczasowe użytkowanie jako ekosystemy łąkowo – pastwiskowe).

2) Strefa A – Dna Dolinne:

Strefa B – Wysoczyzny moreny czołowej:

Strefa obejmuje miejscowości Możdżanowo i Zaleskie oraz Dębina, fragment Objazdy oraz PGR Dominek.

- a) nowa zabudowa mieszkalna i usługowa powinna być lokalizowana na terenach określonych na załączniku graficznym nr 1 pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka” jako tereny rozwoju zabudowy mieszkalnej i usługowej;
- b) dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych na działkach nie mniejszych niż 2000 m², w tym zabudowy rzemieślniczej, produkcyjnej i usługowej na zasadzie kontynuacji już istniejącej zabudowy wzdłuż ciągów komunikacyjnych w pierwszej linii zabudowy;
- c) dopuszcza się lokalizowanie nowej zabudowy (do 4 działek) w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących siedlisk rolniczych;

- d) dla lokalizowanych nowych zagród na terenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej dopuszcza się przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe tymczasowe;
- e) dla istniejących zagród wskazane jest rozwijanie rolnictwa ekologicznego, ekstensywnego z możliwością rozwoju agroturystyki.

3) Strefa A – Dna Dolinne:

Obejmuje północną część gminy (na zachód i na wschód od miasta Ustka). Do tej strefy należą następujące miejscowości: Rowy, Poddąbie, Orzechowo oraz Lędowo Osiedle.

- a) nowa zabudowa mieszkalna i usługowa powinna być lokalizowana na terenach określonych na załączniku graficznym nr 1 pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka”, jako tereny rozwoju zabudowy mieszkalnej i usługowej;
- b) dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych na działkach nie mniejszych niż 2000m² w tym zabudowy rzemieślniczej, produkcyjnej i usługowej na zasadzie kontynuacji już istniejącej zabudowy wzdłuż ciągów komunikacyjnych w pierwszej linii zabudowy;
- c) dopuszcza się lokalizowanie nowej zabudowy (do 4 działek) w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących siedlisk rolniczych;
- d) dopuszcza się wprowadzenie na obszarach rolniczych obszarów i obiektów obsługujących ruch turystyczny i rekreację;
- e) wskazuje się na konieczność rewaloryzacji dawnych założeń dworsko parkowych;
- f) wskazane jest przeprowadzenie działań rehabilitacyjnych dla terenów rekreacyjnych;
- g) dla istniejących zagród wskazane jest rozwijanie rolnictwa ekologicznego, ekstensywnego z możliwością rozwoju agroturystyki;
- h) rewaloryzacja i rekultywacja przyrodnicza terenów przekształconych w wyniku nadmiernej penetracji rekreacyjnej;
- i) ukształtowanie dojsć do plaży i przejść przez wał wydmy oraz utworzenie poprzecznych (wzdłuż wybrzeża) ciągów pieszych i rowerowych o funkcji komunikacyjnej i rekreacyjnej;
- j) eliminacja przeznaczania nowych terenów leśnych pod lokalizację zainwestowania rekreacyjnego oraz restrukturyzacja zainwestowania w obrębie miejscowości położonych w obrębie pasa wydmy;
- k) wprowadzenie nawierzchni utwardzonych w obrębie dróg dojazdowych do istniejącego zainwestowania.

4) Strefa D – Wysoczyzny moreny dennej:

W zachodniej części strefy zlokalizowano miejscowości: Duninowo, Pęplino, Modlinek, Kolonia Wodnica i fragment Charnowa, natomiast w części wschodniej: Wytowno, Machowinko, Bałamątek, fragment Objazdy, Gąbino oraz Osieki.

- a) nowa zabudowa mieszkalna i usługowa powinna być lokalizowana na terenach określonych na załączniku nr 1 pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka” jako tereny rozwoju zabudowy mieszkalnej i usługowej;
- b) dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych na działkach nie mniejszych niż 2000m², w tym zabudowy rzemieślniczej, produkcyjnej i usługowej na zasadzie kontynuacji już istniejącej zabudowy wzdłuż ciągów komunikacyjnych w pierwszej linii zabudowy;
- c) dopuszcza się lokalizowanie nowej zabudowy (do 4 działek) w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących siedlisk rolniczych;

- d) dla lokalizowanych nowych zagród na terenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej dopuszcza się przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe tymczasowe;
- e) dla istniejących zagród wskazane jest rozwijanie rolnictwa ekologicznego, ekstensywnego z możliwością rozwoju agroturystyki.

5) Strefa E – Równiny sandrowe:

Zlokalizowano tu miejscowości Przewłoka, Grabno, Zimowiska, Zapadłe, Redwanki oraz Machowino.

- a) nowa zabudowa mieszkalna i usługowa powinna być lokalizowana na terenach określonych na załączniku graficznym nr 1 pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka”, jako tereny rozwoju zabudowy mieszkalnej i usługowej;
- b) dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych na działkach nie mniejszych niż 2000m², w tym zabudowy rzemieślniczej, produkcyjnej i usługowej na zasadzie kontynuacji już istniejącej zabudowy wzdłuż ciągów komunikacyjnych w pierwszej linii zabudowy;
- c) dopuszcza się lokalizowanie nowej zabudowy (do 4 działek) w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących siedlisk rolniczych;
- d) dla lokalizowanych nowych zagród na terenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej dopuszcza się przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe tymczasowe;
- e) dla istniejących zagród wskazane jest rozwijanie rolnictwa ekologicznego, ekstensywnego z możliwością rozwoju agroturystyki.

6. **Obszary wyłączone z zabudowy.**

Należy wyłączyć z możliwości nowej zabudowy następujące tereny:

- 1) obszar istniejących Rezerwatów Przyrody oraz Słowińskiego Parku Narodowego:
*W parkach narodowych oraz w rezerwach przyrody zabrania się m. in.:
budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;*
- 2) obszar istniejących użytków ekologicznych zgodnie z załącznikiem graficznym nr 1 do uchwały pt. „Kierunki rozwoju gminy Ustka”;
- 3) na terenie obszarów chronionego krajobrazu wprowadza się m. in. następujące zakazy:
- *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;*
- *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.*
- 4) tereny leśne i przeznaczone do zalesienia, zgodnie z załącznikiem graficznym nr 1 do uchwały pt. „Kierunki rozwoju gminy Ustka”, za wyjątkiem obiektów leśnych i związanych z obsługą turystyki, tras tranzytowych itp.
- 5) obszary wskazane do wyłączenia z zabudowy ze względu na istotne wartości krajobrazowe zgodnie z załącznikiem graficznym nr 1 pt. „Kierunki rozwoju gminy Ustka”,
- 6) obszary położone w strefie zagrożenia powodziowego na równinach przymorskich oraz obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w dolinie Słupii, Łupawy, Potyni i Bagienicy, oraz na obszarze pasa nadbrzeżnego, zgodnie z załącznikiem graficznym nr 1 pt. „Kierunki rozwoju gminy Ustka”;
- 7) wskazane jest wyłączenie spod zabudowy obszarów ciągów ekologicznych zgodnie z załącznikiem graficznym nr 1 pt. „Kierunki rozwoju gminy Ustka”. Dopuszcza się w

uzasadnionych przypadkach zachowanie już istniejącej zabudowy oraz rozwój i modernizację zabudowy miejscowości, przez których tereny przebiegają ciągi ekologiczne;

- 8) Na terenach objętych siecią Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Przepis ten stosuje się odpowiednio do projektowanych obszarów Natura 2000, znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, do czasu zatwierdzenia tej listy przez Komisję Europejską albo odmowy jej zatwierdzenia.

7. **Przyjęto 4 stopnie działań rehabilitacyjnych:**

E – estetyzacja i porządkowanie przestrzeni o wysokich wartościach,

R1 – rewaloryzacja istniejących wartościowych obszarów i estetyzacja przestrzeni miejscowości;

R2 – rehabilitacja zabudowy w celu przywrócenia ładu przestrzennego,

R3 – rewitalizacja – kompleksowe przekształcenie miejscowości pod względem społecznym, przestrzennym i gospodarczo-ekonomicznym.

Infrastruktura techniczna – komunikacja

- 1) Zapisy „Strategii rozwoju zrównoważonego gminy Ustka” ujmują następujące działania bezpośrednio odnoszące się do rozwoju infrastruktury transportowej gminy w celu szczegółowym – „Dobry stan dróg lokalnych”:
 - opracowanie szczegółowej ewidencji dróg gminnych,
 - opracowanie programu modernizacji i rozbudowy sieci dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkiej oraz krajowej,
 - realizacja programu modernizacji dróg,
 - opracowanie i realizacja programu budowy i modernizacji ciągów pieszych i rowerowych w szczególności w pasie nadmorskim.
- 2) Na terenie gminy znajduje się wiele dróg osiedlowych i wewnętrznych, które nie mają uregulowanych spraw formalnych – przejęcia w zasób gminny, a pełnią ważną rolę w pomocniczym układzie komunikacyjnym;
- 3) Znaczna większość dróg gminnych nie posiada nawierzchni utwardzonej i regulacji wód deszczowych, co przy lokalnych różnicach terenu jest istotnym czynnikiem mogącym prowadzić do zalewania i podmakania obszarów;
- 4) Należy dążyć do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i zmniejszenia uciążliwości oraz szkodliwego oddziaływania na otoczenie poprzez tworzenie struktur przestrzennych minimalizujących ryzyko występowania konfliktów pomiędzy różnymi użytkownikami infrastruktury transportowej;
- 5) Sieć dróg gminnych należy zweryfikować w zależności od potrzeb i możliwości Gminy w zakresie doprowadzenia ich do poprawnego technicznie stanu i zapewnienia dalszej eksploatacji;
- 6) Należy poprawić dostępność transportową, zwłaszcza do obszarów stanowiących atut gminy, jak np. obszary rekreacyjne, dotyczy również jakości i standardu dróg oraz miejsc postojowych i parkingów;
- 7) Należy przewidzieć utworzenie sieci ścieżek rowerowych po trasach szczególnie atrakcyjnych turystycznie tworzących spójny system europejskiej sieci dróg rowerowych;
- 8) Należy pozostawić pas terenu – **korytarz dla przebiegu obwodnicy miasta Ustka** (w wariantcie południowym, zgodnie z załącznikiem graficznym nr 1 pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka”);

- 9) poprawa spójności regionu poprzez zmniejszenie czasu dojazdu do obszaru metropolitalnego i centrów subregionów przez modernizację dróg dojazdowych do aglomeracji;

Infrastruktura techniczna – elektroenergetyka

- 1) ze względu na rozwój terenów mieszkaniowych w niektórych miejscowościach gminy należy przewidzieć modernizację i rozwój istniejącej sieci oraz budowę w razie potrzeby nowych stacji transformatorowych 15/0,4 kV;
- 2) w celu ochrony środowiska przyrodniczego winny być podjęte działania zmierzające do zmiany nośników z energii cieplnej węgla kamiennego i drewna na energię elektryczną i gaz ziemny, płynny olej opałowy oraz stosowanie źródeł odnawialnych do produkcji ciepła i energii elektrycznej (elektrownie wodne) i ewentualne wykorzystanie biogazu z gminnego wysypiska śmieci. Zaleca się poprawę sieci elektroenergetycznej na terenach wiejskich poprzez modernizację sieci rozdzielczej i stacji transformatorowych, z zastosowaniem rozwiązań podziemnych kablowych;
- 3) przez obszar gminy Ustka przewidywana jest budowa linii napowietrznej 110kV Słupsk – Komnino oraz linii napowietrznej z miasta Ustka do m. Rowy;
- 4) wskazuje się na konieczność skablowania (w miarę możliwości finansowych i technicznych), istniejących napowietrznych linii energetycznych niskiego i średniego napięcia na terenach zurbanizowanych;
- 5) **nie przewiduje się, ze względu na brak celowości oraz obecną ilość, zwiększania liczby turbin wiatrowych ponad obowiązujące w tym zakresie prawo miejscowe (miejscowe plany uchwalone na dzień uchwalenia niniejszego Studium);**

Koniecznym warunkiem realizacji inwestycji na podstawie obowiązujących planów miejscowych dotyczących energetyki wiatrowej jest dostosowanie się do wszystkich ograniczeń i zakazów dotyczących lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Należy w tym celu przeprowadzić badania przedinwestycyjne dotyczące rozprzestrzeniania się hałasu i dokładnej lokalizacji siłowni wiatrowych w odpowiedniej odległości od obszarów chronionych i zabudowanych.

Jednym z najważniejszych badań wymaganych w celu ustalenia lokalizacji farm wiatrowych jest monitoring awifauny i chiropterofauny na terenie przeznaczonym pod budowę elektrowni wiatrowej.

Ograniczenia lokalizacji urządzeń energetyki wiatrowej:

Z uwagi na uwarunkowania prawne, przyrodnicze, krajobrazowe i sozologiczne, należy uznać za wyłączone dla lokalizacji elektrowni wiatrowych następujące obszary:

- wszystkie tereny objęte formami ochrony przyrody,
- projektowane obszary ochronne, w tym zwłaszcza obszary planowane do włączenia do Słowińskiego Parku Narodowego oraz wytypowane w ramach tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA 2000, projektowane i postulowane zespoły przyrodniczo- krajobrazowe,
- tereny tworzące ośnoję ekologiczną województwa, której zasięg określony został w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego,
- tereny położone w strefach ekspozycji obiektów dziedzictwa kulturowego: pomników historii, cennych założeń urbanistycznych i ruralistycznych oraz założeń parkowo- pałacowych i parkowo-dworskich;
- tereny podmokłe, tereny o wysokim poziomie wód gruntowych oraz tereny położone na obszarach zagrożenia powodzią;

- 6) ze względu na korzystne warunki na obszarze gminy dopuszcza się rozwój alternatywnych źródeł energii w postaci elektrowni wodnych. W pierwszej kolejności wykorzystać i odtworzyć należy istniejące spiętrzenia wodne na rzekach i kanałach z wykorzystaniem istniejących różnic poziomów luster wody. Nowe elektrownie należy poprzedzić wykonaniem odpowiednich procedur planistycznych z uwzględnieniem opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Infrastruktura techniczna – gospodarka wodno – ściekowa

1) Gospodarka wodociągowa.

- a) z sieci wodociągowej korzysta obecnie ponad 95% ogółu mieszkańców, część mieszkańców z zabudowy rozproszonej korzysta ze studni indywidualnych. Stan techniczny większości sieci wodociągowej jest dobry. Woda ze wszystkich ujęć wymaga uzdatniania. Pilnej modernizacji wymaga sieć wodociągowa w Objeździe (rury azbestowo – cementowe) i Przewłóce (rury żeliwne w bardzo złym stanie technicznym). W czasie szczytowych poborów wody w miejscowościach: Przewłoka, Wytowno, Rowy – Dębina występują jej niedobory;
- b) realizacja rozwoju sieci wodociągowej powinna postępować w kierunku porządkowania sieci wodociągowej gm. Ustka umożliwiającej zaopatrzenie w wodę ze zmodernizowanych i przebadanych ujęć wody;
- c) zaleca się wykonanie kompleksowego programu zaopatrzenia w wodę gminy Ustka skoordynowanego z rozwojem sieci kanalizacyjnej;
- d) jednocześnie należałoby się zastanowić nad dalszym egzystowaniem ujęć wodnych nie spełniających dopuszczalnych standardów jakości wody szczególnie tych znajdujących się na terenach dawnych PGR;
- e) rozwój sieci wodociągowej powinien następować w oparciu o istniejące sieci wodociągów gminnych o przekrojach PCV 120 lub PCV 90 poprowadzonych wzdłuż głównych dróg dojazdowych na obszarze gminy;
- f) polityka rozwoju sieci powinna dążyć do zachowania jedynie tych ujęć wody, które spełniają odpowiednie standardy;
- g) należy przewidzieć w koncepcji zaopatrzenia gminy w wodę konieczności zabezpieczenia ujęć wodnych, które są własnością gminy i spełniają wszelkie standardy, przed czynnikami zewnętrznymi oraz zabezpieczenia odpowiednich ilości wody pitnej w przypadku klęsk żywiołowych i sytuacji kryzysowych;
- h) **projektuje się budowę nowego ujęcia wody oraz stacji wodociągowej w Wytownie oraz wyposażenie w sieci wodociągowe terenów projektowanej zabudowy w miejscowościach: Wytowno, Przewłoka, Machowinko oraz Grabno, Redwanki, Dalmierz Przewłocki i Zapadłe** (na podstawie opracowania pt. *Koncepcja gospodarki wodno – ściekowej dla rozwoju pasa nadmorskiego w gminie Ustka – marzec 2008*);
- i) zaleca się wykonanie kompleksowego programu zaopatrzenia w wodę pozostałej części gminy Ustka skoordynowanego z rozwojem sieci kanalizacyjnej;
- j) koncepcje sieci wodociągowej powinny być opracowane na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów projektowanej zabudowy;

2) Gospodarka ściekowa.

- a) z sieci kanalizacyjnej korzysta obecnie zdecydowana większość ludności z terenu gminy. Pomimo, że gmina przoduje na tle gmin ościennych w ilości sieci kanalizacyjnej na 100 km², istnieje konieczność jej dalszej rozbudowy;
- b) w celu poprawy stanu sanitarnego istnieje konieczność usprawnienia oczyszczalni ścieków i dostosowania jej do planowanej rozbudowy sieci kanalizacyjnej ;

- c) bezwzględnie należy uporządkować gospodarkę ściekową we wsi: Modlinek, położonej w zachodniej części gminy oraz w Redwankach położonych we wschodniej części gminy, gdzie ścieki w przewodzie gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych.
- d) cele do jakich powinno się dążyć z punktu widzenia zabezpieczenia potrzeb mieszkańców gminy:
- sprawnie funkcjonujący system usuwania ścieków sanitarnych;
 - zabezpieczenie ekosystemu przed negatywnym wpływem odprowadzanych do niego ścieków;
 - system powinien spełniać wszelkie warunki sanitarne i inne, określone polskim prawem tak, aby opłaty z tytułu korzystania ze środowiska były jak najmniejsze, a kary nie powinny występować wcale;
 - system powinien być dostosowany do norm Unii Europejskiej;
- e) traktując proponowany program jako maksymalny, nie przewiduje się w przyszłości dowożenia ścieków do oczyszczalni z uwagi na uciążliwość takiego rozwiązania i jego wysokie koszty eksploatacyjne;
- f) jako uzupełnienie systemu proponuje się wykorzystanie indywidualnych minioczyszczalni przydomowych dla zabudowy siedliskowej i dla małych zgrupowań zabudowy znacznie oddalonych od głównych kolektorów (dla których budowa przyłączy jest zdecydowanie nieopłacalna) zlokalizowanych poza obszarem ochronnym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych;
- g) dopuszcza się zastosowanie indywidualnych rozwiązań dla zakładów produkcyjnych produkujących ścieki technologiczne – z koniecznością tworzenia systemów monitoringu i kontroli jakości ścieków odprowadzanych do oczyszczalni;
- h) należy wyeliminować zbiorniki bezodpływowe oraz sieci znajdujące się na terenach byłych PGR, nie spełniające norm przewidzianych dla takich urządzeń.
- k) **w najbliższym czasie nastąpi rozbudowa oraz modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Rowy, dzięki czemu będzie można wyposażyć w sieci kanalizacji sanitarnej nowe tereny budowlane w miejscowościach Wytowno, Machowinko, Redwanki, Dalmierz Przewłocki** (budowa nowych rejonowych pompowni ścieków oraz przewodów tłocznych na podstawie opracowania pt. *Koncepcja gospodarki wodno – ściekowej dla rozwoju pasa nadmorskiego w gminie Ustka – marzec 2008 – **wariant 3***);
- l) w/w koncepcja przewiduje również w wariantcie 1 rozbudowę oraz modernizację sieci kanalizacji sanitarnej, która pozwoli obsłużyć nowe tereny budowlane w miejscowościach Przewłoka, Zapadłe, Grabno oraz Zimowiska i docelowo odprowadzać ścieki za pomocą istniejących i projektowanych sieci do miejskiej oczyszczalni ścieków w Ustce - **wariant został zrealizowany**;
- m) z kolei wariant 2 (najmniej prawdopodobny) przewiduje odprowadzenie ścieków z terenów projektowanej zabudowy do oczyszczalni ścieków w Słupsku;
- n) rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków w Rowach, przy odpowiednich parametrach pozwoli na obsługę wszystkich w/w obszarów, a także większości obszaru gminy. Jest to jednak wariant, który wymaga bardzo szczegółowej analizy ekonomicznej i fizjograficznej;
- o) koncepcje kanalizacji sanitarnej powinny być opracowane na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów projektowanej zabudowy;

3) Odprowadzenie wód opadowych:

- a) w obrębie gminy nie występują większe układy kanalizacji deszczowej. Istniejące, fragmentaryczne z pojedynczych obiektów odprowadzają przeważnie wody opadowe bez oczyszczania do pobliskich cieków, rowów czy jezior. Najczęściej użytkownicy nie posiadają pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie ścieków deszczowych do wód otwartych;
- b) docelowo proponuje się budowę krótkich nierozległych układów kanalizacji deszczowej zakończonych urządzeniami do ich oczyszczania (osadniki, separatory) przed odprowadzeniem do odbiornika. Koncepcje kanalizacji deszczowej powinny być opracowane na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów projektowanej zabudowy;
- c) należy uporządkować problem kanalizacji deszczowej w stanie istniejącym poprzez :
 - *zinwentaryzowanie istniejących kanałów deszczowych,*
 - *przebudowę, jeśli fragmenty układów kanalizacji deszczowej znajdują się w obrębie prywatnych działek i przeniesienie ich w obręb terenów publicznych (jezdnie ulic, place, tereny zieleni itp.),*
 - *montaż urządzeń oczyszczających na wylotach k.d. przed ujściem do odbiornika,*
 - *opracowanie operatów wodnoprawnych i uzyskanie pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzenie ścieków deszczowych do odbiorników,*
 - *wskazane byłoby, dla miejscowości rozwojowych opracowanie kompleksowych koncepcji porządkowania i budowy nowych urządzeń z zakresu kanalizacji deszczowej,*
 - ***dla terenów o wysokim poziomie wód gruntowych (w strefach/strukturach fizjograficznych A1 i A2) a także w strefie C należy przed projektowaną zabudową wykonać badania geotechniczne gruntu w celu określenia możliwości posadowienia nowej zabudowy.***

Zagospodarowanie odpadów stałych:

- 1) na terenie gminy nie zlokalizowano wysypisk, a odpady są składowane na wysypisku śmieci Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Bierkowie. Wskutek ustaleń Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami na terenie gminy nie przewiduje się inwestycji dotyczącej budowy składowiska odpadów. Odpady odbierane są od podmiotów gospodarczych i mieszkańców na podstawie podpisanych umów przez specjalistyczne firmy usługowe;
- 2) na początku 2004 roku na terenie gminy Ustka przestały funkcjonować 4 składowiska odpadów położone we wsiach: Charnowo, Starkowo, Duninowo i Objazda. Składowiska zamknięto i zrekultywowano;
- 3) stworzenie, propagowanie i wdrażanie kompleksowego programu edukacyjno - informacyjnego z zakresu selektywnej gospodarki odpadami na terenie gminy;
- 4) rozszerzanie do poziomu około 99 % selektywnej zbiórki odpadów użytkowych w systemie „u źródła”;
- 5) propagowanie i stworzenie systemu zachęt dla mieszkańców, mobilizujących ich do segregacji odpadów;
- 6) monitorowanie przez Gminę usług świadczonych przez firmy wywozowe, obsługujące jej teren;
- 7) wdrożenie systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi oraz wielkogabarytowymi, wydzielonymi ze strumienia odpadów komunalnych.

Zaopatrzenie w gaz:

- 1) przez gminę biegnie gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Słupsk – Ustka (stacja red. na terenie miasta);
- 2) obecnie miejscowość Przewłoka jest zgazyfikowana (sieci dystrybucyjne zrealizowane lub w trakcie realizacji), Grabno jest miejscowością z planowaną gazyfikacją, natomiast Lędowo jest miejscowością z rozważaną gazyfikacją (wg *Mapy Systemu Dystrybucyjnego Pomorskiej Spółki Gazownictwa sp. z o. o.*);
- 3) przewidywana jest rozbudowa systemu przesyłu gazu na terenie gminy – planowane odgałęzienie od gazociągu istniejącego w kierunku wschodnim ze stacją redukcyjną w Wytownie;
- 4) niezbędne jest opracowanie zaktualizowanej koncepcji zaopatrzenia gminy w gaz.

Gospodarka ciepła:

- 1) dążenie do zdecydowanej zmiany zastosowania nośników ciepła z obecnego (ponad 70% węgiel) – docelowo jak najmniejsze lub całkowite wykluczenie przy wdrożeniu projektu gazyfikacji gminy;
- 2) dążenie do zwiększenia termoizolacyjności obiektów wszystkich rodzajów, a w szczególności:
 - modernizacja i docieplanie budynków wielorodzinnych;
 - usprawnienie i wymiana kotłów grzewczych na wykorzystujące źródła ekologiczne o niskiej emisji;
 - dążenie do likwidacji wielu źródeł emisji w jednym budynku wielorodzinnym (tj. indywidualne źródła ciepła i ciepłej wody w każdym mieszkaniu w oparciu o węgiel i drewno), tworzenie systemów zbiorczych;
 - modernizacja i docieplanie budynków użyteczności publicznej;
- 3) należy wprowadzić zaostreżenie wymogów stawianych przy źródłach ciepła dla nowych budynków zarówno mieszkalnych jak i produkcyjnych i usługowych – stosowanie paliw ekologicznych o niskich emisjach pyłów;
- 4) należy stworzyć systemy zachęt i promocji dla alternatywnych źródeł ciepła takich jak energia wodna i słoneczna, wykorzystanie słomy i odpadów drzewnych itp.;
- 5) ze względu na wysokie walory przyrodnicze jak i planowany rozwój zrównoważonego rolnictwa w gminie najkorzystniejszym kierunkiem rozwoju zaspokojenia potrzeb energetycznych będzie stopniowa eliminacja węgla i miału węglowego na rzecz paliw o niższej emisyjności takich jak gaz i lokalne źródła energii takie jak słoma, zrębki drzewne, a także energia słoneczna na potrzeby przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz energia wiatrowa;
- 6) podstawowymi czynnikami determinującymi rozwój energetyki ciepłej w gminie Ustka, które mają wpływ na udział poszczególnych nośników energii są:
 - możliwości pozyskania i wykorzystania słomy na cele energetyczne w kotłowniach lokalnych (przede wszystkim w budynkach użyteczności publicznej - szkołach) oraz wykorzystania jej jako paliwa zarówno w kotłowniach zasilających w ciepło budynki wielorodzinne i na obszarach o zabudowie rozproszonej – w gospodarstwach rolnych,
 - możliwość rozwoju plantacji energetycznych w celu produkcji lokalnego paliwa na potrzeby ciepłowni miejskiej jak też odbiorców indywidualnych,
 - możliwość zaopatrzenia miejscowości gminy w gaz po wybudowaniu gazociągu Bytów-Słupsk,
 - możliwość wykorzystania energii słonecznej na cele przygotowania ciepłej wody w zabudowie pensjonatowej i bazach turystyczno-noclegowych, a także w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - możliwość produkcji „zielnej” energii elektrycznej w parkach wiatrowych.

- 7) w efekcie zmian w strukturze wykorzystania paliw nastąpi zmniejszenie udziału węgla z obecnych 50% do ok. 20% w roku 2015. W przypadku budowy farm wiatrowych o łącznej mocy ok. 200 MW produkcja „zielonej” energii znacznie przekroczy łączne zapotrzebowanie gminy Ustka na energię elektryczną;
- 8) wykorzystanie źródeł geotermalnych dla potrzeb energetycznych wymaga specjalistycznych badań oraz analiz materiałów geologicznych;
- 9) przewiduje się także wykorzystywanie biomasy i drewna dla potrzeb energetycznych. (omówienie zagadnienia w Projekcie założeń...-BAPE);
- 10) energia słoneczna może być wykorzystywana w celu przygotowania ciepłej wody użytkowej w obiektach turystycznych, rekreacyjnych, a także mieszkaniowych. Przewiduje się, że do roku 2015 może powstać ok. 2160m² kolektorów słonecznych (3500 GJ/rok ciepła);
- 11) realizacja powyższych założeń przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza od systemów energetycznych w gminie, co stanowi istotny warunek zrównoważonego rozwoju gminy oraz zwiększy bezpieczeństwo energetyczne regionu poprzez wykorzystanie lokalnych źródeł energii oraz dywersyfikację nośników energii. Tym samym stworzone zostaną warunki niezbędne do osiągnięcia celów polityki przestrzennej w zakresie gospodarki energetycznej, które zostały określone w **Zmianie Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego** z roku 2009. Polityka ta jest spójna z polityką energetyczną państwa, a jako najważniejsze wskazuje poniższe cele:
 - zapewnienie nieprzerwanej produkcji i dostaw energii w ilościach niezbędnych do zaspokojenia potrzeb związanych z przygotowaniem posiłków, ciepłej wody użytkowej, ogrzewaniem pomieszczeń, oświetleniem i wykorzystaniem urządzeń gospodarstwa domowego wymagających zasilania energetycznego,
 - zapewnienie możliwości swobodnego wyboru przez użytkowników różnych nośników z wyraźną preferencją paliw przyjaznych dla środowiska tak z uwagi na emisję zanieczyszczeń jak i powstawanie odpadów paleniskowych,
 - stworzenie warunków umożliwiających całkowitą eliminację paliw stałych,
 - uzyskanie możliwie najwyższego poziomu ekonomiki wytwarzania i przesyłu energii przez użytkowników,
 - wykorzystanie w systemach sieci ciepła scentralizowanego rezerw tych systemów,
 - wprowadzenie do realizacji programów termomodernizacyjnych z zakresu ochrony środowiska w istniejących uciążliwych dla otoczenia źródłach ciepła,
 - wprowadzenie do realizacji programów termomodernizacyjnych budynków mieszkalnych.

Telekomunikacja:

- 1) na terenie gminy Ustka funkcjonują obecnie dwa podstawowe systemy połączeń telekomunikacyjnych: telekomunikacja kablowa oraz niezależne sieci telefonii komórkowych bazujących na stacjach przekaźnikowych i falach radiowych;
- 2) przewiduje się rozwój sieci telefonii kablowej w oparciu o światłowody;
- 3) w granicach gminy wzniesiono stacje bazowe telefonii komórkowej – 4 stacje w miejscowości Rowy (dz. nr 232/1, 234, 240/2, 667), a także maszty telekomunikacyjne z podwieszonymi antenami telefonii komórkowych w Poddąbiu (dz. nr 126) oraz w Machowinie (dz. nr 126/6);
- 4) dostęp do Internetu na terenie gminy jest zróżnicowany. Nie we wszystkich miejscowościach możliwe jest podłączenie do Internetu, jednak szybko postępuje rozwój Internetu bezprzewodowego;

- 5) ze względu na ilość stacji bazowych telefonii komórkowych proponuje się ograniczenie ilości wież do niezbędnego minimum, wykorzystywania już istniejących oraz stosowania systemów zbiorczych.

3.2. KRÓTKA PREZENTACJA POWIĄZAŃ Z INNYMI ODNOŚNYMI STUDIAMI, PLANAMI I PROGRAMAMI

3.2.1. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI NA POZIOMIE UE.

Każdy dokument o charakterze kierunkowym wyrażający wolę polityczną dla przyszłych zamierzeń tworzony jest w oparciu, m.in. o uwarunkowania zewnętrzne, na które składają się ustalenia innych dokumentów na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Ochrona środowiska jest przedmiotem regulacji wspólnotowej głównie w postaci dyrektyw UE. Jeśli chodzi o zasadę zrównoważonego rozwoju, która jest przedmiotem głównie dokumentów kierunkowych o charakterze politycznym, to pojęcie to nie jest rozumiane jednoznacznie, a jego aktualną interpretację zawierają materiały opublikowane w 2005 r. Najważniejsze dla tych zagadnień są następujące dokumenty:

- **Szósty Program Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska.**

Szósty Program ustanowiła decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie ochrony środowiska naturalnego. Program ten obowiązuje na lata 2002 – 2012.

Wyznacza cztery główne i priorytetowe obszary związane z ochroną środowiska: przeciwdziałanie zmianie klimatu, działania w sprawie przyrody i różnorodności biologicznej, działania w sprawie środowiska naturalnego, zdrowia i jakości życia, zrównoważone wykorzystanie gospodarki zasobami naturalnymi i odpadami. Program ten promuje pełną integrację wymagań ochrony środowiska z działaniami Wspólnoty. Zgodnie z założeniami Programu, wszelkie działania podejmowane na poziomie Wspólnoty cechować powinno całościowe podejście do zagadnień ochrony środowiska i zdrowia ludzi, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju.

- **Strategia Lizbońska - droga do sukcesu zjednoczonej Europy powstała w 2000r.**

Głównym celem Strategii Lizbońskiej jest stworzenie w Europie do roku 2010, najbardziej konkurencyjnej gospodarki na świecie. Sama strategia skupia się na czterech kwestiach: innowacyjności, liberalizacji, przedsiębiorczości oraz spójności społecznej.

- **Zrównoważona Europa dla Lepszego Świata – Strategia Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej, tzw. Strategia z Goeteborga.**

Strategia ta jest uzupełnieniem strategii Lizbońskiej i wskazuje elementy pod kątem środowiska jakie należy zawrzeć przy realizacji założeń lizbońskich tzn. założenia lizbońskie zostały uzupełnione o elementy trwałego i zrównoważonego rozwoju w kontekście rozwoju społeczno-gospodarczego. Dotyczy ona najpoważniejszych zagrożeń dla zrównoważonego rozwoju w Europie i na świecie, tak zwanych tendencji niezrównoważonych. Należą do nich: zmiany klimatyczne, zdrowie publiczne, transport i wykorzystanie gruntów, zarządzanie zasobami naturalnymi, wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństwa, ubóstwo i wyłączenie społeczne.

3.2.2. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI NA POZIOMIE KRAJU

Ochrona środowiska jest obecnie jednym z głównych zadań współczesnego społeczeństwa i państwa.

Fundamentalnym dokumentem w zakresie zrównoważonego rozwoju jest **Konstytucja Rzeczypospolitej Polski**, która w art. 5 zawiera m.in. zrównoważony rozwój, czyli taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym znajduje się proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Ustawa prawo ochrony środowiska oraz ustawy jej pokrewne i rozporządzenia zobowiązującą do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju w różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

W ostatnich latach powstało kilka dokumentów o charakterze programowym, które wyznaczają politykę państwa w zakresie ochrony środowiska. Są to:

- **Polska 2025. Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju,**

Jest to dokument programowy o charakterze ramowym, oparty na koncepcji trwałego, zrównoważonego rozwoju, będący pierwszą próbą określenia wizji Polski do roku 2025 i wskazujący główne kierunki działań w zakresie polityki społecznej, rozwoju gospodarki i polityki państwa w zakresie ochrony środowiska, gospodarki przestrzennej i regionalnej.

- **II Polityka Ekologiczna Państwa,**

Jest to dokument nawiązujący do Strategii Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju określający cel oraz zakres działań na rzecz ochrony środowiska w trzech horyzontach: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska: instytucjonalne, prawne, gospodarcze, naukowe, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE.

- **Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2008 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014**

Nadrzędnym, strategicznym celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego.

Realizacja tego celu osiądana będzie poprzez niezbędne działania organizacyjne, inwestycyjne, tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska. Polityka Ekologiczna przedstawia cele w zakresie rozwiązań systemowych, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrodniczych, zrównoważonego użytkowania surowców i energii, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrony klimatu.

Oprócz wymienionych dokumentów o charakterze ogólnym, w Polsce, w nawiązaniu do przepisów ustawy (Prawo ochrony środowiska i Prawo o odpadach) funkcjonuje kilka innych programów szczegółowych w zakresie ochrony środowiska. Są to:

- Krajowy Plan Gospodarki Opadami,
- Krajowy Program Zwiększenia Lesistości,
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności
- Biologicznej wraz z Programem Działań,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju,
- Nadrzędne dokumenty to Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007–2013.

3.2.3. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Wśród dokumentów na poziomie regionalnym są min.:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego;
- Zmiana Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego (Uchwała Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 r., Dz. U. Woj. Pom. z 2009 r., Nr 172, poz. 3361);
- Strategia rozwoju województwa pomorskiego przyjęta uchwałą nr 587/XXXV/05 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 18 lipca 2005 r.;
- Program opieki nad zabytkami województwa pomorskiego na lata 2007 – 2010 (Załącznik do Uchwały Nr 72/VI/07 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lutego 2007 roku);
- Studium ochrony krajobrazu województwa pomorskiego, Gdańsk 2005 r.;
- Strategia rozwoju turystyki województwa pomorskiego na lata 2004-2013;
- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Ustka na lata 2008-2015;
- Program ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla gminy Ustka na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka (zatwierdzone uchwałą Nr V/37/2002 Rady Gminy Ustka z dnia 30 grudnia 2002 r.; zmienione uchwałami: Nr XXVI/280/2005 Rady Gminy Ustka z dnia 17 czerwca 2005 roku, Nr XXVI/281/2005 Rady Gminy Ustka z dnia 17 czerwca 2005 roku, Nr XXVI/282/2005 Rady Gminy Ustka z dnia 17 czerwca 2005 roku, Nr XXVI/283/2005 Rady Gminy Ustka z dnia 17 czerwca 2005 roku, Nr XXX/305/2005 Rady Gminy Ustka z dnia 29 listopada 2005 roku, Nr XXXVII/375/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 29 sierpnia 2006 roku, Nr XXXIV/396/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 19 lutego 2010 roku, Nr XXXIV/397/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 19 lutego 2010 roku, Nr XXXIX/.../2010 Rady Gminy Ustka z dnia 23 września 2010 roku, Nr/.../2011 Rady Gminy Ustka z dnia 2011 roku).

4. CHARAKTERYSTYKA STANU, FUNKCJONOWANIA ORAZ ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW ŚRODOWISKA

Gmina Ustka położona jest w północno-zachodniej części województwa Pomorskiego, przy granicy z województwem zachodniopomorskim, w północnej części powiatu słupskiego w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Ustka.

Gmina Ustka położona jest w tzw. „obszarze problemowym Wybrzeża Bałtyku” – gdzie najistotniejsze są problemy małej stabilności bazy ekonomicznej. Występują tu konflikty pomiędzy funkcjami ochronnymi zasobów naturalnych i kulturowych, a rekreacyjno-turystycznym wykorzystaniem i zainwestowaniem obszaru, konflikt pomiędzy atrakcyjnością użytkową przestrzeni, a jej dostępnością. Istotny problem stanowi również utrzymanie brzegu morskiego i jego ochrona, a także potrzeba ochrony Słowińskiego Parku Narodowego i jego otuliny przestrzennej.

Gmina Ustka leży na środkowym wybrzeżu Bałtyku (Pobrzeże Południowobałtyckie), w centralnej części mezoregionu fizycznogeograficznego Wybrzeże Słowińskie.

Gmina graniczy od strony wschodniej ze Słowińskim Parkiem Narodowym - Światowym Rezerwat Biosfery, od zachodniej - z przyrodniczo cennymi terenami w otoczeniu jez. Modła (rezerwat Jezioro Modła w granicach gminy oraz rezerwat Zaleskie Bagna częściowo w granicach gminy Ustka). Graniczy również z Rezerwatu Buczyna nad Słupią (na terenie miasta Ustka). Znaczna część obszaru gminy położona jest w strefie C, a także strefach A i B

ochrony uzdrowiskowej uzdrowiska Ustka. Pas nabrzeża na terenie całej gminy położony jest w tzw. korytarzu ekologicznym „ke1”- przymorskim północnym (obszar o randze regionalnej wyznaczony w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego), obejmującym także obszar morski od linii brzegowej do zasięgu izobaty 20m, mający duże znaczenie dla strefy brzegowej i stanowiący stanowisko bytowania przybrzeżnych organizmów morskich oraz ptactwa wodnego.

4.1. RZEŻBA TERENU

Powstanie rzeźby glacialnej wiąże z wahaniami ówczesnego klimatu, których następstwem były transgresje i regresje lub postoje lądolodu. W każdej z tych faz działały odmienne procesy rzeźbotwórcze.

Powierzchnia morfologiczna Wybrzeża Słowińskiego jest skutkiem działalności lądolodu w czasie zlodowacenia północnopolskiego fazy pomorskiej, w zasięgu fazy gardzieńskiej, zaznaczonej w postaci wałów wzgórz moreny czołowej tzw. gardzieńskiej, osiagających nawet 45 – 50 m n.p.m., zaznaczających ostatni postój lodowca.

Ukształtowanie terenu w gminie warunkują następujące elementy morfogenetyczne:

- wysoczyzny moreny czołowej (we wsch. - morena gardzieńska i pld.-zach. części - okolice Możdżanowa i Zaleskich),
- wysoczyzny moreny dennej (przeważają w obszarze gminy),
- równiny sandrowe - we wsch. części gminy, wzdłuż doliny Słupi i jej dopływu-Gnilnej,
- doliny rzeczne i rynny polodowcowe - główną formą dolinną jest dolina Słupi, dolina Gnilnej, w cz. zach. dolina Potyni,
- równiny akumulacji torfowiskowej - jeziornej, rzecznej, morskiej - w północno-wschodnim i północno-zachodnim skrajach gminy - Poldery Gardna, tereny na zach. od Duninowa,
- wydmy nadmorskie - pas o szerokości ok. 250-650m, plaże o zróżnicowanej szerokości,
- klify morenowe i wydmy - we wsch. części gminy, odcinek w rejonie Dębiny ma charakter klifu wysoczyznowego, pozostały jest klifem wydmowym, klif ten jest aktywny, silnie abradowany (0,4-2,3m/rok),
- ciek i zbiorniki wodne, z licznymi rozbudowanymi układami rowów melioracyjnych na równinach akumulacji torfowiskowej.

Zróżnicowanie rzeźby (w skali gminy różnica wysokości wynosi ok. 50 m) stymuluje dużą dynamikę procesów i zjawisk przyrodniczych uwarunkowanych grawitacyjnie (szybkość odpływu powierzchniowego, podatność na erozję). Duże nachylenie stoków (dotyczy w szczególności niepokrytych roślinnością trwałą) powoduje zagrożenie erozją gleb, co stwarza wymóg ochrony roślinności stałej na stokach oraz wprowadzenie jej tam w miejsce gruntów ornych. Najsilniejsze procesy osuwiskowe obejmują odcinek Orzechowo – Poddąbie, a niewielki fragment brzegu (km 216,0 -217,5) po wschodniej stronie kanału portowego w Rowach objęty jest Programem ochrony brzegów morskich. W ramach Programu prowadzone jest sztuczne zasilenie plaż piaskiem pochodzącym z pogłębiania toru wodnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa obiektom zlokalizowanym na zapleczu brzegu oraz dla utrzymania plaż Słowińskiego Parku Narodowego.

Miejscami utrudniony jest odpływ powierzchniowy wód, co stwarzać może istotne utrudnienia w gospodarce przestrzennej związane z okresowo nadmiernym uwodnieniem gruntu. Potencjał samoregulacyjny, lokalnie średni lub niski (zagłębienia bezodpływowe, dna dolin) i odpornościowy (silnie nachylone stoki) narzuca wymóg wysokich reżimów gospodarowania na tych terenach i stwarza ograniczenia w wykorzystywaniu przestrzeni.

Zróżnicowanie rzeźby silnie wpływa na kształtowanie się warunków topoklimatycznych, w wyniku, czego:

- zagłębienia terenowe i obniżenia dolinne cechują się niekorzystnymi warunkami topoklimatycznymi (zwiększona wilgotność powietrza, inwersja termiczna, częstsze występowanie przymrozków);
- na stokach o ekspozycji południowej występują najkorzystniejsze warunki termiczne i bioklimatyczne, co należy uwzględnić przy lokalizacji zabudowy mieszkaniowej lub upraw ciepłolubnych;
- na terenach wyniesionych i odsłoniętych w okresie występowania chłodnych i silnych wiatrów może występować znaczne schłodzenie organizmu a także ścian budynków.

Gmina posiada dość wysoki potencjał widokowy (szczególnie w strefie wybrzeża), w wielu miejscach cechujący się występowaniem widoków wieloplanowych, co świadczy o wysokiej atrakcyjności krajobrazu. Występują tutaj też atrakcyjne wnętrza krajobrazowe, będące efektem harmonijnej relacji między zespołami roślinności wysokiej, zabudowy i urozmaiconej rzeźby, co może stanowić ciekawą ofertę rekreacyjną jak i inwestycyjną.

4.2. BUDOWA GEOLOGICZNA

Zgodnie z przyjętymi założeniami nie zajmowano się analizą budowy geologicznej głębszych warstw. Skupiono się głównie na cechach litologicznych warstwy przypowierzchniowej, istotnych ze względu na ich znaczenie w gospodarowaniu przestrzenią i związek z występowaniem surowców naturalnych.

Powierzchniową warstwę ziemi budują utwory czwartorzędowe, w tym plejstocenyjskie osady lodowcowe i wodnolodowcowe oraz holocenyjskie osady rzeczne, jeziorne, bagienne i eoliczne. Zalegają one na bardzo zróżnicowanej powierzchni utworów podczwartorzędowych – trzeciorzędu i kredy. Miąższość czwartorzędu waha się od 30 do 120m. Na południu i w centrum są to przeważnie słabo przepuszczalne gliny i łył polodowcowe. Osady piaszczyste wypełniają doliny rzeki Słupi i jej dopływu - Gnilnej (piaski i żwirry rzeczne). Piaski wodnolodowcowe występują miejscami w rejonie Machowino – Machowinko i wokół m. Redwanki. Na nizinach nadmorskich w podmokłych zagłębieniach, zwłaszcza wokół jezior przeważają młodsze holocenyjskie osady organiczne. Są nimi głównie torfy i muły o zróżnicowanej miąższości. Wał mierzei wydymowej w zachodniej części gminy budują piaski eoliczno-morskie. Ten najmłodszy typ piasków przykrywa również piaski i gliny polodowcowe budujące strefę brzegową pomiędzy Ustką i m. Rowy¹.

Gmina Ustka jest średnio zasobna w pospolite surowce naturalne. Zlokalizowano tutaj następujące udokumentowane, zgodnie z obowiązującym prawem złoża kopalin²:

1. Machowinko - surowce ilaste d/p. kruszywa lekkiego (21,6 tys m³) - rozpoznane wstępnie, nie eksploatowane,
2. Wytowno - surowce ilaste d/p. kruszywa lekkiego - nie eksploatowane,
3. Machowino - kruszywo naturalne (579 tys. t) – eksploatowane,
4. Możdzanowo - bursztyn, (6,6 t) - nie eksploatowane, trudne warunki wydobywania,
5. Przewłoka - borowina (196 tys. t) - nie eksploatowane,
6. Objazda - kruszywo naturalne - eksploatowane,

Na terenie Uzdrowiska Ustka (częściowo w gminie Ustka) znajdują się udokumentowane następujące naturalne surowce lecznicze³:

¹ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

² Dane uzyskane z zasobu Urzędu Gminy Ustka oraz www.geoportal.pgi.gov.pl

³ Uchwała Nr XXXI/359/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 30 października 2009 roku w sprawie przyjęcia statutu Uzdrowiska Ustka.

1) **solanka** 3,43% chlorkowo-sodowa, jodkowa, hipotermalna ze złoża „Ustka IGH-1” (zlokalizowana pomiędzy miastem Ustka oraz m. Przewłoka). Odwiert IGH-1 wykonany został w 1979r do gł. 730 m. W 1980 r wykonano analizę składu chemicznego wody czerpanej z tego otworu, która wykazała zawartość w niej ogółem 33384,31 mg/dm³ rozpuszczonych składników mineralnych, głównie chlorki i sól. Stwierdzono również zawartość jodków w stęż. 1,79 mg/dm³. W maju 2008 r. pobrane zostały ponownie próby wody z tego odwiertu – po jego uczynnieniu i udostępnieniu wody z zasobów na udokumentowanej wcześniej głębokości. Wyniki tych badań potwierdziły typ chemiczny tej wody. Oznaczono w niej aktualnie 34349,7 mg/dm³ rozpuszczonych składników mineralnych w tym 19143,0 mg/dm³ chlorków oraz 10440,0 mg/dm³ sodu i 2,5 mg/dm³ jodków. Aktualne – poszerzone badania – nie wykazały w wodzie z odwiertu IGH-1 składników potencjalnie toksycznych w stężeniach uznanych za szkodliwe dla zdrowia naturalnego pochodzenia jak też antropogenicznego. Wskazuje to, że eksploatowany zasób wody jest skutecznie izolowany od środowiska zewnętrznego. Woda z odwiertu „IGH-1” zastosowana do kąpieli, zarówno ze względu na stężenie składników mineralnych jak też zawartość jodków, będzie działała aktywizująco na skórę i tkanki przyległe, a następnie ogólnie na organizm. Efektem działania osmotycznego oraz chemicznego są: poprawa funkcjonalności układu ruchu i układu krążenia.

2) **złoża torfu leczniczego – borowiny** o nazwie „Ustka -1”, zaliczane do kopalin podstawowych złoża borowiny "Ustka" jest położone około 1,5 km na południowy wschód od centrum Ustki (na pn.-zach od m. Przewłoka). Powierzchnia złoża (w granicach zerowych) wynosi 32,11 ha. Złoża borowiny budują dwa typy torfu: niski i przejściowy. Torf niski reprezentuje torf turzycowiskowy składający się z torfu turzycowego oraz Mechowo - turzycowiskowy zbudowany z torfów mszystych i turzycowo-mszystych. Torf przejściowy reprezentuje rodzaj torfowo-mszarny przejściowy zbudowany z torfu torfowcowi - turzycowego. Miąższość złoża bilansowego w kat. "B" wynosi 1,50-2,35 m (średnio 1,77 m), a średnia miąższość złoża pozabilansowego wynosi 1,16 m. Miąższość wzrasta ku centralnej partii złoża, osiągając maksymalnie 2,35 m. Złoża borowiny "Ustka" należy do złóż płytkich, czego przyczyną jest rzeźba terenu w fazie tworzenia się torfowiska. Istnieje tu niewielka, o łagodnym przebiegu zmienność morfologii dna obniżenia, w którym powstawało złożo.

Zasoby borowiny zatwierdzono w roku 1989 w kat. "B"

- zasoby bilansowe 196 000 ton,
- zasoby pozabilansowe 123 000 ton.

Opinia wydana przez Zakład Balneochemii I.M.U. w Poznaniu podaje, iż borowina ze złoża "Ustka" nadaje się do okładów i zawijań, czyli do zabiegów w których zamierza się uzyskać efekty termiczny i mechaniczny.

W przypadku podjęcia, a następnie zaprzestania eksploatacji złoża borowinowego w wyniku jego wyczerpania, bądź utraty wartości leczniczych, stwierdzonej podczas wykonywania ponownych badań specjalistycznych, teren złoża może być wykorzystywany pod inne funkcje, określone przez wnioskodawców, będących właścicielami tych terenów.

Wg badań geologicznych prawdopodobne jest udokumentowanie kolejnych złóż piasków budowlanych, surowców ilastych, kredy jeziornej i torfu.

Plany w zakresie poszukiwań i potencjalnie wykorzystania torfu jako surowca leczniczego (borowina), muszą być poprzedzone ekspertyzami oceniającymi wpływ takiej działalności na środowisko przyrodnicze i uzgodnione z odpowiednimi służbami ochrony przyrody.

Na terenie gminy odbywa się legalna eksploatacja w obrębie złóż udokumentowanych, zgodnie z udzieloną i ważną koncesją.

Wszystkie nieudokumentowane miejsca nagromadzenia surowców, mogą podlegać eksploatacji tylko po udokumentowaniu i spełnieniu innych wymogów formalnych (koncesja). Według ustawy „Prawo górnicze i geologiczne” z 1994 r., poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin wymaga koncesji, której udziela, zgodnie z obecnym zapisem w/w ustawy, odpowiednio minister właściwy do spraw środowiska, wojewoda lub starosta. W koncesji udzielonej na wydobywanie kopaliny wyznacza się obszar i teren górniczy.

Dla terenu górniczego sporządza się Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego. Od MPZP Rada Gminy może odstąpić, jeżeli przewidywane szkodliwe oddziaływanie na środowisko będzie nieznaczne. Ocena wpływu takiej inwestycji powinna być indywidualna dla każdego przypadku i opierać się na kryteriach: powierzchnia złoża, jego zasobność, wielkość wydobywania, usytuowanie złoża, w tym położenie na tle istniejących i planowanych form ochrony przyrody. Istotne jest również stanowisko odpowiednich w poszczególnym przypadku organów administracji i nadzoru górniczego.

Eksploatacja kopalin jest przyczyną degradacji powierzchni ziemi i krajobrazu – wymagana jest efektywna rekultywacja wyrobisk po zakończeniu użytkowania.

4.3. GLEBY

Gmina Ustka posiada dosyć duży potencjał agroekologiczny. Gleby na terenie gminy należą przede wszystkim do dobrych i średnich klas bonitacyjnych (III, IV klasy), co warunkuje rolnicze predyspozycje przestrzeni przyrodniczej. Wg stanu na dzień 1.01.2000 r. w gminie znajdowało się:

- 31 ha gleb, tj. 0,3% zaliczanych do najlepszych i bardzo dobrych (kl. I i II),
- 8 836 ha tj. 74,2% gleb dobrych i średnich (kl. III i IV),
- 3 026 ha, tj. 25,4% gleb słabych i bardzo słabych (kl. V i VI),
- 13 ha, tj. 0,1% gleb przeznaczonych do zalesienia (kl. VI z).

Udział poszczególnych kompleksów przydatności rolniczej wynosił:

- kompleksy: 2 pszenno-dobre i 4 pszenno-żytni – 46,6%
- kompleksy: 3 pszenno-wadliwy i 5 żytni dobry - 7,3%
- kompleksy: 6 żytni słaby i 7 żytni bardzo słaby – 20,9%,
- kompleks 8 zbożowo-pastewny mocny - 17,1%,
- kompleks 9 zbożowo-pastewny słaby - 8,1%,
- użytki zielone 1 z bardzo dobre i dobre – 0,7%,
- użytki zielone 2z średnie – 68,8%,
- użytki zielone 3z słabe i bardzo słabe – 30,5%.

Warunki glebowe w gminie są na ogół korzystne dla produkcji rolnej, choć wysoki stopień naturalnego zakwaszenia skał macierzystych znacznie obniża wartość produkcyjną użytków rolnych i ogranicza dobór roślin uprawnych. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej należy do średnich w powiecie i wynosi 67,5 pkt.

Badania średniej zasobności gleb w przyswajalne składniki pokarmowe w gminie Ustka, przeprowadzone w 2007 r. na powierzchni 958 ha użytków rolnych wykazały, że zawartość bardzo niską i niską fosforu posiadało 52%, potasu 40% i magnezu 39% badanych gleb. W porównaniu z okresem poprzednim nastąpiła znacząca poprawa właściwości agrochemicznych badanych gleb, zaś zawartość podstawowych pierwiastków jest obecnie zbliżona do średnich wartości w powiecie słupskim (odpowiednio P – 34%, K – 41% i Mg – 41%) - wg analiz Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Koszalinie. Wzrost ten jest wynikiem zwiększonego nawożenia mineralnego na badanych polach.

Warunki glebowe są zróżnicowane, bardziej korzystne w środkowej i południowej części gminy (Równina Słupska i Wysoczyzna Damnicka) niż w części północnej (Wybrzeże Słowińskie). Główny element pokrywy glebowej gminy tworzą gleby wytworzone z glin zwałowych. Wśród nich dominują gliny lekkie, rzadziej średnie i średnie pylaste, na których uformowały się dość dobre gleby brunatne, w zależności od stopnia przemycia i spiaszczenia górnych warstw zaliczane do klasy bonitacyjnej IIIa, IIIb i IVa i kompleksu glebowo - rolniczego 2 - pszennego dobrego oraz 4 - pszenno- żytniego. Kompleksy te stanowią blisko połowę gruntów ornych gminy.

Rozległe obszarowo areale gleb brunatnych kwaśnych i wylugowanych występują w rejonie wsi Zaleskie, Duninowo, Możdżanowo, Przewłoka (kompleks 2) oraz Objazda i Grabno (kompleks 4).

Gleby brunatne właściwe zalegają między Duninowem i Pępłinem (kompleks 2) oraz na południe od miejscowości Dalimierz i na wschód od Niestkowa (kompleks 8-zbożowy pastewny mocny).

Gleby bielcowe występują w rozproszeniu między Pępłinem i Niestkowem oraz w rejonie wsi Machowinko, Dobrosław i Osieki. Tworzą równie żyzne kompleksy glebowe 2 i 4.

Czarne ziemie, powstałe na skutek nadmiernego uwilgotnienia, znajdują się najczęściej na obrzeżach gleb bagiennych lub w okresowo podmokłych obniżeniach terenowych. Rozległe ich płaty występują między Starkowem i Duninowem, na wschód od Pępłina, między Lędowem a Wodnicą oraz na pn.-wschód od Wytowna (kompleks 8).

Pozostałe obszary gruntów ornych wytworzyły się w większości z ubogich w składniki pokarmowe utworów piaszczysto - gliniastych i piaszczystych. Najczęściej są to lekkie gleby pseudobielcowe zaliczane do klasy IVb, V i VI, oraz do słabszych kompleksów żytnich: 5, 6, 7 i zbożowopastewnych: 8 i 9. Występują głównie w środkowej i wschodniej części gminy.

Do słabych gleb należą także utwory murszowo-mineralne. Gleby te zaliczono do klasy bonitacyjnej V i VI oraz kompleksu 9 - zbożowo-pastewnego słabego. Większe ich obszary znajdują się między Wodnicą a miastem Ustka, w rejonie miejscowości Redwanki i Dominek.

Znaczną grupę stanowią gleby organogeniczne. Występują w dwóch większych obszarowo arealach: w północno-zachodniej części gminy (rejon Jeziora Modła) i w części północno-wschodniej (na obrzeżu jeziora Gardno). Wytworzyły się na nich głównie torfy różnych typów: wysokie, niskie i przejściowe. W użytkowaniu rolniczym znalazły się głównie torfowiska niskie. Trwałe użytki zielone kompleksu 2z stanowią około 2/3 wszystkich użytków zielonych w gminie. Najwyższą wartość przedstawiają łąki w rejonie wsi Objazda i Zaleskie (przewaga kompleksu 2z – średniego). Najsłabsze, wytworzone z piasków gleby, zostały w większości zalesione. Stosunkowo niewielka ilość gleb zakwalifikowanych obecnie do zalesienia (kl. VIz) znajduje się we wschodniej części gminy.

W nadbrzeżnej części Bałtyku występują utwory piaszczyste - piaski wydymowe, z punktu widzenia rolniczego – nieużytki. Przeważający ich obszar pokryty jest borami.

Tereny rolne graniczące ze strefami wodnymi należy zagospodarować w taki sposób, aby zahamować dopływ rolniczych zanieczyszczeń powierzchniowych do wód (strefy ekotonowe).

4.4. WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Ustka należy do czterech zlewni. Zachodnia część gminy to zlewnia Przymorza odwadniana przez Kanał Potena (dopływy: Pogorzeliczka (Węda) i Karwia (spod Gołęcina)). Część środkowo-wschodnią gminy odwadnia rzeka Orzechówka. Centrum gminy to zlewnia dolnej Słupi oraz jej dopływ Gnilna. Wschodnia część gminy odwadniana jest przez ujściowy odcinek Łupawy oraz jej dopływy: Bagienicę i Grabownicę uchodzące do jeziora Gardno

(poza granicami gminy Ustka). Południowo-zachodnia, stosunkowo niewielka część gminy należy do zlewni Wieprzy i jej dopływu Pijawicy (Kniewki).

Rzeka Słupia jest największym ciekim wodnym gminy. Jej dolny odcinek przebiega w dolinach utworzonych przez gliny zwałowe i torfy, natomiast przy ujściu – typowe piaski wydmore. Średni przepływ przy ujściu (w mieście Ustka) wynosi 15,5 m³/s, średni spadek około 1,3 promila. W ramach krajowego monitoringu czystości wód (wyk. WIOŚ Delegatura w Słupsku) określono jakość wód rzeki Słupi jako zadowalającą – klasa III (w skali 5-cio stopniowej), pomiar Charnowo rok 2006. Stężenia parametrów składających się na ocenę fizykochemiczną odpowiadały najczęściej I i II klasie czystości. Wody charakteryzowały się bardzo dobrym natlenieniem, umiarkowanym zasoleniem i niskim poziomem substancji biogennych. O jakości jej wód stanowi przede wszystkim skład gatunkowy oraz obfitość organizmów fitoplanktonu i peryfitonu, jak też struktura makrofauny dennej. Główne źródła zanieczyszczeń wód Słupi pochodzą z poza obszaru gminy Ustka⁴.

Pozostałe cieki przepływające przez obszar gminy Ustka charakteryzują się małymi przepływami. W Orzechówce okresowo występuje brak wody, natomiast Grabownica staje się wodą stojącą. Łączna długość kanałów oraz rzek wynosi 125,5 km, natomiast długość rowów melioracyjnych 386,4 km.

Jezioro Modła jest jedynym jeziorem na terenie gminy Ustka. Zajmuje obszar 61,9 ha, maksymalna głębokość wynosi 1,1 m. Jest to przymorskie, eutroficzne jezioro przepływowe, które systematycznie zarasta. Ze względu na swój unikalny charakter oraz występowanie licznych miejsc lęgu wielu gatunków ptaków jezioro wraz z przyległymi mokradłami zostało objęte ochroną w postaci „ornitologicznego” rezerwatu przyrody Jezioro Modła.

Charakterystyczne na zabagnionych nizinach nadmorskich systemy kanałów i rowów melioracyjnych służą regulacji stosunków wodnych i umożliwiają ochronę przed powodzią użytków rolnych. Ogółem zmeliorowane użytki rolne obejmują powierzchnię 8 649 ha. Rozległe tereny zmeliorowane to obszar Objejskich Łąk, skąd nadmiar wody przepompowywany jest do jeziora Gardno oraz Zaleskie Bagna, na których obieg wody regulują poldery „Modła I – III”. Woda przepompowywana jest do jez. Modła i do Kanału Potena, uchodzącego do morza. Szczególne niebezpieczeństwo powstania powodzi występuje w okresach nakładania się nadmiernych opadów i warunków sztormowych na morzu. Bezpośrednie zagrożenie powodziowe o prawdopodobieństwie 1% (zagrożenie tzw. wodą 100-letnią) obejmuje tereny w sąsiedztwie północno zachodnich brzegów jeziora Gardno, wokół jeziora Modła oraz nie obwałowane tereny doliny Słupi o najszerszym zasięgu w rejonie Charnowa i Wodnicy⁵;

Na stan wody w rzekach i jeziorach⁶ istotny wpływ mają wiatry wiejące z kierunku północnego i północno zachodniego właczające wody morskie do ujściowych odcinków Słupi, Poteny, Łupawy i Orzechówki oraz do jezior Modła i Gardno. Przed zalaniem chronione są: polder Modła o powierzchni 470 ha oraz polder Gardna V-VI o powierzchni 1200 ha (wg Lenckowski, Forberg). Ich ochronie służą obwałowania brzegów jezior i rzek oraz 5 stacji pomp. Istniejące wały przeciwpowodziowe miały stanowić ochronę jedynie przed wodą o prawdopodobieństwie 10% (tj. raz na 10 lat). Nie spełniały warunków dla ochrony trwałej zabudowy, której w obrębie polderów jeszcze kilka lat temu nie było.

⁴ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszky;

⁵ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszky;

⁶ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszky;

Budowano je często z organicznych utworów torfowych na osiadającym podłożu torfowym, wobec czego obecnie nie stanowią wystarczającej ochrony nawet przed wodą 10-letnią. Należy zatem liczyć się z narastaniem sytuacji grożących podtapianiem lub powodzią, zwłaszcza że wskutek globalnych zmian klimatycznych przewidywany jest wzrost poziomu morza. W okresie 2011-2030 średni roczny poziom morza wzdłuż całego wybrzeża według wszystkich scenariuszy emisyjnych będzie wyższy o około 5 cm⁷, będzie powodować nasilenie erozji brzegów morskich i ich cofanie się, a powódzie odmorskie zagrażać będą nisko położonym obszarom przybrzeżnego lądu, zwłaszcza do rzędnej 2,5 m npm. Dla utrzymania bezpieczeństwa brzegu morskiego Urząd Morski wyznaczył wzdłuż wybrzeża pas techniczny.

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych pochodzi głównie ze źródeł komunalnych i z terenów rolniczych.

W ramach monitoringu regionalnego badano czystość wód rzeki Łupawy. W punkcie kontrolnym „Rowy” charakteryzującym wody ujściowego odcinka wody zaliczono do najgorszej V klasy. Decydował o tym niezadowalający poziom stężenia azotu Kjeldahla. O niskiej jakości wód świadczyła też zawartość materii organicznej, określana wysokością BZT₅ i CHZT-Cr. Ich stężenia oscylowały przeważnie w granicach IV klasy. Niezadowalający był również poziom materii organicznej 33-42% stężeń. O złej jakości wód w przekroju ujściowym Łupawy przesądziły przekroczenia standardów IV klasy, notowane z częstotliwością 33% dla substancji trudniej rozkładalnych. Stan sanitarny Łupawy w Rowach był dobrej jakości, o czym decydowało 92% wyników liczby bakterii coli typu fekalnego. Wzrost ich poziomu do zadowalającego odnotowano tu jedynie w sierpniu i wrześniu⁸.

Wody przebadanych rzek wciąż nie spełniają wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb łososiowatych i karpowatych w warunkach naturalnych. We wszystkich punktach kontrolnych stwierdzono zbyt wysoką, w stosunku do wymaganej, koncentrację azotynów, materii organicznej ulegającej biodegradacji i fosforu ogólnego. Najbardziej niekorzystnie prezentował się stan wód uchodzących do Bałtyku, które poza ww. parametrami dyskwalifikował również odczyn, poziom zawiesiny ogólnej, azotu amonowego i amoniaku.

Od kilku lat utrzymuje się dobry stan sanitarny przybrzeżnych wód morskich w rejonie kąpielisk Ustka, Orzechowo, Poddąbie i Rowy. Jednak w latach 2004 – 2006 do kąpieli nie dopuszczono wód: w mieście Ustka - po obu stronach ujścia rzeki Słupi: 100 m po stronie wschodniej i 150 m po stronie zachodniej, Orzechowo – na odcinku 200 m tj. po 100m po obu stronach ujścia rzeki Orzechówka, Rowy – na odcinku 100 m po obu stronach ujścia rzeki Łupawa (portu rybackiego)⁹.

4.5. WODY PODZIEMNE

Gmina Ustka leży na obszarze dwóch podregionów hydrogeologicznych: Przymorskiego i Słupskiego. W Podregionie Przymorskim obejmującym większość obszaru gminy główny

⁷ Projekt: Klimat „Wpływ zmian klimatu na środowisko, gospodarkę i społeczeństwo” (zmiany, skutki i sposoby ich ograniczenia, wnioski dla nauki, praktyki inżynierskiej i planowania gospodarczego. Tytuł zadania: 6. Bałtyk jako element systemu klimatycznego i jego rola w tworzeniu się stanów zagrożenia; IMGW; Warszawa – Gdynia 2011 r.

⁸ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

⁹ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

użytkowy poziom wodonośny związany jest utworami czwartorzędowymi. Głębokość do stropu wynosi przeważnie 10 – 60 m, miąższość utworów wodonośnych w granicach 15 – 40m, wydajność studni 10 – 70m³/h. Poziom jest zazwyczaj dobrze izolowany od powierzchni terenu. Wody piętra kredowego występujące w paśmie Ustka – Machowinko - Łeba nie nadają się do użytku z uwagi na zasolenie.

W 1989 r. MOŚiZN zatwierdził zasoby wód podziemnych dla dwóch rejonów Ustka – Wodnica i Słupsk – Rowy. W ramach dokumentacji hydrogeologicznej zasobów wód podziemnych dla rejonu Słupsk – Rowy o łącznej powierzchni 270km², wydzielono strefy: Machowino – Swochowo o zasobach w kat. „B” - 1 300 m³/h i „C” - 1 400 m³/h oraz strefę nadmorską o zasobach w kat. „B” - 1 100 m³/h i „C” - 700 m³/h¹⁰.

W strukturach wodonośnych na południowo wschodnim obrzeżu gminy udokumentowano lokalny zbiornik wód podziemnych „Dolina Kopalna Machowino” uznawany wcześniej za główny zbiornik nr 106 (Dokumentacja hydrogeologiczna, 2002). Jego powierzchnia liczy 20 km² (część w gm. Słupsk), a zasoby dyspozycyjne oszacowano na 5500 m³/d. Średnia głębokość ujęć wynosi 100 m. Przekwalifikowanie zbiornika nastąpiło w 2003 r. w związku z niższymi niż pierwotnie szacowano jego zasobami.

Zgodnie z Dokumentacją hydrogeologiczną zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych zlewni Słupi i Orzechowej przyjętej przez Ministra Środowiska dec. DG/kdh/ED/489-6417/2003 zasoby dyspozycyjne w jednostkach zasobowych położonych na obszarze m. i gm. Ustka są następujące: jednostka A1 - Słupia ujście (Ustka) o powierzchni 24,3 km² wynoszą 5 005 m³/d z utworów czwartorzędu i 1 960 m³/d z utworów trzeciorzędu oraz A2 – Orzechowo – Orzechowa o powierzchni 38,3 km² wynoszą 7 475 m³/d z utworów czwartorzędu. Generalnie istnieje duża rezerwa zasobów z piętra czwartorzędowego.

Dla zachodniego fragmentu gm. Ustka leżącego w zlewni rzeki Wieprzy zasoby eksploatacyjne ustalono na 6 016,8 m³/d, przy poborze wynoszącym w 1998 roku 371,7 m³/d (Projekt warunków...1999).

W rejonie Wytowno - Machowinko – Objazda w 1999 r. rozpoznano bardzo zasobną strukturę wodonośną, której perspektywiczne zasoby mają być wykorzystywane w związku z projektowaną rozbudową nadmorskich miejscowości turystyczno-uzdrowiskowych. Jest to obniżenie w formie rynny w utworach czwartorzędowych, szerokości 500-700m, biegnące od miejscowości Smużki na zachodzie przez Wytowno - Machowinko do Objazdy. Struktura ta wypełniona jest czwartorzędowymi osadami piaszczysto-zwirowymi o znacznej miąższości.

Jakość wód podziemnych¹¹ omówiona została w oparciu o wyniki analiz fizykochemicznych prób wody pobranych w trakcie próbnych pompowań otworów studziennych oraz w trakcie eksploatacji 32 studni. Ocenę jakości wód przeprowadzono na podstawie „Klasyfikacji jakości zwykłych wód podziemnych dla potrzeb monitoringu” wg Błaszczyka i Macioszczykowej zweryfikowanej w 1995 r.).

Generalnie wody górnego czwartorzędowego poziomu wodonośnego zakwalifikowane zostały do klasy II – średniej jakości. Charakteryzują się one z reguły podwyższoną zawartością żelaza i manganu np. w Zapadłem i Orzechowie Morskim /Fe – 1,2-2,0 mgFe/dm³ – 0,18-0,25 mgMn/dm³/ w Dobrosławiu /Fe – 2,0 mgFe/dm³, Dominku Fe – 2,0 mgFe/dm³, Mn – 0,3 mgMn/dm³/. Z występowaniem dużej ilości związków żelaza wiąże się też wysoka barwa tych wód.

¹⁰ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

¹¹ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

Wody dolnego poziomu wodonośnego (poza Rowami) zakwalifikowane zostały do klasy II. Podobnie jak w wodach płytszych przekroczona jest w nich dopuszczalna zawartość związków żelaza i manganu od ok. 0,8 mgFe/dm³ i 0,8 mgMn/dm³ w Objeździe oraz Zapadłem do około 0,6 mgFe/dm³ i 0,2 mgMn/dm³ w Redwankach. W Dalimierzu występuje też znaczna zawartość jonu Cl-w wodzie /118 mgCl/dm³/. W Gąbinie duża zawartość związków żelaza i chlorków spowodowała wyłączenie studni głębinowych z eksploatacji. Wody dolnego poziomu wodonośnego należą wody z czwartorzędowych i trzeciorzędowych utworów eksploatowane w Rowach. Są to wody średniej jakości. W wodach tych stwierdzono ponadnormatywną zawartość chlorków /300-500 mg Cl/dm³/związków żelaza /0,8-1,3 mgFe/dm³/ i związków manganu /0,18-0,2 mg Mn/dm³/. Przekroczona została norma ustalona dla barwy /25-35 mgPt/dm³/, czasami również mętności. Nie stwierdzono występowania wód najlepszych należących do najwyższej jakości klasy Ia. W przewadze ujmowane są wody klasy II – średniej jakości. Natomiast w rejonie Możdżanowa występują wody podziemne klasy III - niskiej jakości, charakteryzujące się dużą zawartością chlorków.

W granicach udokumentowanego w południowo wschodniej części gminy zbiornika wód podziemnych „Dolina kopalna Machowino” jakość wód jest dobra – klasa Ib. Zabezpieczenie możliwości poboru wód podziemnych dobrej jakości na potrzeby ludności nie wymaga przeprowadzenia nadzwyczajnych działań.

Obszar zbiornika położony w gm. Ustka jest silnie podatny na degradację z uwagi na słabą naturalną izolację od powierzchni terenu. Projektowany obszar ochronny zbiornika obejmujący teren gmin Ustka i Słupsk wynosi 37 km². Koszty jego ustanowienia poniesie Skarb Państwa. Jest to zadanie dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

W ramach prowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny monitoringu jakości wód podziemnych sieci krajowej objęto badaniami na terenie gminy poziom trzeciorzędowy (1 punkt) i czwartorzędowy (2 punkty) w rejonie Machowinka. W 2005 r. w ramach prowadzonych badań stwierdzono niezadowalającą jakość wód podziemnych poziomu trzeciorzędowego (podwyższona zawartość amoniaku i żelaza) oraz dobrą i zadowalającą jakość wód podziemnych poziomu czwartorzędowego (podwyższona zawartość żelaza i twardości ogólnej).

Z przeprowadzonej powyżej analizy wynika, że ujmowane na terenie gminy wody podziemne zawierają z reguły związki żelaza i manganu przekraczające wskaźniki dla wody do spożycia przez ludzi ustalone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 203, poz. 1718). Wymagają prostego uzdatniania przed wprowadzeniem do sieci wodociągowej, tj. ograniczenia zawartych w wodzie ilości związków żelaza i manganu do wartości określonych w obowiązujących przepisach.

Wymagane jest racjonalne i optymalne wykorzystanie wód podziemnych w obszarze gminy ze względu na ograniczone możliwości eksploatacji wód podziemnych w strefie wybrzeża.

4.6. WARUNKI KLIMATYCZNE I JAKOŚĆ POWIETRZA

Województwo pomorskie, a wraz z nim gmina Ustka należą do obszarów charakteryzujących się dużą zmiennością warunków pogodowych, co jest następstwem ścierania się wpływów klimatu morskiego i kontynentalnego. Dominacja klimatu morskiego kształtuje pogodę raczej łagodną, wilgotną, bez ostrych wahań temperatury. Lata bywają chłodne a zimy ciepłe.

Cechą ogólną klimatu lokalnego jest jego wyraźne zróżnicowanie, uwarunkowane głównie rzeźbą, a także występowaniem roślinności wysokiej i miejscowymi warunkami wodnymi. Na obszarze gminy Ustka warunki klimatyczne cechują się:

- w tej części Polski występuje klimat przejściowy, pomiędzy morskim a kontynentalnym. Na terenie gminy Ustka zbliżony jest do klimatu morskiego i wynika to z bezpośredniego wpływu Morza Bałtyckiego. Skutkiem tego są najdłuższe okresy bez przymrozków, łagodne zimy, ale też chłodniejsze lata w porównaniu z resztą kraju, rekompensowane przez najdłuższy okres rzeczywistego usłonecznienia - w miesiącach letnich do 750 godzin (wg Trappa). Dominacja klimatu morskiego kształtuje pogodę raczej łagodną, wilgotną, bez ostrych wahań temperatury;
- średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,7°C. Natomiast absolutna dobowa amplituda temperatur powietrza wynosi około 54°, co jest wartością przeciętną na warunki Polski, lecz dość wysoką jeśli chodzi o obszar wybrzeża Bałtyku;
- liczba dni gorących wraz z upalnymi stanowi zaledwie 5,5% w roku. Dni takie zdarzają się od czerwca do sierpnia, jednak ich przewaga przypada na ostatnie dni lipca. Dni mroźne i bardzo mroźnych występują bardzo rzadko (średnio nieco ponad 1,0% dni w roku);
- średnia roczna wilgotność względna powietrza w godzinach okołopołudniowych poniżej 55% i powyżej 86% stanowi odpowiednio 8,2% i 25% dni w roku. Liczba dni, w których w godzinach okołopołudniowych panują uciążliwe dla człowieka stany parności jest stosunkowo nieduża i wynosi średnio niespełna 6,0% dni w roku. Burze, nie są obserwowane często – średnio 1,9 % dni w rok (występują głównie od maja do września). Dni z wartościami temperatury odczuwalnej wysokimi i niskimi występują sporadycznie i stanowią odpowiednio 2% i 0,3% w roku;
- średnie roczne usłonecznienie wynosi 1580 godzin, co spełnia normę dla uzdrowisk;
- średnia roczna prędkość wiatru wynosi około 5,0 m/s. Większe prędkości średnie notuje się w chłodnej porze roku, mniejsze w ciepłej. Analizując warunki przewietrzania, których pewnym wskaźnikiem jest liczba dni ze średnią prędkością <2 m/s + cisze, która stanowi ok. 2,4% czasu w roku. Wiatr silny tj. o prędkości powyżej 8 m/s, zanotowany o godz. 12 UTC stanowi statystycznie aż 15,3% czasu w roku. Wartości te powodują, że gmina Ustka jest jednym z najlepiej przewietrzanych polskich uzdrowisk (także spośród uzdrowisk morskich). Dominującym kierunkiem wiatru jest tu kierunek z sektora SW (ponad 18,7%) i W (ponad 18,2%). Ogółem z sektora NW + W + SW wiatr wieje z częstością prawie 49% czasu w roku. Średnia roczna prędkość wiatru w wieloleciu 1975 - 1994 wynosiła ok. 4,1m/s. W miesiącach zimowych wiatr stosunkowo często wieje z siłą przekraczającą 10m/s;
- średnia roczna suma opadów atmosferycznych nieco poniżej 661 mm, jest wartością niską jak na obszar wybrzeża środkowego. Cechą charakterystyczną warunków opadowych jest duża zmienność roczna, sezonowa wielkości opadu jak i liczba dni z opadami. W rozkładzie rocznym generalnie przeważają opady półrocza ciepłego (65%) nad opadami półrocza chłodnego (35%). Średnia liczba dni z opadem w roku dla Ustki (177 dni) spełnia normę przyjętą dla uzdrowisk¹²;
- kolejną cechą określającą klimat tej części Polski jest przesunięcie się pór roku w stosunku do Polski środkowej i skrócenie okresu wegetacji. Sprawia to, że wiosna i lato są krótsze i opóźnione. Wydłużają się natomiast zimy, okres przedzimowy i przedwiośnia. Ogranicza to uprawę roślin ciepłolubnych i poplonów ścierniskowych. Opóźnia się również termin siewu ozimin podkopowych;

¹² Uchwała Nr XXXI/359/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 30 października 2009 roku w sprawie przyjęcia statutu Uzdrowiska Ustka.

- obszar gminy znajduje się pod wpływem bryzy morskiej i lądowej - termicznych wiatrów miejscowych, powstających na skutek nierównomiernego nagrzewania się lądu i morza w półroczu ciepłym¹³;
- ponadto strefę plaży nadmorskiej charakteryzują silnie bodźcowe warunki bioklimatyczne. Promieniowanie słoneczne w tej strefie powiększone o albedo wody i piasku, posiada działanie bakteriobójcze. Najintensywniejsze jest tu działanie aerozolu morskiego. Potencjał balneologiczny środowiska wzmacnia ponadto sąsiedztwo borów nadmorskich wytwarzających specyficzny mikroklimat, bogaty w fitoncydy i olejki eteryczne¹⁴;
- dobre warunki nasłonecznienia na stokach o ekspozycji południowej (na wiosnę wcześniej i szybciej budzi się życie, a jednocześnie największe jest wtedy niebezpieczeństwo przymrozków);
- w obrębie dolin rzecznych, dolinek i wilgotnych zagłębień bezodpływowych częste jest zaleganie mgieł, z wyżej położonych terenów spływa chłodne powietrze, warunki bioklimatyczne są niekorzystne.

Znaczna mozaikowość klimatu lokalnego, uwarunkowana urozmaiconą rzeźbą terenu i położeniem, istotnie warunkuje predyspozycje przestrzeni do stałego pobytu ludzi (zabudowa) – analiza tych uwarunkowań jest bardzo istotna przy podejmowaniu decyzji lokalizacyjnych:

- rola terenów utwardzonych jest zdecydowanie negatywna m.in. ze względu na ograniczenie infiltracji i zwiększenie odpływu powierzchniowego – w zagospodarowaniu terenu należy zwracać uwagę na odpowiedni (wyższy) udział terenów biologicznie czynnych;
- bardzo ważne do ogólnego komfortu zamieszkania są warunki solarne – na stokach o ekspozycji południowej mogą one być trzykrotnie lepsze, niż na stokach północnych – ekspozycja terenu jest jednym z ważniejszych uwarunkowań dotyczących lokalizacji zabudowy mieszkaniowej;
- bardzo znaczącą pozytywną rolę w kształtowaniu niektórych cech klimatu miejscowego spełniają za to tereny biologicznie czynne;
- istotną rolę tonizującą warunki klimatu lokalnego pełni również roślinność wysoka (w tym szczególnie lasy).

Według klasyfikacji stref wprowadzonej przez WIOŚ w województwie pomorskim w 2007 roku, ze względu na występowanie zanieczyszczeń szkodliwych dla zdrowia, gmina Ustka leży w strefie łęborsko-słupskiej, w której nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych poszczególnych zanieczyszczeń powietrza. Wyniki monitoringu substancji w powietrzu w gminie oraz mieście Ustka, a także w pobliskiej gminie Słupsk, według pomiarów prowadzonych przez WIOŚ przedstawia Tabela nr 1.

Tabela 1. Wyniki monitoringu (Roczna ocena jakości powietrza w woj. pomorskim, Raport za rok 2010, WIOŚ Gdańsk 2011)

Rodzaj substancji	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu		Średni roczny poziom substancji w gminie Ustka	Średni roczny poziom substancji w m. Ustka	Średni roczny poziom substancji w gminie Słupsk
	obszar				
	zwykły	uzdrowisko			
Dwutlenek azotu	40µg/m³/rok	35µg/m³/rok	3,5 (Rowy)	11,5 (ul. Marynarki Polskiej)	10,8 (Gać)

¹³ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

¹⁴ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

Dwutlenek siarki	125µg/m ³ /24h	b. d.	b. d.	0,5 (Gać)
PM10	40µg/m ³ /rok	b. d.	b. d.	17,0 (Gać)
benzen	5µg/m ³ /rok	4µg/m ³ /rok	b. d.	1,9
				1,3 (Gać)

Z obiektów emitujących do powietrza zanieczyszczenia pochodzące ze spalania węgla na obszarze gminy wymienić można kotłownię wojskową w Lędowie. Znaczącym i uciążliwym – szczególnie w sezonie grzewczym – źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego jest **średnia i niska emisja**, pochodząca ze spalania niskoenergetycznego węgla w gospodarstwach domowych i niewielkich kotłowniach lokalnych. Ten nośnik energii wpływający niekorzystnie na stan czystości powietrza atmosferycznego, wykorzystywany jest do ogrzewania mieszkań przez około 80-85% gospodarstw domowych w gminie.

Na terenie gminy prowadzą działalność przetwórnictwo ryb, zlokalizowane w Duninowie, Wodnicy, Grabnie i Rowach oraz masarnia w Starkowie, emitujące do powietrza odory.

Zważywszy na przedstawione powyżej czynniki zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w gminie Ustka oraz gminach sąsiednich (pomimo braku pomiarów dla wszystkich rodzajów substancji), zakłada się iż spełnia ono wszystkie wymagane normy, nawet uwzględniając ich zaostrenie w obszarach ochrony uzdrowiskowej.

4.7. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Położenie gminy w obrębie wybrzeża morskiego skutkuje znacznym zróżnicowaniem stosunków geomorfologiczno-glebowych, co wpływa na wykształcenie różnorodności siedlisk i tym samym na złożoność i charakter zbiorowisk roślinnych.

Zdecydowana większość stwierdzonych zbiorowisk należy do typowych i szeroko rozpowszechnionych na całym Pomorzu. Wśród nich wyróżniają się jednak te, które występują wyłącznie nad brzegiem Bałtyku. Ich obecność decyduje w znacznej mierze o specyfice roślinności gminy oraz obszaru opracowania.

Typy **zbiorowisk roślinnych** zlokalizowanych na terenie gminy Ustka¹⁵:

- **Roślinność wodna i przybrzeżna:**

Do najczęściej spotykanych zbiorowisk roślinności wodnej należą zbiorowiska hydrofitów o liściach pływających, zakorzenionych w dnie lub unoszących się w toni wodnej. Występują w wypłaconych wodach płynących o słabym nurcie:

w starorzeczach Słupi, w rowach melioracyjnych oraz w wodach stojących różnej wielkości zbiorników - naturalnych i sztucznych. Reprezentują je efemeryczne ugrupowania rzęs, żabiścieku pływającego, oraz (rzadko) "lili wódnych", głównie z udziałem grążela żółtego. W strefie brzegowej wymienionych wyżej zbiorników wód, a także w wypełnionych niskim torfem zagłębieniach o wysokim poziomie wód gruntowych, wykształcają się liczne zbiorowiska roślin błotnych (helofitów). W przypadku wód o podwyższonej żyzności zbiorowiska helofitów przybierają postać różnego typu tzw. szuwarów. Miejsca mniej wilgotne w układzie strefowym roślinności brzegowej zajmują turzycowiska. Występują one także na terenie równi zalewowych rzek oraz innych obniżen terenu w sąsiedztwie kompleksów łąkowo-pastwiskowych;

- **Roślinność torfowisk wysokich:**

Roślinność tego typu występuje w gminie głównie na dwóch stanowiskach: na zachód od jeziora Modła oraz przy południowo-zachodnich brzegach jeziora Gardno,

¹⁵ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

zajmując rozległe obszary. Zbiorowiska wysokotorfowiskowe w okolicach Gardna są od dawna zdegradowane w związku z silnym osuszeniem obszarów sąsiadujących torfowisk niskich oraz sztucznym wprowadzaniem traw pastwiskowych. Pomimo to, na tzw. „Objejskich Łakach” zachowały się fragmenty zarośli z woskownicą europejską, boru bagiennego, kwaśnego mechowiska, brzeziny z wiciokrzewem pomorskim (Janowski M. i inni, 1987). Roślinność wysokotorfowiskowa w okolicach jeziora Modła zachowała się znacznie lepiej. Występują tu fragmenty mszaru wrzoścowego, boru bagiennego oraz brzeziny bagiennej;

- **Zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe:**

Większość zbiorowisk łąkowych terenu gminy należy do kręgu łąk wilgotnych. Najczęściej występującym zbiorowiskiem jest łąka rdestowo-ostrożeńiowa, która reprezentuje grupę eutroficznych łąk wilgotnych. Powstaje ona i utrzymuje się wyłącznie przez koszenie i nawożenie organiczne w warunkach tradycyjnej gospodarki łąkarskiej i posiada bogaty skład florystyczny. Największe kompleksy łąkowo-pastwiskowe znajdują się w zachodniej i południowo-zachodniej części gminy: w okolicach Pęplina, Duninowa, Charnowa, na Zaleskich Bagnach, także wokół południowo-zachodnich brzegów jeziora Gardno. Ponadto istnieją także w dolinach rzek o szerokich odcinkach równi zalewowych: np. Słupi między Niestkowem i Charnowem. Mniejsze fragmenty, użytkowane lub porzucone, występują w otoczeniu każdej wsi lub osady;

- **Zbiorowiska klifu oraz wydm nadmorskich:**

Do najbardziej interesujących, specyficznych i zarazem unikatowych zbiorowisk roślinnych, należą zbiorowiska związane z wąskim pasem wybrzeża morskiego, które tworzy północną, lądową granicę gminy.

Na odcinku od Ustki do Dębiny wybrzeże ma postać klifu, miejscami podlegającego procesom abrazji, ograniczającym rozwój roślinności na stokach. Pionierami sukcesji roślinności na nieczynnym klifie są zbiorowiska murawowe z przelotem pospolitym i koniczyną łąkową. W sprzyjających warunkach, następne stadium sukcesji tworzą zarośla z udziałem rokitnika. Od dawna utrwalone partie stoków porastają również fragmenty zbiorowisk leśnych, głównie kwaśnej, miejscami żyznej buczyny niżowej. Silne wiatry hamują wzrost drzew, które przybierają także formę krzewów. Poza górną krawędzią klifu utrzymują się niewielkie fragmenty naturalnych buczyn pomorskich oraz zmienione antropogenicznie zbiorowiska lasów bukowo-dębowych. Na wydmach na zachód od miasta Ustki do granicy gminy oraz na odcinku między Dębiną i Rowami, na siedliskach wykształconych z piasków eolicznych pochodzenia morskiego rozwijają się specyficzne zbiorowiska roślinne. Są to zbiorowiska tzw. wydmy białych, zbudowane ze skupisk wysokich, rozłogowych traw, przede wszystkim - piaskownicy zwyczajnej, gatunku dominującego w płatach oraz wydmuchrzycy piaskowej. Trawom tym towarzyszą inne gatunki roślin zielnych – wszystkie w odmianie nadmorskiej, a wśród nich mikołajek nadmorski. U podstawy wału wydowego, na granicy z plażą zimową (poza zasięgiem fal sztormowych) osiedlają się wąskim pasem rośliny znoszące niewielkie zasolenie podłoża: głównie rukwiel nadmorska, solanka kolczysta i honkenia piaskowa. Utrwalone wierzchowiny wydmy zajmują fitocenozy tzw. wydmy szarej: od murawowych, przez zaroślowe z wierzbą piaskową, do zróżnicowanych postaci leśnego zbiorowiska - nadmorskiego boru bażynowego;

- **Zbiorowiska leśne i zaroślowe:**

Na terenie gminy występuje szereg formacji zaroślowych i leśnych. Zbiorowiska krzewiaste wykształcają się albo jako naturalne „oszyjki” na obrzeżach lasów, albo stanowią potencjalne stadia poprzedzające ich rozwój (fazy regeneracyjne lasów).

Lasy pełnią szczególną rolę w aspekcie krajobrazowym oraz ekologicznym. Zajmują powierzchnię 6 712 ha, czyli blisko 31% powierzchni gminy (woj. pomorskie średnio 36,8%), w tym: lasy stanowiące własność Skarbu Państwa – 6 510 ha (zarządzane przez Lasy Państwowe: 6 237 ha, pozostałe w Zasobie ANR lub Urzędu Morskiego), lasy stanowiące własność osób fizycznych: 120 ha, lasy stanowiące własność gminy – 29 ha, spółek prawa handlowego – 32 ha.

Współczesny obraz zbiorowisk leśnych jest wypadkową wielu czynników naturalnych i antropogenicznych: budowy geologicznej i rzeźby terenu oraz uwodnienia i żyzności siedlisk. Wpływ człowieka ujawnia się jako efekt oddziaływań pośrednich - głównie poprzez kształtowanie stosunków wodnych (osuszanie), oraz bezpośrednich - czyli poprzez prowadzenie zabiegów związanych z gospodarką leśną.

W najniższej położonych nieckach i zagłębieniach, także w dolinie Słupi, a więc w miejscach, w których woda utrzymuje się na powierzchni gruntu długo lub przez cały rok, rozwijają się płaty olsów. Występują niemal wyłącznie w postaci niewielkich enklaw w obrębie innych lasów liściastych. Drzewostany tworzy wyłącznie olsza czarna, często w kępiastych formach odroślowych.

Łęgi jesionowo-olszowe są wykształcone znacznie częściej niż zbiorowiska omówione wyżej. Utrzymują się jednak w formie stosunkowo niewielkich enklaw i w ogólnej powierzchni leśnej gminy nie odgrywają roli znaczącej. Wiążą się z siedliskami hydrogenicznymi o powolnym przepływie wód gruntowych, a ich podłożem są niemal wyłącznie murszejące torfy niskie. Płaty zespołu można spotkać zarówno w podstokowych partiach doliny Słupi oraz innych rzek, jak i przy ciekach w rynnach erozyjnych oraz na terenie innych zatorfionych zagłębień. Dzięki żyzności podłoża fitocenozy łągów wyróżniają się bujnością i złożonością struktury warstwowej oraz bogactwem florystycznym. Na początku okresu wegetacyjnego w runie pojawia się charakterystyczny aspekt wiosenny w trakcie masowego kwitnienia tzw. geofitów i terofitów wiosennych.

Kwaśne buczyny niżowe są najczęstszymi zbiorowiskami z przewagą buka w drzewostanie. Ich fitocenozy pokrywają najuboższe siedliska w kompleksach lasów z udziałem dębu i buka, a więc w szczytowych i podszczytowych partiach wyniesień morenowych oraz na ich stokach o ekspozycji północnej. W drzewostanie bukowi często towarzyszy sosna, rzadziej - dąb szypułkowy. W płatach typowych drzewostan jest czysto bukowy i brak warstwy krzewów. Runo zwykle składa się z niewielkiej liczby acidofilnych gatunków roślin.

W części północno-zachodniej gminy, na Zaleskich Bagnach, występuje specyficzna postać boru bagiennego - brzezina bagienna, z drzewostanem utworzonym przez brzozę omszoną. Zbiorowisko ma charakter atlantycki i wykształca się tylko w północno-zachodniej Polsce. W warstwie krzewów występuje miejscami woskownica europejska.

Przy brzegu morskim spotyka się charakterystyczne dla wybrzeża Bałtyku i wyłącznie z nim związane zbiorowisko boru sosnowego - nadmorski bór bażynowy. Jego naturalne fitocenozy rozwijają się poza pasem wydm przednich i stanowią końcowe, leśne stadium sukcesji roślinności na wydmowych odcinkach brzegu. Drzewostan tworzy sosna, w runie rozpowszechniona jest krzewinka bażyna czarna. Fragmenty tego zbiorowiska występują na zachód od Ustki oraz miejscami na wschód od Ustki i reprezentują wszystkie postaci ekologiczne: od skrajnie suchej przez typową do średnio wilgotnej.

Zarośla

Częstym elementem roślinności gminy są łożowiska. Wykształcają się w żyznych, zabagnionych miejscach, okresowo zalewanych lub stale wilgotnych, a więc przy

niskich brzegach zbiorników eutroficznych wód, na dnie dolin rzecznych, w starorzeczach i w obrębie kompleksów łąkowopastwiskowych. W obrębie Zaleskich Bagien występują skupiska wierzby uszatej ze znaczącym udziałem woskownicy europejskiej. Innym zbiorowiskiem wierzbowym na terenie gminy są skupiska nadrzecznych wiklin. Jego płaty zdominowane przez wierzbę wiciową, rozciągają się na długich odcinkach wzdłuż obu brzegów Słupi, głównie w szerszych partiach jej doliny. Są bardzo cennym elementem roślinności, bowiem w sposób naturalny utrwalają linię brzegową i stabilizują koryto rzeki. Na podłożu mineralnym, w krajobrazie rolniczym, utrzymują się przede wszystkim dwojakiego rodzaju światłożądne zbiorowiska krzewiaste - żarnowczyska i czyżnie z dominacją tarniny. Zarośla żarnowca miotlastego zastępują acidofilne dąbrowy lub poprzedzają ich rozwój na porzuconych pastwiskach i polach uprawnych. Zarośla tarniny z udziałem innych gatunków krzewiastych - głogów, trzmieliny, róż, występują przeważnie w postaci wąskich pasów na wysokich miedzach, często także na skrajach żyźniejszych lasów, np. w okolicach Peplina i Charnowa.

- **Zbiorowiska synantropijne**

Są to zbiorowiska powstające spontanicznie, choć w warunkach skrajnej antropopresji. Na terenie gminy zbiorowiska synantropijne są rozpowszechnione, z uwagi na znaczny udział pól uprawnych oraz terenów zabudowanych i komunikacyjnych. Składa się na nie tzw. roślinność segetalna, obejmująca zbiorowiska chwastów w uprawach, zróżnicowana w zależności od typu upraw: okopowych lub zbożowych oraz tzw. roślinność ruderalna - związana z osadami, gruzowiskami, poboczami dróg, terenami składowisk, podwórzy, wydepczyskami i placami, itp.

Fauna¹⁶:

Północna i północno-zachodnia część gminy odgrywa szczególną rolę ornitologiczną. Wchodzi w skład terenów ważnych dla ptaków podczas migracji, wykorzystywanych jako bazy żerowe, zimowiska oraz lęgowiska wielu gatunków.

Na obszarze Możdżanowo - Zaleskie położone są żerowiska wykorzystywane podczas migracji wiosennych i jesiennych przez żurawie, siewki złote, czajki, mewy śmieszki i mewy pospolite. W różnych latach gromadzi się tam na odpoczynek i żerowanie od około 100 do około 1500 osobników każdego z wymienionych gatunków.

Na zalesionych wydmach północno-zachodniej części gminy znajduje się lęgowisko orla bielika.

Obszary wód przybrzeżnych w odległości 2 – 3 km od brzegu, w okolicach klifu pod Orzechowem, Poddąbiem, Dębiną oraz w okolicy Rowów, są wykorzystywane zimą przez liczne populacje kaczek morskich (lodówek, edredonów), lub w okresie koncentracji ich stad przed wędrówkami wzdłuż Wybrzeży Bałtyku. Z uwagi na liczebność stad, większość stanowisk ma w niektórych latach znaczenie regionalne, krajowe, a nawet międzynarodowe (koncentracja do 20 000 sztuk kaczek lodówek pod Rowami).

Dzięki wykonanym w latach 2001 - 2002 ekspertyzom dotyczącym wpływu projektowanych na terenie gminy roku siłowni wiatrowych na ptaki, zaktualizowano na terenie gminy stanowiska wielu cennych gatunków ptaków. Należą do nich min. kuropatwa, kukułka, dzięciołek, pierwiosnek, skowronek, pliszka siwa, rudzik, słowik szary, pleszka, pokląska, kilka gatunków sikor, myszołów, bocian biały, kruk, sójka, drozd, kos, gołąb grzywacz, dzięcioły: duży oraz czarny.

¹⁶ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

Na obszarach większych kompleksów leśnych, w północnej i północno-wschodniej części gminy bytują populacje jeleni, dzików, saren, występują obydwie gatunki kuny: domowa i leśna, borsuk, lis, na ugorach spotykane są nieliczne zające szaraki, w zaroślach i ogrodach częste są jeże.

Przedstawiciele większych ssaków spotykane są także na terenach wydm: w borach bażynowych, na wydmach białej i szarej przebywają sarna, zając, jeleni oraz drobne ssaki - gryzonie: norniki, myszy, owadożerne ryjówki. W nasłonecznionych partiach boru bażynowego, na wrzosowiskach spotykana jest jaszczurka zwinka oraz żmija zygzakowata.

Z biotopami licznych na terenie gminy, podmokłych zagłębień, oczek wodnych, systemami rowów melioracyjnych, związane jest występowanie gatunków płazów – żab: moczarowej, wodnej, śmieszki jeziorkowej, ropuch: szarej (tereny ogrodów działkowych), paskówki. Gatunki te można spotkać także na obszarach wydm (także śródwydmowych mokradeł), środowisku obfitującym w liczne gatunki owadów, stanowiących ich pokarm.

W środowisku wodnym Słupi spotykamy troć wędrowną, w jeziorze Gardno występuje leszcz, płoć, węgorz, sandacz, karp, szczupak, okoń, łosoś. W strefie brzegowej jeziora żyją gatunki licznych grup entomofauny wodnej: skąposzczety, mięczaki, nicienie, wieloszczety, larwy ważek i chrzączek oraz kielże.

W celu ochrony różnorodności biologicznej w gminie ustanowiono następujące formy ochrony przyrody:

- 1) **Słowiński Park Narodowy:** ustanowiony Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 września 1966 r. (Dz. U. Nr 42, z dn. 8 października 1966 r., poz. 254), powiększony na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2.03.2004 (Dz. U. Nr 43, poz. 390) obejmujący północno-wschodni fragment gminy o powierzchni 294,18 ha wraz z ujściowym odcinkiem Łupawy, łąkami nad jez. Gardno, plażą nadmorską oraz kompleksem nadmorskiego boru bażynowego. Celem ochrony są dobrze zachowane formy brzegu morskiego o charakterze wydmowym, wraz z zachodzącymi w ich obrębie procesami morfogenetycznymi oraz charakterystyczną szatą roślinną i fauną. SPN został włączony do światowej sieci Rezerwatów Biosfery (program UNESCO MaB) w 1977r. Został również zaliczony do najważniejszych ostoi dla awifauny wodno-błotnej, objętych ochroną w ramach Konwencji Ramsar, a także włączony do międzynarodowego systemu Bałtyckich Obszarów Chronionych HELCOM (HELCOM BSPA).

Wraz z powiększeniem obszaru SPN w 2004 r. utworzona została jego otulina (Rozp. RM jw.) – na terenie gminy obejmuje ona powierzchnię ok. 1800 ha.

Na terenie Parku Narodowego obowiązują zakazy wymienione w art. 15, ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. „o ochronie przyrody” (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zmianami).

- 2) **Rezerваты przyrody:**

Rezerwat „Jezioro Modła” - rezerwat faunistyczny o powierzchni 194,8 ha, chroniący lęgowniska ok. 40 gatunków ptaków wodno-błotnych oraz stanowiący przystanek dla następnych 30 gatunków podczas migracji wiosennych i jesiennych. Walorem obiektu jest również szata roślinna eutroficznego jeziora o powierzchni 45 ha, z charakterystycznymi zbiorowiskami roślinności wodnej, szuwarowej (utworzony w 1982 r., MP Nr 25/82, poz. 234).

Rezerwat „Zaleskie Bagna” – torfowiskowy o powierzchni 287,75 ha obejmujący naturalne i półnaturalne biocenozy torfowisk wysokich typu bałtyckiego z występującymi tu ekosystemami mszarnymi, bagiennymi, wodnymi i leśnymi. Utworzony Rozporządzeniem Wojewody Pomorskiego Nr 89/06 z dnia 4.12.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 128/2006, poz. 2663).

Na terenie Rezerwatów Przyrody obowiązują zakazy wymienione w art. 15, ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. „o ochronie przyrody” (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zmianami);

W sąsiedztwie granic gminy w granicach administracyjnych miasta Ustka znajduje się rezerwat „Buczyna nad Słupią” – ochroną objęty jest kompleks zbiorowisk roślinnych.

3) **Obszary Chronionego Krajobrazu:**

Obszar Chronionego Krajobrazu „Pas pobraża na wschód od Ustki” – o pow. 3336 ha. Fragment Wybrzeża Słowińskiego od miejscowości Rowy do wschodniego krańca miasta Ustki. Największą atrakcją jest morze z plażą, wydmy i klifem (Poddąbie–Orzechowo–Ustka). Wydmy porasta nadmorska roślinność, od pionierskiej z turzycą piaskową i piaskownicą zwyczajną, po zespoły borów bażynowych z baziłą czarną i lasów bukowych (lasy stanowią 45% pow. obszaru).

Obszar Chronionego krajobrazu: „Pas pobraża na zachód od Ustki” (Uchwała nr X/42/81 z dnia 8.12.1881, Dz. Urz. Woj. Słupskiego z 1981 nr 9, poz. 23, Rozporządzenie Nr 5/05 Wojewody Pomorskiego z dnia 24.03.2005 Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 29 p.585 ze zmianami wg Rozporządzenia Nr 23/07 z dn. 6.07.2007, Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 117, p.2036). Powierzchnia obszaru 2 500 ha. Utworzono go dla ochrony walorów wydmyowego odcinka wybrzeża z roślinnością kserotermiczną i wydymotwórczą oraz przylegającego od południa kryptodepresyjnego obniżenia z jeziorem Modła i rozległym obszarem Zaleskich Bagien. Wśród zbiorowisk leśnych przeważają zbiorowiska nadmorskiego boru bażynowego na siedliskach boru suchego i świeżego. Obszar bezpośrednio przyległy do morza, z wydmy, klifem tzw. jarosławskim, porośniętym rokitnikiem zwyczajnym, obszar porośnięty lasem - w 33% (bór suchy, świeży i bagienny), cenne są tu dwa przymorskie jeziora Wicko i Modła.

Na terenie OCHK obowiązują zasady gospodarowania określone w Uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 1161/XLVII/10 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. U. Województwa Pomorskiego Nr 80, poz. 1455).

4) Za **użytki ekologiczne** w gminie Ustka uznano 61 obiekty o łącznej powierzchni ok. 414 ha, w tym:

- Na mocy uchwały Rady Gminy w Ustce z dnia 07.07.1997 Nr IV/42/97, o łącznej powierzchni 229,3 ha. Należą do nich tereny w zarządzie Nadleśnictwa Ustka, leśnictwo Modlinek, obejmujące fragmenty tzw. Zaleskich Bagien - rozległego obszaru torfowisk w północno-zachodniej części gminy – większość w/w kompleksu użytków weszła w skład utworzonego w 2006 r. rezerwatu „Zaleskie Bagna”,
- Na mocy uchwały Rady Gminy Ustka z dnia 30.01.2009 Nr XXIII/276/2009, o łącznej powierzchni 84,53 ha. Należą do nich tereny w zarządzie Nadleśnictwa Ustka, leśnictwa: Modlinek, Zaleskie oraz Redwanki,
- Rozporządzeniem nr 2/2003 Wojewody Pomorskiego z dnia 09.01.2003r, nr rejestru 273 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2003 Nr 6, poz. 56) o łącznej powierzchni 185,56 ha, część położona po sąsiedzku w gminie Smołdzino, obręb Retowo, pozostałe położone w obrębach Rowy, Objazda, Osieki i obejmujące przyjeziorne łąki na SW od jeziora Gardno.

Wykaz Użytków ekologicznych na terenie gminy Ustka przedstawia *Tabela 37* Tomu I SUIKZP – Uwarunkowania Rozwoju przestrzennego Gminy Ustka.

5) **Stanowisko dokumentacyjne „Bursztyny Możdżanowo”**: utworzone 7 listopada 2001 r. Rozporządzeniem Wojewody Pomorskiego Nr 11/01 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2001 r. Nr 86, poz. 1121). Obiekt o powierzchni 0,34 ha stanowi pozostałość po XVIII

- wiecznej kopalni bursztynu. Położony w Możdżanowie należy do Skarbu Państwa, pod zarządem ANR sekcja terenowa w Słupsku.

6) **Pomniki przyrody.**

Ochroną w formie pomników przyrody objęto łącznie 88 obiektów. Trzy z nich uznano Orzeczeniami Wojewody Słupskiego z 1980 i 1982 roku, natomiast 85 Uchwałą Rady Gminy w Ustce z 1998 r. Są to okazałe, pojedyncze drzewa (1 grupa 26 drzew w Duninowie), przeważnie dęby szypułkowe, buki zwyczajne i lipy drobnolistne. Ponadto kilka okazów jesiona wyniosłego, wierzby kruchej, olszy czarnej, wiązu górskiego i polnego, platana klonolistnego i topoli białej. Największy obwód pnia osiągają: dąb szypułkowy w Dominku – 680 cm, lipa drobnolistna w Duninowie – 665 cm oraz jesion wyniosły w Machowinku – 625 cm.

Poza oczywistym zakazem wycinania i uszkodzania drzew pomnikowych należy dążyć do ich ekspozycji pozytywnej w krajobrazie poprzez:

- ochronę przed zabudową terenu w promieniu 15 m od pni drzew;
- dbałość o estetykę najbliższego otoczenia (dotyczy terenów zabudowanych);
- pozostawianie naturalnej roślinności wokół pomników na terenach otwartych i w lasach;
- unikania prowadzenia liniowych elementów infrastruktury nadziemnej w pobliżu pomników;
- zakaz zrywania kory, pączków, owoców oraz liści;
- zakaz usuwania pokrywy glebowej, palenia ognisk w pobliżu pomników.

W przypadku prowadzenia podziemnych ciągów infrastrukturalnych – prowadzić je należy poza systemami korzeniowymi drzew pomnikowych.

Zgodnie z Uchwałą Nr X/98/2007 Rady Gminy Ustka z dnia 5 października 2007 r. w celu zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego znosi się uchwaloną Uchwałą Nr II/25/98 Rady Gminy w Ustce z dnia 8 czerwca 1998 roku formę ochrony przyrody z jednej lipy drobnolistnej o obwodzie pozostałości pnia 490 i 318 cm (po rozszczepieniu) wchodzącej w skład drzew pomnikowych rosnących przy kościele na działce nr 79/1 w obrębie geodezyjnym Duninowo na terenie Gminy Ustka. Przedmiotowe drzewo wyszczególnione jest pod numerem 28 w załączniku nr 1 do Uchwały Nr II/25/98 Rady Gminy w Ustce z dnia 8 czerwca 1998 roku w sprawie uznania za pomniki przyrody.

Należy dążyć do sukcesywnego obejmowania ochroną prawną cennych okazów drzew spełniających warunki określone dla pomników przyrody. Ocenia się, że działania ochronne pełnią ważną rolę przy realizacji przyjętego celu, jakim jest edukacja ekologiczna społeczeństwa.

Na mapie uwarunkowań ekofizjograficznych (zał. graf. nr 1) oznaczono miejsca występowania drzew uznanych za pomniki przyrody.

Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Ustka przedstawia *Tabela 38* Tomu I SUIKZP – Uwarunkowania Rozwoju przestrzennego Gminy Ustka.

7) **Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt¹⁷:**

Ochronie gatunkowej podlegają na terenie gminy **rośliny i zwierzęta** wymienione w następujących aktach prawnych:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. Nr 220, poz. 2237),

¹⁷ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9.07.2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin rodzimych objętych ochroną (Dz. U. nr 168, poz. 1764).
- Rozporządzenia Wojewody Słupskiego z dnia 13 lipca 1990 r. w sprawie ustanowienia ochrony stanowisk lęgowych ptaków chronionych (DZ. Urz. Woj. Słupskiego z dn. 13 lipca 1990r.);

Na terenie gminy występuje wiele gatunków zwierząt i roślin objętych **ściśłą i częściową ochroną gatunkową**.

W zachowanych, podmokłych zagłębieniach terenu gminy, w zakrzewionych oczkach wodnych oraz na obrzeżach niewielkich cieków występują gatunki płazów: żaby - wodna, jeziorkowa, moczarowa, śmieszka, ropucha - szara oraz rzadkie gatunki ropuch - paskówka i grzebiuszka, traszka zwyczajna i grzebieniasta. Dość często na obszarze gminy występują gady: jaszczurki – zwinka i żyworodna, padalec, żmija zygzakowata. Wszystkie gatunki płazów i gadów objęte są ochroną **ściśłą**.

Północne obszary gminy posiadają szczególnie wysoką rangę w skali krajowej, jako ostoja lęgowa awifauny. Tereny te skupiają liczne gatunki objęte w Polsce ochroną **ściśłą**, zagrożone wyginięciem w skali globalnej lub europejskiej oraz kilkadziesiąt gatunków, których liczebność w Europie, w Polsce, a także na Pomorzu zmniejsza się. Należą do nich: strumieniówka, zimorodek, derkacz, dzierzba gąsiorek, przepiórka, skowronek, przepiórka, kuropatwa, kania rdzawa.

Północne fragmenty gminy należą także do najważniejszych w skali Pomorza i Europy ostoi ptasich, wykorzystywanych podczas masowych wędrówek ptaków. Okolice jezior przybrzeżnych, min. Modły i Gardna wraz z otaczającymi je bagnami są miejscem gromadzenia się i wypoczynku dochodzących do kilku tysięcy osobników, stad ptaków wodnych: kaczek, gęsi, siewkowców, batalionów, łabędzi, biegusów, brodzieńców i bekasów. Akweny wzdłuż wybrzeża klifowego w Orzechowie, Poddąbiu i Dębiniu są atrakcyjne dla kaczek morskich.

W północno-zachodniej części terenu gminy, wchodzącej w skład Koszalińsko-Słupskiego Pasa Nadmorskiego (ostoi o randze europejskiej), gniazdują liczne gatunki ptaków wodno-błotnych, drapieżnych i innych, objęte w Polsce **ściśłą** ochroną prawną. Większość z nich znajduje się na liście Załącznika 1 Dyrektywy Ptasiej UE. Są to min.: bąk, bocian biały, bocian czarny, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, **orzeł bielik**, orlik krzykliwy, derkacz, żuraw, sieweczka obrożna, biegus zmienny, rycyk, rybitwa rzeczna, rybitwa czarna, mewa żółtonoga, puchacz, włochatka, wąsatka.

Do chronionych **ściśle** gatunków ptaków spotykanych na terenie gminy należą również: jerzyk, zimorodek, dzięcioły - czarny, średni i duży, sowa, skowronek, brzegówka, dymówka, oknówka, świergotek polny, świergotek łąkowy, świergotek drzewny, pliszka siwa i górska, strzyżyk, pokrzywnica, rudzik, słowik szary, kopciuszek, pleszka, pokląskwa, białorzytka, kos, drozd śpiewak, paszkot, trzciniak, piegża, pierwiosnek, piecuszek, mysikrólik, muchołówka szara, muchołówka żałobna, sikora uboga, modraszka, bogatka, czubatka, sosnówka, remiz, wilga, dziezba gąsiorek, sójka, kruk, szpak, wróbel, mazurek, zięba, grubodziób, trznadel, potrzos.

Na terenie gminy występują również gatunki ptaków objęte ochroną **częściową**: wrona, sroka, mewa srebrzysta, kaczki: krzyżówka, cyraneczka, czernica, gęsi - białoczelna, gęgawa, zbożowa (w czasie migracji).

Do chronionych **ściśle** grup gatunków ssaków należą: jeż, ryjówki - aksamitna i malutka, nietoperze, wiewiórka, wydra (z wyjątkiem stawów rybnych w rozumieniu przepisów

o rybactwie śródlądowym), łasica, natomiast **częściową** ochroną objęty jest bóbr, kret.

Na terenie gminy występują także objęte ochroną **gatunki roślin**:

- **objęte ochroną ścisłą** - mikołajek nadmorski, bluszcz pospolity, wiciokrzew pomorski, wrzosiec bagienny, rosiczki okrągłolistna i długolistna, woskownica europejska, grązel żółty, grzybień białe, liczne storczyki: podkolan biały, kukułka plamista i szerokolistna, gnieźnik leśny, kruszczyk: rdzawoczerwony, szerokolistny i błotny, wawrzynek wilczełyko, paprotka zwyczajna,
- **objęte ochroną częściową** – turzyca piaszkowa, kocanki piaskowe, kalina koralowa, kruszyna pospolita, bagno zwyczajne, porzeczka czarna, przylaszczka pospolita.
Oprócz ochrony gatunkowej, rozporządzeniem Ministra Środowiska wprowadzono **ochronę siedlisk** - siedliska przyrodnicze podlegające ochronie na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 roku (Dz. U. Nr 92, poz. 1029). Na terenie gminy można wyróżnić znaczną ich liczbę wraz z zachowanymi fragmentami płatów roślinności reprezentującymi charakterystyczne dla tych siedlisk grupy syntaksonomiczne. Należą do nich:
- klify na wybrzeżu Bałtyku,
- nadmorskie wydmy białe (Elymo-Ammophiletum),
- nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika i wierzby piaskowej (Hippophao-Salicetum arenaiae),
- starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne (Nymphaeion, Potamogetonion),
- mokre łąki użytkowane ekstensywnie (Cirsio-Polygonetum),
- torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) oraz zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji (Sphagnetalia magellanici, Rhynchosporion albae),
- szuwały wielkoturzycowe,
- kwaśna buczyna niżowa (Luzulo pilosae-Fagetum),
- grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum),
- acidofilne dąbrowy (Fago-Quercetum),
- brzezina bagienna (Betuletum pubescentis),
- łęg olszowo-jesionowy (Circae-Alnetum),
- olsy i łożowiska (Alnetea glutinosae),
- nadmorski bór bażynowy (Empetro nigri-Pinetum).

8) **Lasy ochronne:**

Na obszarach zarządzanych przez Nadleśnictwo Ustka oraz Urząd Morski, na powierzchni 5 295 hektarów ustanowiono lasy ochronne. Stanowi to ponad 80% całkowitej powierzchni lasów gminy.

W poszczególnych grupach ochronności podstawowej lasy zajmują powierzchnie:

- położone w odległości 10 km od granicy administracyjnej Słupska – 1893 ha,
- wodochronne - 1 365 ha,
- mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa Państwa – 747 ha,
- glebochronne – 675 ha,
- położone wokół sanatoriów i uzdrowisk – 615 ha.

9) **Natura 2000:**

Na terenie gminy Ustka zlokalizowano specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000 (zgodnie z Dyrektywą Siedliskową UE):

- **„Ostoja Słowińska” (kod PLH220023) - 21 819,4 ha**, na terenie gminy Ustka obejmuje on obszar 288,76 ha (pokrywający się z zasięgiem SPN).

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 09 (Słowiński Park Narodowy). Obszar wpisany na listę obszarów Konwencji Ramsar; znajduje się też w obrębie Słowińskiego Rezerwatu Biosfery. Występuje tu co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika

I Dyrektywy Ptasiej, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bielik, orzeł przedni, rybołów, puchacz, biegus zmienny (schinzii), sieweczka obrożna; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje błotniak łąkowy, kormoran czarny. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego następujących gatunków ptaków: bielaczek, żuraw, gęś zbożowa i nurogęś; w stosunkowo dużych zagęszczeniach występują: gęś białoczelna i świstun.

Opis:

Obszar obejmuje Słowiński Park Narodowy wraz z przyległym do niego terenem od strony południowo-zachodniej. Łącznie, w skład obszaru wchodzi: główny kompleks Słowińskiego PN (wraz z włączonymi do parku w 2004 r. wodami morskimi), kompleks Rowokół i koryto rzeki Łupawy łączącej Rowokół z głównym kompleksem, dwa największe słonawe przymorskie jeziora: Łebsko (7140 ha, maks. gł. 6,3 m) oraz Gardno (2468 ha, maks. gł. 2,6 m) wraz z przylegającymi łąkami, torfowiskami, lasami i borami bagiennymi. Występują tu ruchome wydmy, będące jednymi z największych w Europie, wznoszące się na wysokość 30 m. n.p.m. Wydmy rocznie przesuwają się od 3 do 10 m. w ostoi znajdują się również trzy słonawe jeziora przymorskie, których brzegi porasta szeroki pas szuwaru trzcinowego i pałkowego oraz otaczające je podmokłe łąki, pastwiska i lasy. Pomiedzy wydmami wykształciły się zbiorowiska psammofitów i wilgotnych wrzosowisk. Występują tu również nadmorskie bory bażynowe, będące ostatnim stadium sukcesji w tych środowiskach. Obszar uznany został za ostoję ptaków o randze europejskiej, a także wpisano go na listę obszarów Konwencji Ramsar. Stwierdzono tu występowanie 28 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 11 gatunków regularnie migrujących nie wymienionych w dyrektywie. Ponadto 11 gatunków żyjących tu ptaków wpisano do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Do lęgów przystępuje tu przynajmniej 1% krajowej populacji: bielika, orła przedniego, rybołowa, puchacza, biegusa zmiennego, i siewczki obrożnej. Odnotowano też dość wysokie zagęszczenie kormorana czarnego i błotniaka łąkowego. W czasie przelotów występuje tu ponad 4% populacji szlaku wędrówkowego gęsi zbożowej, 3% żurawia, 2% bielaczka i ponad 1% nurogęsia. Jest to również ostoja morświna, wielu rzadkich gatunków bezkręgowców, z pijawkami i pajęczakami na czele. Stwierdzono tu również 22 gatunki roślin chronionych.

Zagrożenia:

Za najpoważniejsze uznaje się osuszanie terenów przylegających do ostoi, zanieczyszczenie rzek prowadzące do eutrofizacji jezior oraz zaniechanie wypasu na terenach otwartych, prowadzące do zmniejszania się liczby lęgowych ptaków siewkowatych. Bardzo duża presja turystyczna w najbardziej uczęszczanych miejscach Parku w obrębie plaży i wydm przednich niszczy zbiorowiska psammofitów i miejsca lęgowe ptaków tam bytujących.

Siedliska:

Zalewy i jeziora przymorskie (laguny), kiczina na brzegu morskim, solniska nadmorskie (Glaucopuccinietalia część - zbiorowiska nadmorskie), inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, nadmorskie wydmy szare, nadmorskie wydmy białe (Elymo-Ammophiletum), nadmorskie wrzosowiska bażynowe (Empetrium nigri), nadmorskie wydmy z zaroślami wierzby piaskowej, lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich, wilgotne zagłębienia międzywydmowe, jeziora lobeliowe, starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaion, Potamion, naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranunculus fluitantis, wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (Erica tetralix), zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion), niżowe i górskie świeże

łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*), bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)*, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe).

- **„Przymorskie Błota” (kod PLH220024) - 1 688,9 ha**, obejmujące rezerwaty Modła i Zaleskie Bagna z otoczeniem (w zdecydowanej większości na terenie gminy Ustka). W ramach Shadow List proponowana jest zmiana zasięgu obszaru (powiększenie do 1825,0 ha).

Opis:

Obszar obejmuje fragment równiny błot przymorskich na zachód od Ustki, wraz z Jeziolem Modła. Dominującym zbiorowiskiem roślinnym są dobrze zachowane szuwały trzcinowe i turzycowe, które zarastają eutroficzne Jezioro Modła. Znaczny udział powierzchniowy mają lasy olsowe i acydofilne dąbrowy. W zachodniej części obszaru występują bardzo dobrze zachowane torfowiska wysokie i przejściowe oraz płaty borów i brzezin bagiennych, a także zarośli woskownicy europejskiej. W obszarze wyróżniono 9 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, zajmujących łącznie ok. 50% powierzchni. Bardzo dobrze są zachowane wartościowe zbiorowiska torfowiskowe i szuwarowe oraz zarośla woskownicy europejskiej. Bogata jest tu flora roślin naczyniowych, z rzadkimi i zagrożonymi gatunkami. Obszar ma także duże znaczenie dla ochrony ptaków.

Zagrożenia:

Podstawowe zagrożenia na tym obszarze to melioracje bagien, zanieczyszczenia wód, eutrofizacja i wypływanie wód, ekspansja gatunków szuwarowych na siedliska łąkowe.

Siedliska:

Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*, pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*), bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne).

Obszar biogeograficzny: kontynentalny.

Shadow List uzupełniona przez organizacje ekologiczne w 2008 roku przewiduje utworzenie jeszcze trzech specjalnych obszarów ochrony siedlisk w gminie Ustka, tj.:

- **„Klify Poddębskie” (kod PLH220012) - 594,4 ha**, w całości na terenie gminy Ustka.

Opis:

Ostoja obejmuje klifowy i wydmy brzeg Bałtyku między Orzechowem a Rowami oraz fragment kompleksu leśnego i wydmy parabolicznych na jego zapleczu. Brzeg klifowy zróżnicowany jest wysokościowo od 5 do 35m n.p.m. Występują to zarówno

odcinki klifu martwego, jak i żywego. Klif zbudowany kolejno z szarej gliny zwałowej, piasków mierzejowych oraz młodoholocentrycznych torfów i gleb kopalnych w zachodniej części przykrytych piaskami eolicznymi. Omawiany odcinek wybrzeża stanowi jeden z najaktywniejszych klifów na południowym wybrzeżu Bałtyku. Według danych archiwalnych brzeg na wschód od Ustki cofnął się w latach 1862-1938 o 150 cm (w tempie ok. 2 m/rok). W latach 1960-1978 dolna podstawa klifu cofnęła się o 32 m. Brzeg wydmowy, dość niski, miejscami z wykształconymi inicjalnymi stadiami wydm białych i wydmami szarymi. Na zapleczu klifu zlokalizowanych jest kilka wydm parabolicznych do niedawna ruchomych. Ostoja obejmuje dość silnie zróżnicowane spektrum siedliskowe, obok siedlisk oligotroficznym występują tu także relatywnie żyzne siedliska buczyn, grądów i łągów.

Wartość przyrodnicza i znaczenie:

W skali polskiego wybrzeża ostoja obejmuje unikatową strukturę brzegu morskiego z sąsiadującymi odcinkami klifowymi i wydmowymi. Na szczególną uwagę zasługują utwory eoliczne (do niedawna ruchome wydmy paraboliczne) na zapleczu klifu. Piaski akumulacji morskiej przykrywają też zachodnią część klifu (odcinek od Orzechowa do Poddębna). Pod względem siedlisk przyrodniczych dominującą rolę odgrywają zbiorowiska kwaśnych buczyn (zlokalizowane miejscami na zawietrznych stokach wydm parabolicznych) i nieźle zachowane nadmorskie bory bażynowe. Niewielkie powierzchnie zajmują wydmy białe i fragmenty ich stadiów inicjalnych oraz wydmy szare. W zagłębieniach między wydmowymi powstałych w nieckach deflacyjnych zlokalizowane są zbiorowiska borów i brzeziny bagiennych. Występują tu także fragmenty siedlisk grądów i łągów. Ostoja stanowi miejsce występowania szeregu gatunków roślin rzadkich i ginących w regionie, oraz objętych ochroną prawną.

Zagrożenia:

Główne zagrożenia o indygenacie antropogennym dla ostoja stanowią turystyka pobytowa, piesza i rowerowa oraz prace związane z obroną przed aktywnością morza i ochroną wybrzeża. Pewien wpływ na ostoję ma też gospodarka leśna, szczególnie próby zalesienia wydm, a także dawniejsze osuszanie siedlisk hydrogenicznych. Z zagrożeń naturalnych wymienić należy aktywność morza, która ukształtowała obecny obraz środowiska przyrodniczego, ale jednocześnie stanowi czynnik destabilizujący. Efektem działalności abrazyjnej jest m.in. dość duże tempo niszczenia klifu w okolicach Poddębna.

Siedliska przyrodnicze:

Klify na wybrzeżu Bałtyku, inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, nadmorskie wydmy białe, nadmorskie wydmy szare, lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich, świeże łąki użytkowane ekstensywnie, kwaśne buczyny, żyzne buczyny, grąd subatlantycki, dąbrowy acydofilne, bory i lasy bagienne, lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe.

Gatunki roślin: lnicia wonna.

- **„Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy” (kod PLH32_11) – 2 615,3 ha**, wschodnia część obszaru obejmuje północno-zachodnie tereny gminy Ustka. Status obszaru: nowy obszar konsultowany przez MŚ.

Opis:

Obszar "Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy" obejmuje bardzo dobrze wykształcone i zachowane nadmorskie wydmy białe i inicjalne stadia nadmorskich wydm białych oraz najlepiej zachowane w województwie zachodniopomorskim płaty nadmorskich borów bażynowych. Bory bażynowe na tym obszarze prezentują całe spektrum swojego zróżnicowania. W obszarze znajduje się także duże eutroficzne, jezioro przymorskie - Wicko. Maksymalna głębokość wynosi 6 m; dno jeziora stanowi kryptodepresję. Wśród

borów bażynowych znajdują się wysokie wydmy paraboliczne o historycznej genezie - w części zalesione kosodrzewiną, ale w części z zachowanymi płatami wydymowej roślinności napiaskowej. Obszar leży w granicach Centralnego Poligonu Sił Powietrznych (Poligon Wicko Morskie), intensywnie użytkowanego do ćwiczeń wojskowych. W związku z tym, że teren jest czynnym poligonem, nie doszło dotychczas do umocnienia i przekształcenia wydym nadmorskich, a także do masowej presji turystycznej oraz degradacji borów bażynowych.

Zagrożenia:

Obecne użytkowanie terenu nie wydaje się stwarzać zagrożenia dla walorów w przyrodniczych poligonu. Potencjalnym zagrożeniem może być ograniczenie zasięgu poligonu, a także zmiana dotychczasowego podejścia do lasów na poligonie i np. podjęcie użytkowania borów bażynowych rębnią zupełną. Potencjalnym zagrożeniem jest także urbanizacja, zwłaszcza miejscowości Królewó, Łącko, Wicko Morskie.

Siedliska:

Ujścia rzek (estuaria), zalewy i jeziora przymorskie (laguny), inicjalne stadia nadmorskich wydym białych, nadmorskie wydmy białe (Elymo-Ammophiletum), nadmorskie wydmy szare, lasy mieszane i bory na wydymach nadmorskich, starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea), kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion), pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (Betulo-Quercetum), bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne).

Ważne dla Europy gatunki roślin (z Zał. II Dyr. Siedliskowej), w tym gatunki priorytetowe: kruszczyk rdzawoczerwony, mikołajek nadmorski,

Obszar biogeograficzny: kontynentalny.

- **„Dolina Słupi” (kod PLH220052)** zgłoszona do KE przez organizacje ekologiczne z tzw. Shadow List.

Z terenem gminy Ustka od północy graniczy Ostoja Naturowa **„Przybrzeżne Wody Bałtyku” (kod PLB990002) - 19 462,7 [obszar morski].**

Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej E 80. Na obszarze zimują w znaczących ilościach 2 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej: nur czarnoszyi i nur rdzawoszyi. W okresie zimy występuje powyżej 1% populacji szlaku wędrówkowego lodówki, co najmniej 1% populacji nurnika i uhli. W faunie bentosowej dominują drobne skorupiaki, będące bazą pokarmową dla ptaków. Obserwowane są duże ssaki morskie: foki szare i obrączkowane oraz morświny.

Obszar o powierzchni 211 741,2 ha. Obejmuje pas wód przybrzeżnych Bałtyku o około 15 kilometrowej szerokości i głębokości sięgającej od 0 do 20 m. Rozciąga się na odcinku 200 km, poczynając od nasady Półwyspu Helskiego po granicę z ostoją Zatoki Pomorskiej przebiegającą prostopadle do zachodnich krańców jeziora Bukowo (Łazy). Dno morskie jest nierówne, deniwelacje dna sięgają 3 m. W faunie bentosowej dominują drobne skorupiaki. Rzadko obserwowane są morskie ssaki duże - foki szare i obrączkowane oraz morświny. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej. Na obszarze zimują w znaczących ilościach 2 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej: nur czarnoszyi i nur rdzawoszyi. Szczególne znaczenie mają również populacje lodówki, nurnika i uhli.

Zagrożenia:

Podstawowym zagrożeniem dla tego ekosystemu są plany lokowania tu farm elektrowni wiatrowych oraz pewne formy rybołówstwa - sieci stawne i sznury hakowe.

10) Sieci ekologiczne:

Poza prawnymi formami ochrony przyrody oraz ochrony wód i brzegu morskiego, a także ochrony uzdrowiskowej Uzdrowiska Ustka na terenie gminy istnieją inne formy ochrony ustalone w dokumentach rangi regionalnych lub opracowaniach naukowych. Na terenie gminy Ustka zlokalizowano obszary o randze ponadregionalnej - takie jak Pobrzeże Słowińskie i tzw. południowobałtycki korytarz ekologiczny, obszary o randze regionalnej - **cała gmina położona jest w tzw. korytarzu ekologicznym „ke 1”- przymorskim północnym**, obejmującym także obszar morski od linii brzegowej do zasięgu izobaty 20m, mający duże znaczenie dla strefy brzegowej i stanowiący stanowisko bytowania przybrzeżnych organizmów morskich oraz ptactwa wodnego. Korytarz **ke-1** został ustalony w obowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego (Uchwała nr 639/XLVI/02 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2002 r., Dz. U. Woj. Pom. z 2002 r., Nr 81, poz. 1773, zmieniona Uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 r., Dz. U. Woj. Pom. z 2009 r., Nr 172, poz. 3361.

Północna część obszaru gminy to pas nadmorski uznany w Krajowej koncepcji Sieci Ekologicznej ECONET Polska za tzw. *obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym*, wskazany do szczególnej ochrony, ważny także dla ptaków.

Sieć ECONET-POLSKA nie posiada umocowania prawnego, jednak może stanowić pewną wytyczną polityki przestrzennej. Zgodnie z definicją podaną przez Autorów koncepcji "Krajowa sieć ekologiczna ECONET-POLSKA jest wielkoprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu." Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA została opracowana w 1995 i 1996 roku przez zespół Autorów pod kierownictwem dr Anny Liro jako projekt badawczy National Nature Plan (NNP) w ramach Programu Europejskiego Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN).

Zasady zagospodarowania na terenie sieci ECONET wprowadzały następujące wytyczne:

- bezwzględne zachowanie i podtrzymanie trwałości powiązań ekologicznych poprzez uwzględnienie ich w dokumentacjach planistycznych;
- ochrona rozległych kompleksów łąk i torfowisk o naturalnym charakterze, z zachowanym reżimem wodnym;
- wprowadzenie zalesień, zadrzewień i zadarnień jako elementu odbudowy naturalnych powiązań ekologicznych wzdłuż dolin rzecznych;
- wprowadzenie zalesień jako uzupełnień przestrzennych w obszarach i przy granicach korytarzy ekologicznych w celu wzmocnienia wewnętrznej spójności całej sieci;
- racjonalne wprowadzanie zalesień na obszarach najsłabszych gruntów rolnych;
- utrzymanie lasów ochronnych oraz wsparcie procesu tworzenia kolejnych lasów ochronnych w gospodarce leśnej wraz ze wzmacnianiem działań proekologicznych na tych obszarach;
- wyłączenie, ograniczenie zabudowy i infrastrukturalnego zainwestowania w obszarach i pasmach pełniących istotną rolę ekologiczną;

- promowanie ekologicznych metod produkcji rolnej, ograniczenia zainwestowania uciążliwego dla środowiska przyrodniczego;

Ponadto na terenie gminy Ustka wyznaczono obszary objęte ochroną wód oraz brzegu morskiego oraz ochroną uzdrowiskową.

1) **Pas nadbrzeżny Morza Bałtyckiego**

Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502, ze zmianami) wzdłuż linii brzegowej morza wyznaczony jest pas techniczny i pas ochronny brzegu morskiego.

Pas nadbrzeżny jest obszarem lądowym przyległym do brzegu morskiego wyznaczonym wzdłuż północnej granicy gminy Ustka. W jego skład wchodzi pas techniczny i ochronny:

- **pas techniczny** stanowiący strefę wzajemnego bezpośredniego oddziaływania morza i lądu, jest obszarem przeznaczonym do utrzymania brzegu w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Jego odlądową granicę określa Zarządzenie nr 2 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dn. 4.05.2006. Jest obszarem zarządzanym przez Urząd Morski w Słupsku,
- **pas ochronny** obejmuje obszar, w którym działalność człowieka wywiera bezpośredni wpływ na stan pasa technicznego.

W obszarze pasa technicznego wyodrębniono teren **plaży nadmorskiej** o funkcji podstawowej: utrzymanie brzegu morskiego w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 23 oraz 24 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. „O zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw” (Dz. U. z 2011 r., Nr 32, poz. 159) utrzymywanie brzegu morskiego polega na budowie, utrzymywaniu i ochronie umocnień brzegowych w obrębie pasa technicznego ustanowionego przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Utrzymywanie śródlądowych wód powierzchniowych oraz morskich wód wewnętrznych i brzegu morskiego nie może naruszać istniejącego dobrego stanu tych wód oraz warunków wynikających z ochrony wód.

2) **Strefy ochrony uzdrowiskowej:**

Zgodnie z Uchwałą Nr XXXI/359/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 30 października 2009 roku w sprawie przyjęcia statutu Uzdrawiska Ustka, dla **Uzdrawiska Ustka ustanowiono statut Uzdrawiska** obowiązujący w obszarze granic Miasta Ustka oraz 5 sołectw Gminy Ustka, leżących w powiecie słupskim, Województwie Pomorskim.

Granica Uzdrawiska i jednocześnie strefy „C” ochrony uzdrowiskowej, przebiega odpowiednio po granicach administracyjnych sołectw Lędowo (granica północna, zachodnia i południowa), Wodnica (granica południowa), Przewłoka, Grabno – Zimowiska (Grabno południowa, wschodnia i północna), Wytowno (granica wschodnia i północna), położonych w Gminie Ustka.

- 1) Strefę „A” obejmującą obszar o powierzchni 171,45 ha, /w tym 81,67 % terenów zielonych/ w granicach Miasta Ustka i części Gminy Ustka, na którym są zlokalizowane lub planowane zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, a także inne obiekty służące lecznictwu uzdrowiskowemu lub obsłudze pacjenta lub turysty, w szczególności: pensjonaty, restauracje lub kawiarnie.
- 2) Strefę „B” obejmującą obszar o powierzchni 468,04 ha /w tym 59,60 % terenów zielonych/ w granicach Miasta Ustka i części Gminy Ustka przyległy do strefy „A” i stanowiący jej otoczenie, który jest przeznaczony dla niemających negatywnego

wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska oraz nieuciążliwych w procesie leczenia obiektów usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych i komunalnych, budownictwa mieszkaniowego oraz innych związanych z zaspokajaniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze.

- 3) Strefę „C” o powierzchni 6259,88 ha /w tym 93,66 % terenów zielonych/ w granicach miasta i gminy Ustka przyległą do strefy „B” i stanowiącą jej otoczenie, obejmującą obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych;

Powyższa Uchwała w celu zapewnienia prawidłowej działalności lecznictwa uzdrowiskowego określa również szczegółowo czynności zabronione w strefach: A, B i C oraz zalecenia, a także przewiduje wskaźniki terenów zielonych oraz powierzchnię nowo wydzielanych działek w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej dla terenu gminy Ustka:

- 1) w strefie "A", gdzie odbywa się lecznictwo uzdrowiskowe, wskaźnik powierzchni terenów zielonych powinien wynosić nie mniej niż 75 % powierzchni strefy, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek powinna się kształtować w gminie miasto Ustka granicach 0,5 ha, a w gminie Ustka 0,25 ha; z zastrzeżeniem, że muszą być każdorazowo spełnione wymagania określone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące w szczególności minimalnej powierzchni działek i zasad podziału nieruchomości;
- 2) w strefie "B" stanowiącej otulinę strefy "A" wskaźnik powierzchni terenów zielonych powinien wynosić nie mniej niż 55 % powierzchni obszaru, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek powinna się kształtować w granicach:
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej – 650 m²
 - dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 600 m²
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorod. o charakterze rezydencjonalnym – 2 000 m²
 - dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej o charakterze pensjonatowym oraz specjalnym – 2 000 m²
 - dla zabudowy usługowej o funkcji wypoczynkowo – rehabilitacyjnej i ochrony zdrowia – 2 000 m²
 - dla indywidualnej zabudowy letniskowej – 1 000 m²
 - dla zabudowy usługowej o uciążliwości mieszczącej się w granicach działki – 1000 m²
 - dla istniejącej zabudowy zagrodowej – 450 m²
 - dla zabudowy usługowej o charakterze centrotwórczym – 700 m²z zastrzeżeniem, że muszą być każdorazowo spełnione wymagania określone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące w szczególności minimalnej powierzchni działek i zasad podziału nieruchomości.
- 3) w strefie "C" wskaźnik powierzchni terenów zielonych powinien wynosić od 35 - 75% powierzchni obszaru dla wszystkich rodzajów zabudowy, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek powinna wynosić w granicach:
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej – 650 m²
 - dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej ekstensywnej – 600 m²
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług nieuciążliwych – 800 m²
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze rezydencjonalnym – 2 000 m²

- dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej o charakterze pensjonatowym oraz specjalnym – 2 000 m²
- dla zabudowy usługowej o funkcji wypoczynkowo – rehabilitacyjnej i ochrony zdrowia – 2 000 m²
- dla indywidualnej zabudowy letniskowej – 1 000 m²
- dla zabudowy usługowej o uciążliwości mieszczącej się w granicach działki – 1 000 m²
- dla istniejącej zabudowy zagrodowej – 450 m²
- dla zabudowy usługowej z towarzyszeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 1 000 m²
- dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 2 000 m²
- dla zabudowy rzemieślniczo – usługowej z towarzyszeniem zabudowy mieszkaniowej – 3 500 m²
- dla zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem usług turystycznych – 800 m²
- dla zabudowy zagrodowej – 2 500 m²
- dla zabudowy rekreacyjnej – 800 m²

z zastrzeżeniem, że muszą być każdorazowo spełnione wymogi określone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące w szczególności minimalnej powierzchni działek i zasad podziału.

4.8. LUDNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE LUDZI

Większość powierzchni gminy to użytki rolne - 56% oraz tereny leśne - 31,4%, tereny zabudowane i zurbanizowane stanowią 4,8%, w tym:

- tereny mieszkaniowe - 9,2%,
- zurbanizowane tereny niezabudowane - 20,2%,
- inne tereny zabudowane - 1,4%,
- obszary przemysłowe - 1,25%.

W gminie poza zabudową mieszkaniowo-usługową występuje dość licznie zabudowa o charakterze turystycznym oraz rekreacyjnym, zwłaszcza w pasie nadmorskim w miejscowościach: Rowy, Poddąbie, Dębina, Orzechowo, Lędowo. Na terenie gminy mało jest gospodarstw agroturystycznych, natomiast w miejscowościach nadmorskich licznie występują ośrodki wypoczynkowe, pensjonaty, domy letniskowe, pola biwakowe itp.

Największe powierzchnie terenów zainwestowanych i zabudowanych występują we wsiach Rowy, Przewłoka, Dębina, Wytowno, Starkowo, Wodnica, Grabno, Machowino oraz Machowinko. Przeważa tam zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, rolnicza zabudowa zagrodowa, a także zabudowa letniskowa (Dębina, Rowy, Wytowno, Przewłoka). Z kolei zespoły zabudowy wielorodzinnej występują we wsiach dawnych PGR-ów: Objazda, Gąbino, Duninowo, Zaleskie, Grabno, Dalimierz Przewłocki, Zimowiska, Chanowo, a także w m. Zapadłe - osiedle w administracji lasów, Lędowo - osiedle w administracji wojskowej.

Sieć osadnicza gminy tworzona jest przez ośrodki wiejskie, w tym również ośrodki o charakterze typowo turystyczno-wypoczynkowym (Dębina, Rowy, Poddąbie, Orzechowo). Ośrodki wiejskie dobrze powiązane są z miastem Ustka i Słupskiem (regionalny ośrodek rozwoju i siedziba powiatu). Z niemal całego obszaru gminy dostęp do aglomeracji trójmiejskiej środkami komunikacji publicznej jest utrudniony (ponad 3 godziny oraz brak bezpośrednich połączeń).

Przez obszar gminy przebiegają takie ważniejsze szlaki komunikacyjne jak linia kolejowa: Słupsk-Ustka, droga krajowa nr DK 21 Miastko – Ustka, która łączy dwie najważniejsze, równoległe do siebie trasy leżące w Północnej Polsce (DK20 i DK6) oraz droga wojewódzka DW 203 Koszalin – Darłowo – Ustka, stanowiąca fragment nadmorskiej trasy turystycznej.

Gmina Ustka położona jest w tzw. „obszarze problemowym Wybrzeża Bałtyku” – gdzie najistotniejsze są problemy małej stabilności bazy ekonomicznej. Występują tu konflikty pomiędzy funkcjami ochronnymi zasobów naturalnych i kulturowych, a rekreacyjno-turystycznym wykorzystaniem i zainwestowaniem obszaru, konflikt pomiędzy atrakcyjnością użytkową przestrzeni, a jej dostępnością. Istotny problem stanowi również utrzymanie brzegu morskiego i jego ochrona, a także potrzeba ochrony Słowińskiego Parku Narodowego i jego otuliny przestrzennej.

Ustka to gmina położona w obszarze tzw. regresu społecznego i gospodarczego, z m. in. problemem bezrobocia. Wskaźniki syntetycznej oceny sytuacji demograficznej w tym rejonie są złe - jest to obszar zagrożeń rozwoju demograficznego i obszar depresji społecznej (wysoka stopa bezrobocia, duży odsetek korzystających z pomocy społecznej).

Obecnie gmina Ustka liczy 7 726 mieszkańców. Osadnictwo skupione jest we wsiach od 300 do 800 mieszkańców. Wsie mają kształt ulicówek i są połączone dogodną siecią komunikacyjną. Ustka jest gminą o niskim zaludnieniu – średnia gęstość zaludnienia to ok. 35 osób na 1km² (w województwie pomorskim – 121 osób na 1km²).

Odnotowano, iż od roku 2005 do końca roku 2008 na terenie gminy Ustka następował wzrost liczby ludności. W roku 2009 przyrost naturalny był nieco niższy niż w latach poprzedzających. Po wynikach z połowy roku 2010 można wnioskować, iż tendencja wzrostowa utrzyma się na podobnym poziomie jak w latach 2005-2009.

Jednocześnie na terenie całej gminy Ustka liczba urodzeń była wyższa niż liczba zgonów, co oznacza dodatni przyrost naturalny.

Dynamika urodzeń na terenie gminy kształtuje się na bardzo podobnym poziomie, najlepsze wyniki odnotowano w latach 2007-2009. Dynamika zgonów jest również dość regularna.

W omawianym okresie największy przyrost naturalny miał miejsce w latach 2007-2009. Łączny przyrost naturalny w ciągu 5,5 roku wyniósł 158 osób.

W czasie od 2005 do 30.06.2010 przyrost naturalny dla gminy Ustka był na poziomie średnio 3,77 ‰ (wskaźnik na 1000 ludności).

Współczynnik urodzeń dla gminy Ustka w latach 2005 - 2009 wynosi średnio 12,16‰ (wskaźnik na 1000 ludności).

Współczynnik zgonów dla gminy Ustka w latach 2005 - 2009 wynosi średnio 9,16‰ (wskaźnik na 1000 ludności).

Po przeanalizowaniu dostępnych danych statystycznych w zakresie dynamiki rozwoju ludności i kształtowania się struktury wieku można przewidywać, że do roku 2020 liczba mieszkańców gminy Ustka wzrośnie z obecnych 7.791 do ok. 8.700 osób.

Obecnie odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym na terenie gminy Ustka jest na tym samym poziomie, co przeciętny dla powiatu słupskiego czy województwa pomorskiego.

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do województwa jest wyższa o zaledwie 1,3%. Niewiele większy jest również odsetek ludności w wieku produkcyjnym (1,2%). Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym jest niższa o 2,5% niż średnia dla całego województwa i tylko o 1,3% niższa niż średnia dla całego powiatu słupskiego. Świadczy to o prężności biologicznej gminy oraz dobrze rokuje na przyszłość, gdyż w najbliższych latach część osób z tej grupy wejdzie w wiek produkcyjny. Z tego założenia wynika zadanie dla samorządowców by zatrzymać ludzi wchodzących w wiek produkcyjny na terenie gminy poprzez stworzenie atrakcyjnej bazy edukacyjnej i zapewnieniu im pracy.

Niewątpliwie będzie występować stała migracja młodych ludzi do miast w poszukiwaniu pracy, ale w ogólnej liczbie ludności wzrośnie odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wskutek osiedlania się ich na terenie gminy.

Napływ ludności do gminy w stosunku do odpływu z gminy był wyższy we wszystkich latach. Zjawiskiem notowanym od roku 2005 r. jest wymeldowanie się osób z powodu wyjazdu za granicę, co związane jest z otwarciem granic po wstąpieniu Polski do Unii

Europejskiej i podejmowaniem zatrudnienia poza granicami Polski. W gminie Ustka występuje dodatnie saldo migracji, co jest zjawiskiem pozytywnym, świadczącym o systematycznym napływie ludności do gminy i wzroście atrakcyjności osiedleńczej.

Miasto Ustka jest siedzibą władz gminy. Mieszczą się w nim także instytucje, które zaspokajają potrzeby w zakresie usług administracyjnych. Należą do nich:

- Urząd Gminy;
- Bank Spółdzielczy w Ustce (centrala oraz 1 filia na terenie Ustki).

Usługi w zakresie łączności świadczy jedna placówka pocztowa w Ustce. Ponadto zlokalizowano 3 centrale telefoniczne Telekomunikacji Polskiej S.A. (Duninowo, Wytowno oraz Wodnica), 4 stacje telefonii komórkowej w Rowach oraz 2 maszty telekomunikacyjne (Machowino, Poddąbie).

W gminie Ustka mieści się 7 remiz Ochotniczej Straży Pożarnej, znajdujących się w miejscowościach: Objazda, Rowy, Zaleskie, Pęplino, Duninowo, Starkowo i Możdżanowo. Jednostki OSP Objazda, OSP Rowy oraz OSP Zaleskie zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Jednostki te są wyposażone w Zintegrowany System Alarmowania i Ochrony Ludności DSP-50. Ponadto w miejscowościach Rowy, Poddąbie oraz Dębina działa Wodne ochotnicze pogotowie ratunkowe.

Na terenie Gminy Ustka powołano straż gminną (Uchwała Nr XXIII/280/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 30 stycznia 2009 r. w sprawie utworzenia straży gminnej oraz Uchwała Nr XXXII/378/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 27 listopada 2009 r. zmieniająca w/w uchwałę). Straż Gminna ma swoją siedzibę w budynku Urzędu Gminy Ustka. Z uwagi na rozległy teren służbowy patroli pełnione są w formie zmotoryzowanej pojazdem służbowym Straży Gminnej w Ustce lub pojazdami innych współdziałających służb.

Najbliższy posterunek policji zlokalizowano w mieście Ustka.

Na terytorium gminy znajdują się obiekty w administracji Wojska Polskiego. Są to obiekty techniczne i tereny infrastruktury obronnej posiadające strefy ochronne - ograniczonego zainwestowania, wchodzące w skład Poligonu Sił Powietrznych Ustka, zlokalizowanego na zachód od miasta Ustka i na północ od Lędowa.

W zakresie ochrony zdrowia na terenie gminy działają ośrodki zdrowia w miejscowościach:

- Bałamątek,
- Zaleskie.

W mieście Ustka (ul. Mickiewicza 12) znajduje się Izba Przyjęć Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Janusza Korczaka. W gminie, sezonowo działają 2 punkty apteczne w miejscowościach Objazda i Rowy.

W gminie Ustka funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (ul. Dunina 24) prowadzący działalność w ramach zadań zleconych.

Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty z zakresu kultury:

- Gminny Ośrodek Kultury Gminy Ustka z siedzibą w Zaleskich;
- Gminna Biblioteka Publiczna w Objeździe.

Ponadto zlokalizowano tu świetlice wiejskie, które znajdują się w miejscowościach: Duninowo, Charnowo, Zaleskie, Wytowno, Wodnica, Starkowo, Rowy, Pęplino, Objazda, Niestkowo, Możdżanowo, Machowino, Gąbino.

Filie Gminnej Biblioteki Publicznej znajdują się w:

- Filia biblioteczna w Duninowie (Duninowo 27),
- Punkt biblioteczny w Rowach (świetlica),
- Punkt biblioteczny w Wytownie (świetlica),

- Punkt biblioteczny w Zaleskich (świątlica),
- Punkt biblioteczny w Charnowie.

W roku szkolnym 2007/2008 na terenie gminy Ustka działało 6 szkół podstawowych w Gąbinie, Wytownie, Zaleskich, Charnowie, Objeździe (przy zespole szkół samorządowych) i Pęplinie (przy niepublicznym zespole szkół). Ogółem do dyspozycji miały one 71 pomieszczeń do nauczania, zatrudniając 107 nauczycieli. Uczęszczało do nich 464 uczniów. W roku szkolnym 2008/2009 liczba uczniów wynosiła 463, w roku szkolnym 2009/2010 zmniejszyła się do 451 uczniów. Na terenie gminy Ustka znajdują się 2 gimnazja, do których w roku szkolnym 2007/2008 uczęszczało 172 uczniów. W roku szkolnym 2008/2009 uczęszczało 156 uczniów, w roku następnym liczba uczniów w gimnazjum zmniejszyła się do 140 osób.

Na terenie Gminy Ustka obecnie nie działają obecnie żadne przedszkola. Od września 2011 r. otwarto punkt przedszkolny w Objeździe.

Z kolei na terenie miasta Ustka działają szkoły średnie, z których korzysta młodzież z terenu gminy. Są to:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Mikołaja Kopernika;
- Zespół Szkół Technicznych w Ustce;
- Zespół Placówek Edukacyjno-Wychowawczych w Ustce.

Na podstawie dostępnej ewidencji dotyczącej zarejestrowanej działalności gospodarczej, w gminie działa ogółem 45 sklepów. Są zlokalizowane w miejscowościach: Rowy, Poddąbie, Dębina, Orzechowo, Lędowo, Wytowno, Machowino, Machowinko, Gąbino, Wodnica, Duninowo, Pęplino, Zaleskie, Starkowo, Możdżanowo, Niestkowo, Charnowo, Grabno.

Z zakresu gastronomii na terenie Gminy działa 55 punktów. Podmioty prowadzące działalność gastronomiczną – handlową znajdują się w miejscowościach: Rowy, Poddąbie, Zapadłe, Dębina, Przewłoka, Zimowiska, Gąbino, Ustka - Lędowo, Zaleskie, Orzechowo Morskie, Ustka – D.W. „Perła”.

Organizacje oraz obiekty sportowe znajdujące się na terenie gminy:

- Klub sportowy GKS USTKA,
- Uczniowski Klub Sportowy „Orzeł” (Objazda 95),
- Gminny Klub Sportowy „Wybrzeże” Objazda (oraz filia klubu KS „Bistal” Machowino),
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Bałtyckie Rowy”,
- Gminny Klub Piłkarski „Karol” Pęplino,
- Kompleks boisk wielofunkcyjnych w ramach programu rządowego „Orlik 2012” w Objeździe (OSIR),

Zieleń cmentarzy nieczynnych:

- Charnowo (przykościelny);
- Dominek (ewangelicki);
- Dębina (ewangelicki);
- Duninowo (przykościelny);
- Gąbino (ewangelicki);
- Grabno (ewangelicki);
- Grabno-Zimowiska (rodowy);
- Grabno-Zimowiska (przykościelny);
- Machowino (ewangelicki);
- Niestkowo (ewangelicki);
- Objazda (przykościelny);

- Osieki Słupskie (ewangelicki);
- Przewłoka (ewangelicki);
- Poddąbie (ewangelicki);
- Redwanki (ewangelicki);
- Rowy (ewangelicki);
- Starkowo (ewangelicki);
- Wodnica (ewangelicki);
- Możdżanowo (przykościelny);
- Zaleskie (przykościelny);

Zieleń cmentarzy czynnych:

- Duninowo (parafialny);
- Możdżanowo (parafialny);
- Machowino (część XIX w. cmentarza ewang. jest do dziś użytkowana);
- Objazda (komunalny);
- Wytowno (komunalny);
- Zaleskie (parafialny);
- Zimowiska (komunalny).

Parki i założenia krajobrazowe:

Zlokalizowane w 11 miejscowościach - są to XVIII i XIX – wieczne parki krajobrazowe, będące pozostałością zespołów pałacowo – parkowych lub otaczające kościoły. Spośród nich 3 – w Zaleskich, Grabnie i Wytownie są wpisane do rejestru zabytków, pozostałe (Dominek, Duninowo, Gąbino, Gołęcino, Machowinko, Machowino, Objazda i Osieki Słupskie) figurują w ewidencji konserwatorskiej. Jedynym przykładem rehabilitacji założenia parkowego jest obiekt w Objeździe, gdzie usunięte zostały podrosty, a drzewa poddano zabiegom leczniczym. Częściową konserwację parków prowadzono w Machowinie i Machowinku, w bezpośrednim sąsiedztwie pałaców zajętych na cele leczenia zamkniętego przez Starostwo Powiatowe w Słupsku oraz przy kościele w Duninowie. Pozostałe parki – z najwartościowszym w Zaleskich – niestety nie są otoczone właściwą opieką co sprawia, że ich układy są w większości nieczytelne.

Obszar gminy, jej rozciągnięcie wzdłuż linii brzegowej morza na długości ok. 20km i przy średniej szerokości ok. 9 km nie sprzyja kształtowaniu spójnego układu drogowego w gminie i sprawnych powiązań wewnątrz gminnych. Łącznie na terenie gminy jest ok. 481,6 km dróg. Analizując istniejący układ dróg kołowych w Ustka stwierdzono, że należy podzielić układ komunikacyjny na dwie grupy:

- podstawowy układ komunikacyjny:

- droga krajowa (DK21 Miastko – Ustka) i wojewódzka (DW 203) – łącznie ok. 15,1 km;
- drogi powiatowe – ok. 90,5 km (w tym ok. 80% o nawierzchni twardej);

- pomocniczy układ komunikacyjny:

- drogi gminne ok. 376 km (w tym ok. 8% o nawierzchni twardej).

Na terenie gminy występują drogi rolnicze – polne o statusie dróg wewnętrznych. Zarówno przebieg jak i parametry tych dróg zależne są wyłącznie od właścicieli terenów, po których przebiegają i nie podlegają regulacjom zawartym w niniejszym Studium. Długość dróg gminnych ogółem od 2003 roku wzrosła o 83 km.

Tereny gminy cechuje duża ilość malowniczo poprowadzonych dróg, co prawda o niskim standardzie, ale również o małym natężeniu ruchu. Stwarza to możliwość wykorzystania ich jako szlaków rowerowych, tras spacerowych oraz tras do wędrówek konnych. Szczególnie dobrze nadają się do tych celów drogi leśne.

Dostarczenie potrzebnej ilości wody pitnej dla osiedli wiejskich i miejskich stanowi zasadniczy warunek rozwoju produkcji rolnej i poprawy warunków bytowych i zdrowotnych ludności. Pierwotnie jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę na wsi były studnie kopane lub płytkie studnie wiercone. Obecnie większość mieszkańców gminy zaopatrywana jest w wodę z ujęć głębinowych i wodociągów.

Według danych Zakładu Usług Wodnych Sp. z o.o. Słupsk w 2010 r. w gminie Ustka długość czynnej sieci wodociągowej (obsługiwanej przez ZUW Słupsk) wynosiła 131,8 km. Nie jest to jednak całkowita długość sieci rozdzielczej na terenie gminy, gdyż część sieci jest własnością innych podmiotów (znajdująca się na terenach wojskowych – Marynarka Wojenna RP oraz na terenach Nadleśnictwa Ustka). Według danych szacunkowych łączna długość sieci wodociągowej na terenie gminy Ustka wynosi obecnie prawie 140 km.

Wg danych ZUW Słupsk z roku 2010 na terenie gminy Ustka Ilość przyłączy do budynków mieszkalnych wynosiła 1401 (obsługiwane przez ten Zakład). Zużycie wody w 2010 r. – woda pobrana z ujęć wodnych ogółem 296,7 tys. m³, woda dostarczona (do bud. mieszkalnych i gosp. rolnych) ogółem 421,2 tys. m³.

Zaopatrzenie gminy w wodę odbywa się generalnie z systemów zbiorowego zaopatrzenia. W gminie funkcjonuje 16 wodociągów wiejskich, obejmujących swym zasięgiem kilka miejscowości. Część ludności korzysta ze studni indywidualnych (są to pojedyncze siedliska w zabudowie rozproszonej lub niewielkie kolonie znacznie oddalone od systemów wodociągowych). Na wszystkich ujęciach wody ujmowane są wody z utworów czwartorzędowych, woda z wszystkich ujęć wymaga uzdatniania.

Obecnie wszystkie sołectwa posiadają sieć wodociagową i są zaopatrywane w wodę z ujęć głębinowych. Sukcesywnie Gmina prowadzi inwestycje zwiększające zasięg obsługi mieszkańców w sieci wodociągowej.

Według danych Zakładu Usług Wodnych Sp. z o.o. Słupsk w 2010 r. w gminie Ustka długość czynnej sieci kanalizacyjnej (obsługiwanej przez ZUW Słupsk) wynosiła 152,7 km. Nie jest to jednak całkowita długość sieci rozdzielczej na terenie gminy, gdyż część sieci jest własnością innych podmiotów (znajdująca się na terenach wojskowych – Marynarka Wojenna RP oraz na terenach Nadleśnictwa Ustka). Według danych szacunkowych łączna długość sieci wodociągowej na terenie gminy Ustka wynosi obecnie prawie 163 km. Wg danych ZUW Słupsk z roku 2010 na terenie gminy Ustka Ilość przyłączy do budynków mieszkalnych wynosiła 952 (obsługiwane przez ten Zakład), całkowita Ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkaniowych i zamieszkania zbiorowego ok. 1100;

Na terenie gminy Przedsiębiorstwo „Mariol” S.A. Oddział w Duninowie, zajmujące się przetwórstwem ryb, eksploatuje podczyszczalnię ścieków technologicznych o przepustowości 100 m³/h, gdzie w procesie podczyszczania chemicznego (koagulacja, flotacja) oczyszcza ścieki, przed wprowadzeniem do zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej miasta Ustki.

Gmina Ustka cały czas prowadzi inwestycje mające na celu poprawę jakości istniejących sieci oraz budowę nowych sieci kanalizacji sanitarnej.

Budowa nowoczesnej oczyszczalni ścieków w Rowach (docelowo o przepustowości po modernizacji 45 000 RLM) pozwoliła skanalizować prawie cały obszar części wschodniej gminy.

Na obszarze gminy Ustka na koniec 2006 r.¹⁸ świadczone były następujące systemy zbiórki odpadów: system zbierania zmieszanych odpadów komunalnych, system selektywnej zbiórki odpadów (szkła i tworzyw sztucznych).

Na terenie gminy nie zlokalizowano wysypisk, a odpady są składowane na wysypisku śmieci Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Bierkowie. Z uwagi na zaspokojenie potrzeb, gmina nie planuje inwestycji dotyczącej budowy wysypiska śmieci. Odpady odbierane są od podmiotów gospodarczych i mieszkańców na podstawie podpisanych umów przez specjalistyczne firmy usługowe.

Przez obszar gminy biegnie sieć przesyłowa energii elektrycznej – linia energetyczna 450 kV Lędowo – Wierzbęcin, która stanowi fragment międzynarodowej sieci przesyłowej Szwecja – Polska oraz dwie linie napowietrzne wysokich napięć 110 kV Ustka – Darłowo i Ustka – Słupsk:

- Ustka – Wodnica- Charnowo – Wierzbęcin (napowietrzna) **110kV** (6,0km długości);
- Ustka – Duninowo – Starkowo – Możdżanowo – Darłowo (napowietrzna) **110kV** (11,5km długości);
- Szwecja - Modlinek – Modła – Duninowo – Pęplino - Wierzbęcin (kabel prądu stałego) **450kV** (12,5km długości);

Przez obszar gminy Ustka przewidywana jest budowa linii napowietrznej 110kV Słupsk – Komnino oraz linii napowietrznej z miasta Ustka do m. Rowy.

Na terenie gminy nie ma centralnych kotłowni oraz sieci kolektorów przesyłowych. Istnieją lokalne kotłownie olejowo – gazowe służące ogrzewaniu szkół, obiektów użyteczności publicznej, ośrodków wypoczynkowych oraz prywatnych domów i mieszkań.

Przez gminę biegnie gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Słupsk – Ustka (stacja redukcyjna na terenie miasta). Przewidywana jest rozbudowa systemu przesyłu gazu na terenie gminy – planowane odgałęzienie od gazociągu istniejącego w kierunku wschodnim ze stacją redukcyjną w Wytownie.

Do tej pory zgazyfikowana została jedynie miejscowość Przewłoka oraz Przewłoka-Osiedle. W następnej kolejności planuje się gazyfikację m. Grabno. Rozważana jest również gazyfikacja m. Lędowo. Niezbędne jest opracowanie zaktualizowanej koncepcji zaopatrzenia gminy w gaz.

Na terenie gminy Ustka funkcjonują obecnie dwa podstawowe systemy połączeń telekomunikacyjnych: telekomunikacja kablowa oraz niezależne sieci telefonii komórkowych bazujących na stacjach przekaźnikowych i falach radiowych. Przewiduje się rozwój sieci telefonii kablowej w oparciu o światłowody.

W granicach gminy wzniesiono stacje bazowe telefonii komórkowej: 4 stacje w miejscowości Rowy (dz. nr 232/1, 234, 240/2, 667), a także maszty telekomunikacyjne z podwieszonymi antenami telefonii komórkowych w Poddąbiu (dz. nr 126) oraz w Machowinie (dz. nr 126/6). Dostęp do Internetu na terenie gminy jest zróżnicowany. Nie we wszystkich miejscowościach jest zainstalowany Internet.

4.9. DZIEDZICTWO KULTUROWE

Prace nad ewidencją stanowisk archeologicznych na terenie gminy doprowadziły do ujawnienia 335 stanowisk w ewidencji, w tym jedno wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego (stanowiska oznaczono na załącznikach graficznych do części

¹⁸ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

tekstowej). Stanowisko wpisane do rejestru zabytków to cmentarzysko kultury pomorskiej w Machowinku, pozostałe to najczęściej osady i cmentarzyska. Nieliczne stanowiska to obozowiska mezolityczno-neolityczne oraz głąz graniczny z rytem (herb rodu Krümmel z XIV – XVI w.) z Duninowa. Stanowiska posiadają zróżnicowaną chronologię od epoki kamienia po czasy nowożytnie. Osadnictwo na ziemi usteckiej było bardzo bogate, największa intensywność osadnictwa występowała w szerokim pasie obejmującym okolice od miejscowości Zaleskie poprzez Możdżanowo, Starkowo, Gołęcino do Pępłina i Duninowa, kolejne miejsce występowania znajduje się wzdłuż rzeki Słupi oraz w pasie od Dębiny aż po Dominek. Najczęściej spotykane są pozostałości osadnictwa z okresu od środkowej epoki brązu do końca epoki żelaza, a także z wczesnego średniowiecza, rzadziej datowane są na neolit, późne średniowiecze i czasy nowożytnie.

Większość osad w gminie Ustka posiada metrykę średniowieczną. Charakterystyczną cechą osadnictwa na tym terenie jest liczebna przewaga majątków ziemskich nad wsiami, co świadczy, iż znaczny areal gruntów należał do wielkiej własności ziemskiej (dobra rycerskie). Struktura dawnej sieci osadniczej powoli zanika w terenie, przyczyniły się do tego reformy agrarne z 2 połowy XIX w., parcelacje z okresu działania Pruskiej Komisji Kolonizacyjnej (1886-1918) i z lat 30-tych XX wieku, a także powojenna reforma rolna. Ponadto silne przeobrażenia przestrzenne wsi, głównie przejawiające się poprzez rozproszenie zabudowy i rozdrobnienie arealu, następuje od początku lat 90-tych XX w. Wiele osad folwarcznych o średniowiecznej proveniencji straciło swoje historyczne walory przestrzenne i znaczne lub wszystkie, istniejące jeszcze pod koniec ubiegłego stulecia, zasoby kulturowe.

Wsie o zachowanym historycznym układzie przestrzennym to: Charnowo, Niestkowo, Objazda – wsie w typie ulicówki; Duninowo, Machowinko, Machowino, Możdżanowo, Starkowo, Wodnica, Zaleskie – wielodrożnice; Pęplino, Wytowno – owalnice.

Na omawianym obszarze zachowała się większość historycznych zespołów podworskich: Dominek, Duninowo, Gąbino, Gołęcino, Grabno, Machowinko, Machowino, Niestkowo, Objazda, Osieki Słupskie, Wytowno, Zaleskie. Każde z tych założeń zatraciło częściowo swój pierwotny układ, składający się z trzech kompleksów, tworzących powiązaną funkcjonalnie i przestrzennie całość, tj. dworu z przylegającym do niego parkiem, zespołu zabudowań gospodarczych oraz zespołu budynków mieszkalnych - czworaków. Najlepiej zachowany jest dawny zespół dworsko-parkowy w Zaleskich; zachowała się dwór, park i zabudowania gospodarcze i inwentarskie dawnego folwarku. W Objeździe zachował się dwór, park, zabudowania gospodarcze d. folwarku oraz gorzelnia. W Duninowie, Gąbinie, Machowinku, Machowinie, Niestkowie, Wytownie i Zimowiskach zachował się dwór, park, zabudowania gospodarcze. W Dominku zachował się park i zabudowania gospodarcze. W Osiekach Słupskich zachował się park i dwa zabudowania gospodarcze i czworaki. W Gołęcinie zachował się jedynie dwór.

W obrębie gminy zlokalizowano 28 cmentarzy, w tym 15 ewangelickich (w Dębinie, Dominku, Gąbinie, Grabnie, Machowinku, Machowinie, Niestkowie, Osiekach Słupskich, Poddąbiu, Przewłocie, Redwankach, Rowach, Starkowie, Wodnicy i Zaleskich), 4 parafialne (w Duninowie, Możdżanowie, Wytownie i Zaleskich), 6 przykościelnych (w Charnowie, Duninowie, Możdżanowie, Objeździe, Zimowiskach i Zaleskich), cmentarz komunalny w Objeździe, katolicki w Zalesinie i rodowy w Zimowiskach.

Z obiektów techniki i kultury materialnej zachowały się: kuźnie w Pęplinie i Zaleskich, mleczarnia w Możdżanowie i zlewnia mleka w Charnowie, zespół młyna wodnego w Machowinie.

Do grupy obiektów architektury i budownictwa o wartościach kulturowych należą również budynki szkół w Wodnicy, Wytownie i Zaleskich.

4.10. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Celem Studium jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy.. Realizacja ustaleń projektu studium, następować powinna w wyniku, podejmowanych w gminie, prac planistycznych dotyczących sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które stanowią prawo miejscowe. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są wiążące dla organów gminy, nie są jednak opracowaniami wiążącymi osoby fizyczne lub prawne. Nie są podstawą jakichkolwiek decyzji w indywidualnych sprawach. Można zatem stwierdzić, że opracowanie studium jest etapem przejściowym do osiągnięcia celu, jakim jest, między innymi, aktywna ochrona środowiska.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla określonego przedsięwzięcia, zgodnego z ustaleniami Studium, zgodnie z art. 46 pkt. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), będzie także wymagać przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zatem przewidywanie potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji zmiany Studium, wiąże się przede wszystkim z odstąpieniem od opracowania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego lub zaniechania realizacji w oparciu o przepisy szczególne.

W przypadku braku realizacji projektu zmiany i aktualizacji *Studium* obowiązywać będzie nadal dotychczasowe Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania. Brak realizacji projektu Studium może skutkować:

- niższym stopniem ładu przestrzennego i estetyki krajobrazu – projekt Studium określa minimalną powierzchnię działek w zabudowie jednorodzinnej i rekreacji indywidualnej;
- obniżeniem jakości cennych obszarów środowiska przyrodniczego: projekt Studium dostosowuje rangę tych obszarów (w szczególności ostoja Natura 2000, Słowińskiego Parku Narodowego, rezerwatów przyrody oraz obszarów chronionego krajobrazu) do obowiązującego prawa;
- mniejszymi efektami w poprawie jakości środowiska wodnego – projekt Studium określa bardziej szczegółowo i w oparciu o obecny stan wiedzy wrażliwość środowiska wodnego na poszczególnych terenach obszaru gminy i dostosowuje do tego szczegółowo prowadzenie gospodarki wodnej i ściekowej;

Brak, przewidywanych w studium, realizacji inwestycji w zakresie ochrony wód (rozbudowa oczyszczalni ścieków w Rowach oraz systemów kanalizacyjnych i podczyszczających dla terenów nowych inwestycji) może spowodować:

1. degradacją wód powierzchniowych oraz zwiększanie eutrofizacji wód i zaniku życia biologicznego w środowisku wodnym,
2. obniżenie walorów turystyczno – wypoczynkowych gminy,
3. wzrost zagrożenia sanitarnego obszarów zasobowych ujęć wód podziemnych oraz degradację użytkowych warstw wodonośnych i ograniczenia możliwości pozyskania wód na cele komunalne i przemysłowe,
4. zanieczyszczenie i pogorszenie jakości głównego zbiornika wód podziemnych stanowiącego perspektywiczny rezerwuuar wód pitnych,
5. dalsze stepowanie i przesuszenie użytków zielonych w wyniku obniżania zwierciadła wód gruntowych,
6. możliwość bakteriologicznego skażenia wód podziemnych w rejonach występowania źródeł zagrożeń (zrzuty nieczyszczonych ścieków deszczowych, nielegalne wysypiska odpadów, nieszczelne szamba),
7. utrudnienie w dostosowaniu się do przepisów i spełnienia wymogów unijnych.

Brak, przewidywanych w studium, realizacji w zakresie gospodarki odpadami (wywóz śmieci na składowisko odpadów, segregacja odpadów, organizacja zbiórki i transportu odpadów itp.) może spowodować poważne konsekwencje dla środowiska przyrodniczego.

Odpady stanowią ogniska zagrożeń zarówno dla powierzchni ziemi, jak i wód powierzchniowych oraz podziemnych. Najbardziej podatne na przenikanie zanieczyszczeń są obszary pozbawione warstwy izolacyjnej. Jest to niezwykle istotne w rejonach występowania głównego zbiornika wód podziemnych.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji, przewidywanych w projekcie studium zadań w zakresie ograniczenia hałasu i wibracji to:

1. pogorszenie standardów zamieszkania na terenach położonych w strefach szkodliwego oddziaływania dróg,
2. pogorszenie warunków pracy i nauki w szkołach, biurach, sklepach i innych placówkach usługowych na terenie miejscowości położonych przy głównych szlakach komunikacyjnych,
3. pogorszenie walorów rekreacyjno – wypoczynkowych na terenach sportowych, parkowych, ogródków działkowych, leśnych itp. oraz walorów przyrodniczych całej gminy.

Brak, przewidywanych w studium, realizacji w zakresie niejonizującego promieniowania elektroenergetycznego (m.in. respektowanie wymaganych odległości od urządzeń) może przyczynić się do pogorszenia standardów zamieszkania na terenach położonych w strefach szkodliwego oddziaływania pola elektromagnetycznego, generowanego przez urządzenia elektroenergetyczne, radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Potencjalne zmiany stanu środowiska, w przypadku braku, przewidywanych w projekcie studium i w planach urządzenia lasów, działań w zakresie gospodarki leśnej, to między innymi:

1. zubożenie walorów zdrowotnych i krajobrazowych środowiska przyrodniczego,
2. pogorszenie warunków klimatycznych w gminie,
3. zmniejszenie powierzchni terenów biologicznie czynnych i ograniczenie zdolności retencyjnych środowiska,
4. pogorszenie stanu zdrowotności drzewostanów leśnych poprzez zaniechanie wdrażania i upowszechniania biologicznych i ekologicznych metod ochrony lasów.

5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Charakterystykę i ocenę poszczególnych komponentów środowiska omówiono w rozdziale 4. W niniejszym rozdziale ograniczono się więc do scharakteryzowania i oceny stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znacznym oddziaływaniem w odniesieniu do najistotniejszych komponentów ściśle związanych z projektowanymi kierunkami rozwoju gminy Ustka.

Stan środowiska na wymienionych terenach nie budzi poważniejszych zastrzeżeń za wyjątkiem postępującej presji turystyczno-rekreacyjnej. Trudny jest również do określenia wpływ rozwoju gminy w zakresie określonym w kierunkach rozwoju przestrzennego gminy, na tereny chronione ze względu na ich zróżnicowanie przestrzenne oraz charakter i formy ochrony. Oprócz obszarów posiadających status ochrony prawnej, na terenie gminy zlokalizowano również postulowane formy ochrony przyrody.

Najwięcej negatywnych oddziaływań na środowisko towarzyszyć będzie realizacji liniowych systemów infrastruktury technicznej, a w szczególności:

- budowa sieci kanalizacyjnych systemu rozdzielczego: kanalizacja sanitarna i deszczowa, dla terenów objętych rozwojem zabudowy;
- budowa linii elektroenergetycznych podziemnych oraz napowietrznych na potrzeby obsługi terenów objętych rozwojem zabudowy;
- budowa sieci elektroenergetycznych związanych z rozwojem gminy (budowa linii napowietrznej 110kV Słupsk – Komnino oraz linii napowietrznej z miasta Ustka do m. Rowy);
- budowa dróg dojazdowych i wewnętrznych oraz ścieżek pieszo-rowerowych, dla terenów objętych rozwojem zabudowy.

Inne inwestycje, które będą powodować znaczące oddziaływanie to:

- rozwój zabudowy w miejscowościach o dużej intensyfikacji zabudowy oraz silnym ruchu budowlanym:
 - z dominacją zabudowy mieszkaniowej oraz towarzyszącymi usługami w miejscowościach: Machowino, Wodnica, Grabno, Niestkowo, Objazda, Duninowo, Charnowo;
 - z dominacją zabudowy letniskowej oraz mieszkaniowej w miejscowościach: Lędowo, Rowy, Przewłoka, Wytowno, Poddąbie oraz Dębina (w tym również rozwój zabudowy usługowej – hotele, pensjonaty oraz inne obiekty turystyki i rekreacji).
- budowa elektrowni wiatrowych w obszarach wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych (aktualizacja Studium nie przewiduje nowych obszarów o takiej funkcji);
- istniejące eksploatacje kruszywa naturalnego.

Obszary na których będzie następowała intensyfikacja rozwoju oraz kumulowanie się oddziaływań i skutków w środowisku, będzie generować powstawanie problemów i konfliktów na płaszczyźnie funkcjonalno – przestrzennej i ekologicznej, przede wszystkim na terenie wsi, gdzie występują obszary o funkcji produkcyjno – usługowej i mieszkaniowo – usługowo – produkcyjnej.

Nie przewiduje się, aby zaproponowane kierunki rozwoju gminy Ustka i ewentualna ich realizacja powodowała znaczące oddziaływania na tereny sąsiednich gmin. Niemniej jednak realizacja niektórych ustaleń projektu studium może wiązać się z niekorzystnymi skutkami dla środowiska. Do trwałych przekształceń środowiska może doprowadzić realizacja przedsięwzięć związanych z realizacją nowych obiektów: zabudowy mieszkaniowej, rekreacyjnej, usługowej, komunikacji (drogi, ciągi pieszo jezdne i parkingi, ewentualne stacje paliw i inne obiekty związane z obsługą ruchu tranzytowego i turystycznego).

Zagrożenia wynikające z realizacji obiektów zabudowy: mieszkaniowe i zagrodowej z dopuszczeniem usług towarzyszących, usługi, związane są przede wszystkim z:

- zajmowaniem terenów,
- likwidacją roślinności na trasie przebiegu dróg oraz w terenach utwardzonych,
- tworzeniem barier dla przemieszczania się zwierząt,
- emisją zanieczyszczeń do powietrza głównie w sezonie grzewczym,
- wyrównywaniem terenów pod niektóre obiekty,
- wytwarzaniem ścieków,
- zwiększonym poborem wody.

Zagrożenia wynikające z budowy dróg, elementów komunikacji drogowej związane są przede wszystkim z:

- tworzeniem barier dla przemieszczania się zwierząt,
- emisją zanieczyszczeń komunikacyjnych,
- wytwarzaniem drgań oraz hałasu,
- zajmowaniem gruntów,
- likwidacją roślinności na trasie przebiegu dróg oraz w terenach utwardzonych,

- powstawaniem ścieków z dróg czy innych elementów komunikacji kołowej,
- koniecznością przeprowadzania niwelacji terenu niezbędnej w celu wybudowania koniecznych dróg.

Inwestycje niezbędne dla ochrony i poprawy stanu funkcjonowania środowiska przyrodniczego na terenie gminy oraz na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem:

- wyposażenie w sieci kanalizacyjne miejscowości w gminie, które nie są skanalizowane: Gołęcino, Krężołki, Modlinek, Redwanki;
- podwyższone zanieczyszczenie powietrza w obrębie zabudowy zwartej w okresie sezonu grzewczego wskazuje na zasadność ekologizacji systemów grzewczych;
- przy lokalizacji zabudowy mieszkaniowej należy uwzględnić uciążliwości związane z zanieczyszczeniem powietrza emisją spalin samochodowych oraz podwyższony hałas komunikacyjny występujący głównie wzdłuż drogi krajowej oraz wojewódzkiej, a także wzdłuż dróg powiatowych w sezonie letnim (wakacyjnym);
- konieczne są działania porządkujące na obszarach gdzie wyraźnie widoczny jest stan nieładu, obniżający walory estetyczne i krajobrazowe, będący wynikiem antropogenicznych zanieczyszczeń środowiska;
- zdegradowane fragmenty powierzchni ziemi w postaci wyrobisk czy składowisk odpadów wymagają rekultywacji, która powinna pójść w kierunku naturalizacji.

Ze względu na położenie terenu gminy obszarach objętych prawnymi formami ochrony przyrody, nowe funkcje należy dostosować do wymogów obowiązujących przepisów regulujących zasady zagospodarowania na takich terenach.

6. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Ważnym aspektem w dziedzinie ochrony środowiska jest ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody.

Na terenie gminy Ustka znajdują się obszary i obiekty objęte ochroną prawną na podstawie ustaw o ochronie przyrody, o lasach i o ochronie gruntów, obejmujące swoim zasięgiem obszar opracowania. Z tego względu przewiduje się oddziaływanie projektowanego przeznaczenia na*:

- 1) **Słowiński Park Narodowy;**
- 2) **Rezerwaty przyrody: Rezerwat "Jezioro Modła" oraz Rezerwat „Zaleskie Bagna”;**
- 3) **Obszary Chronionego Krajobrazu: Obszar Chronionego Krajobrazu „Pas pobraża na wschód od Ustki” oraz “Pas pobraża na zachód od Ustki”;**
- 4) **Użytki ekologiczne;**
- 5) **Stanowisko dokumentacyjne „Bursztyny Możdżanowo”;**
- 6) **Pomniki przyrody;**
- 7) **Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt: ścisła i częściowa ochroną gatunkową oraz ochrona siedlisk;**
- 8) **Lasy ochronne;**

* szczegółową charakterystykę wymienionych poniżej obszarów i obiektów objętych prawnymi formami ochrony przyrody opisano w Rozdz. 4.7 - str. 53 – 65.

9) **Obszary Natura 2000:**

- „Ostoja Słowińska” (kod PLH220023)
- „Przymorskie Błota” (kod PLH220024)
- „Klify Poddębskie” (kod PLH220012)
- „Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy” (kod PLH32_11)
- „Dolina Słupi” (kod PLH220052)
- „Przybrzeżne Wody Bałtyku” (kod PLB990002) – obszar morski graniczący z terenem gminy Ustka od północy

Zasady gospodarowania przestrzenią:

- 1) za wiodącą funkcję w obrębie parku narodowego, rezerwatów przyrody oraz obszaru chronionego krajobrazu należy uznać funkcję ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, szczególnie ochrony **różnorodności siedliskowej i gatunkowej**; za towarzyszącą - funkcję osłony ekologicznej dla ekosystemów wodnych;
- 2) specyfika obszarów chronionych o dopuszczonej działalności gospodarczej (OCHK, SPN, Rezerваты i inne) stanowi przesłankę do wprowadzania funkcji komplementarnych, takich jak: turystyka (w tym turystyka specjalistyczna), rekreacja, agroturystyka, rolnictwo przyjazne środowisku (rolnictwo ekologiczne), pszczelarstwo, myślistwo i inne;
- 3) obszary chronionego krajobrazu powinny być kreowane jako obszary wielofunkcyjne, a rozwój turystyki i rekreacji stanowić winien ważną motywację do podnoszenia standardu życia mieszkańców;
- 4) nie dopuszcza się zmiany sposobu użytkowania gruntów leśnych (na tereny budowlane itp.) znajdujących się w granicach pasa technicznego brzegu morskiego, a także lasów pełniących funkcję glebochronną, dopuszcza się w tych terenach przeprowadzenie ścieżek pieszo-rowerowych, szlaków turystycznych wraz z ich oznakowaniem i niezbędną infrastrukturą;
- 5) inne ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym na obszarze gminy wprowadzają ponadto **obszary sieci Natura 2000** – planowane zainwestowanie nie może wpływać negatywnie na stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000. Ponadto zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000. Szczególną uwagę należy zwrócić na oddziaływanie planowanego zainwestowania terenu objętego planem na pasm wydym nadmorskich i klify (siedliska przyrodnicze wyszczególnione w załączniku Dyrektywy Siedliskowej UE) oraz na występujące na nich roślinność i siedliska przyrodnicze;
- 6) jako zasadnicze wyznaczniki standardów w gospodarce przestrzennej na obszarach chronionych należy przyjąć:
 - priorytetową realizację inwestycji infrastruktury ochrony środowiska (systemy oczyszczania ścieków i zbierania odpadów stałych),
 - realizację przedsięwzięć z uwzględnieniem ochrony krajobrazu jako całości i jego poszczególnych elementów, w tym szczególnie zadrzewień, wewnątrz krajobrazowych, osi widokowych i harmonijnej zabudowy oraz dziedzictwa kulturowego,
 - zachowanie warunków równowagi środowiska przyrodniczego,
 - przywracanie środowiska do właściwego stanu na terenach zdewastowanych i zdegradowanych (wyrębiska, wysypiska odpadów),

- wprowadzenie zalesień/zadrzewień na terenach najsłabszych gleb, terenach przywodnych i o znacznych nachyleniach stoków oraz w strefach zabudowy (także zadrzewień w formie komponowanej),
 - uwzględnienie możliwych preferencji ekonomicznych w przygotowaniu ofert zagospodarowania obszarów i obiektów chronionych,
 - uwzględnianie w gospodarowaniu standardów unii europejskiej,
 - zabrania się lokalizowania i budowy obiektów przemysłowych o znaczeniu ponad lokalnym, które mogą pogorszyć walory przyrodnicze,
 - na terenach chronionych osuszanie torfowisk, mokradeł, zbiorników wodnych, podejmowanie i prowadzenie wszelkich prac melioracyjnych wymaga uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska, z wyłączeniem bieżącego utrzymania cieków wodnych,
 - pozyskiwanie na tych obszarach surowców mineralnych dopuszcza się jedynie dla lokalnych potrzeb (rozwój budownictwa w gminie i gminach sąsiednich),
 - prowadzący gospodarkę leśną wykonawcy czynności techniczno-leśnych muszą uwzględniać pozaprodukcyjne funkcje lasów oraz zapewnić zachowanie ich walorów przyrodniczych i krajobrazowych.
- 7) ograniczenia dla **gospodarki przestrzennej** obowiązujące na obszarach chronionych należy traktować jako korzystną prawną barierę przed substandardowym gospodarowaniem, będącym przyczyną nieładu w przestrzeni;

Zasady gospodarowania przestrzenią są również regulowane poprzez przepisy ustanawiające formy ochrony wód i brzegu morskiego oraz ochrony uzdrowiskowej (Prawo wodne, Ustawa o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej i inne):

- 1) zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502, z późn. zm) wzdłuż linii brzegowej morza wyznaczony jest **pas techniczny i pas ochronny brzegu morskiego**.

Pas nadbrzeżny jest obszarem lądowym przyległym do brzegu morskiego wyznaczonym wzdłuż północnej granicy gminy Ustka. W jego skład wchodzi pas techniczny i ochronny:

- **pas techniczny** stanowiący strefę wzajemnego bezpośredniego oddziaływania morza i lądu, jest obszarem przeznaczonym do utrzymania brzegu w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Jego odlądową granicę określa Zarządzenie nr 2 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dn. 4.05.2006. Jest obszarem zarządzanym przez Urząd Morski w Słupsku,
- **pas ochronny** obejmuje obszar, w którym działalność człowieka wywiera bezpośredni wpływ na stan pasa technicznego.

W obszarze pasa technicznego wyodrębniono teren **plaży nadmorskiej** o funkcji podstawowej: utrzymanie brzegu morskiego w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 23 oraz 24 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. „O zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw” (Dz. U. z 2011 r., Nr 32, poz. 159) utrzymywanie brzegu morskiego polega na budowie, utrzymywaniu i ochronie umocnień brzegowych w obrębie pasa technicznego ustanowionego przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Utrzymywanie śródlądowych wód powierzchniowych oraz morskich wód wewnętrznych i brzegu morskiego nie może naruszać istniejącego dobrego stanu tych wód oraz warunków wynikających z ochrony wód.

Zgodnie z art. 9, ust. 1, pkt. 6c) ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. „O zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw” (Dz. U. z 2011 r., Nr 32, poz. 159) za **obszary szczególnego zagrożenia powodzią** uznaje się m. in.:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- obszary, między linią brzegu, a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Zgodnie z art. 40, ust. 1 pkt 3 zmienionej ustawy **zabrania się lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią** nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w ust. 1, pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi.

Z kolei zgodnie z art. 88l., ust. 1. **na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się** wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych;
- 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie.

Jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zwolnić od zakazów określonych w ust. 1. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej dla stwierdzenia czy zamierzone działanie nie utrudni ochrony przed powodzią może zasięgnąć opinii państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej.

- 2) istotną rolę ograniczającą w zagospodarowaniu przestrzennym ma **Statut Uzdrowiska Ustka**. Powyższa Uchwała w celu zapewnienia prawidłowej działalności lecznictwa uzdrowiskowego określa szczegółowo czynności zabronione w strefach: A, B i C oraz zalecenia, a także przewiduje wskaźniki terenów zielonych oraz powierzchnię nowo wydzielanych działek w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej dla terenu gminy Ustka;

- 3) inne ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym na obszarze gminy wprowadzają ponadto **obszary zagrożenia powodziowego w dolinie Słupi i Łupawy oraz na terenach równin przymorskich** (obszary zagrożenia powodziowego zaznaczono na załączniku graficznym pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka” w skali 1:10000),
- 4) w strukturach wodonośnych na południowo wschodnim obrzeżu gminy udokumentowano lokalny zbiornik wód podziemnych „Dolina Kopalna Machowino” uznawany wcześniej za główny zbiornik nr 106 (Dokumentacja hydrogeologiczna, 2002). Jego powierzchnia liczy 20 km² - część w gm. Słupsk, a zasoby dyspozycyjne oszacowano na 5500 m³/d. Średnia głębokość ujęć wynosi 100 m. Przekwalifikowanie zbiornika nastąpiło w 2003 r. w związku z niższymi niż pierwotnie szacowano jego zasobami). W strefie ochronnej Zbiorników Wód Podziemnych proponuje się wprowadzić następujące zakazy:
- lokalizowania wysypisk komunalnych i wylewisk nie zabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża substancji szkodliwych dla środowiska,
 - lokalizowanie wysypisk i składowisk odpadów niebezpiecznych dla środowiska,
 - lokalizowanie baz i składów prowadzących przeładunek i dystrybucję produktów ropopochodnych i innych substancji niebezpiecznych w tym stacji benzynowych,
 - prowadzenie rurociągów transportujących substancje niebezpieczne dla środowiska,
 - zrzutu ścieków sanitarnych, technologicznych, przemysłowych do gruntu lub wód powierzchniowych bez oczyszczenia,
 - lokalizowanie wielkich ferm hodowlanych prowadzących bezściółkowy chów zwierząt oraz innych obiektów swoimi uciążliwościami wychodzących poza granice nieruchomości (np. rafinerie, zakłady chemiczne),
 - eksploatacji surowców mineralnych powodujących powstanie lejów depresyjnych,
 - nawożenie osadami ściekowymi.

Poza prawnymi formami ochrony przyrody oraz ochrony wód i brzegu morskiego, a także ochrony uzdrowiskowej Uzdrowiska Ustka na terenie gminy istnieją inne formy ochrony ustalone w dokumentach rangi regionalnych lub opracowaniach naukowych. Na terenie gminy Ustka zlokalizowano obszary o randze ponadregionalnej - takie jak Pobrzeże Słowińskie i tzw. południowobałtycki korytarz ekologiczny, obszary o randze regionalnej - **cała gmina położona jest w tzw. korytarzu ekologicznym „ke 1”- przymorskim północnym**, obejmującym także obszar morski od linii brzegowej do zasięgu izobaty 20m, mający duże znaczenie dla strefy brzegowej i stanowiący stanowisko bytowania przybrzeżnych organizmów morskich oraz ptactwa wodnego. Korytarz **ke-1** został ustalony w obowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego (Uchwała nr 639/XLVI/02 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2002 r., Dz. U. Woj. Pom. z 2002 r., Nr 81, poz. 1773, zmieniona Uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 r., Dz. U. Woj. Pom. z 2009 r., Nr 172, poz. 3361.

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Powyższe cele zostały szczegółowo omówione w dokumentach wymienionych w pkt. 3.2 niniejszego opracowania.

Jak stwierdzono w studium „kształtowanie polityki przestrzennej gminy Ustka oparte być musi o zasady zrównoważonego rozwoju w dziedzinach: ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych, optymalnego gospodarowania przestrzeni, wzrostu standardów cywilizacyjnych i dobrobytu mieszkańców oraz rozwoju gospodarki. Polityka przestrzenna gminy realizowana jest w działaniach planistycznych oraz poprzez decyzje administracyjne związane z gospodarowaniem przestrzenią.

W zakresie gospodarki przestrzennej zasadniczym dokumentem na szczeblu krajowym jest „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju”, która wśród podstawowych celów wymienia poprawę stanu środowiska przyrodniczego i umożliwienie obecnym i przyszłym mieszkańcom kraju równoprawnego dostępu do zasobów przyrody i dóbr kultury. Pożądanymi cechami polskiej przestrzeni będzie: „przestrzeń zróżnicowana, umożliwiająca wykorzystanie przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i kulturowych potencjałów poszczególnych układów terytorialnych dla ich harmonijnego rozwoju” oraz „przestrzenia w możliwie największym stopniu zachowująca walory naturalnego krajobrazu przyrodniczego”.

Zasady kształtowania polskiej przestrzeni sprowadzają się do:

- przyjęcia prymatu wysokiego stabilnego wzrostu gospodarczego, jednak przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska przyrodniczego,
- przestrzeń jako dobro rzadkie ze względu na jej wysoką wartość przyrodniczą i kulturową winna być użytkowana bardzo oszczędnie,
- zajmowanie wartościowej z punktu widzenia ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego przestrzeni winno się odbywać jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach (dotyczy to przede wszystkim rozwoju infrastruktury transportowej),
- sieć powiązań przyrodniczych składa się z systemu obszarów chronionych, jak i obszarów w ramach europejskiej sieci NATURA 2000.

Z przeprowadzonej analizy Studium wynika, że wyznaczenie kierunku zagospodarowania terenu dla zabudowy usługowej oraz mieszkaniowej, a także dla wybranych terenów obsługi ruchu turystycznego, w tym zabudowy hotelowej, apartamentowej, zabudowy związanej z handlem, gastronomią, sportem i rekreacją wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową, nie zmienia kierunków polityki przestrzennej Gminy Ustka.

Możliwości lokalizowania funkcji rekreacyjnej na obszarze gminy, wiążą się z warunkiem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – każda forma rozwoju turystyki i rekreacji, pociąga za sobą wzmożony ruch ludzi, rozwój zabudowy i infrastruktury towarzyszącej, które znacznie obciążają środowisko naturalne. W Studium ujęto jednak zapisy w znacznym stopniu ograniczające niekontrolowany rozwój terenów rekreacyjnych i ich uciążliwość (np.: zaleca się zróżnicowane formy rekreacji uzależnione od podatności przestrzeni na antropopresję, lokalizowanie nowej zabudowy na obszarach kierunkowego rozwoju funkcji rekreacyjnej i turystycznej określonych w Studium wymaga sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w przypadku opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczącego tylko części obszaru kierunkowego rozwoju turystyki i rekreacji, należy zabezpieczyć powiązania funkcjonalno –

przestrzenne z pozostałą częścią obszaru, w szczególności w zakresie powiązań komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej).

8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Na terenie gminy zlokalizowano w całości lub we fragmentach Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000 (zgodnie z Dyrektywą Siedliskową UE):

- „Ostoja Słowińska” (kod PLH220023) obejmująca Słowiński Park Narodowy (wschodnia część gminy),
- „Przymorskie Błota” (PLH220024) obejmujące rezerваты Modła i Zaleskie Bagna z otoczeniem (zachodnia część gminy),
- „Dolina Słupi” (kod PLH220052) zgłoszona do KE przez organizacje ekologiczne z tzw. Shadow List,

Shadow List uzupełniona przez organizacje ekologiczne w 2008 roku przewiduje utworzenie jeszcze dwóch specjalnych obszarów ochrony siedlisk w gminie Ustka, tj.:

- Poddębskie Klify obejmujące pas wschodniego wybrzeża,
- Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy – pas zachodniego wybrzeża wydmowego (częściowo w woj. Zachodniopomorskim).

Z terenem gminy Ustka od północy graniczy Ostoja Naturowa **„Przybrzeżne Wody Bałtyku” (kod PLB990002) - 19 462,7 [obszar morski]**.

Projektowana zmiana Studium będzie za sobą niosła oddziaływanie na obszary objęte ochroną, ze względu na rozwój turystyki i powstanie nowej zabudowy, jednak nie przewiduje się, aby te oddziaływania były negatywne i mogły doprowadzić do pogorszenia stanu siedlisk objętych ochroną. Nie występuje też zagrożenie negatywnym wpływem na cel ochrony tego obszaru, jednak podstawowym warunkiem braku takiego wpływu jest sporządzenie oceny wpływu tej inwestycji na stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Natomiast wszelkie działania należy prowadzić zgodnie z wymogami ochrony środowiska przyrodniczego i w taki sposób aby na obszar wpływały w jak najmniejszym stopniu.

Nie przewiduje się rozwoju zabudowy w granicach obszarów objętych ochroną siedlisk, zarówno istniejących jak i projektowanych obszarów natura 2000. W razie decyzji o realizacji inwestycji w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów Natura 2000, należy bezwzględnie wykonać szczegółową diagnozę środowiskową pod kątem oddziaływania tej inwestycji na obszar Natura 2000. W trakcie robót należy do minimum ograniczyć strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko oraz zrehabilitować miejsca zdegradowane w czasie budowy.

W projekcie Studium zapisano wszelkie uwarunkowania, zakazy i nakazy wynikające z położenia gminy w zasięgu: parku narodowego, obszarów chronionego krajobrazu, rezerwatów przyrody, obszarów NATURA 2000, korytarzy i użytków ekologicznych, uzdrowiska Ustka, wód oraz brzegu morskiego, stref konserwatorskich i ochrony archeologicznej. Uwzględnia również ochronę pomników przyrody oraz obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

W studium znalazły się również wytyczne dotyczące obszarów objętych formami ochrony z tytułu przepisów prawa: Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz Ustawa prawo wodne, Ustawy o lasach.

Cele i kierunki wyznaczone w Studium uwzględniają położenie gminy w zasięgu form ochrony przyrody i stosują się do obowiązujących na ich terenie ograniczeń. Nie oznacza to jednak, że polityka przestrzenna zapisana w Studium nie wpływa na środowisko naturalne.

Realizacja projektu Zmiany i Aktualizacji Studium dla terenu gminy Ustka spowoduje przekształcenia w obrębie niektórych komponentów środowiska. Będą one miały różny charakter z uwagi na sposób oddziaływania zmiany na środowisko. Mogą wystąpić oddziaływania krótko, średnio i długotrwałe, bezpośrednie, bądź pośrednie lub wtórne oraz oddziaływania stałe lub chwilowe o skutkach pozytywnych lub negatywnych. Może również wystąpić kumulacja poszczególnych rodzajów oddziaływania. Charakter tych zmian będzie odmienny dla każdego z komponentów środowiska.

Dla przeanalizowania skutków i oddziaływań na środowisko założeń „Studium” najbardziej obrazowe wydaje się być posłużenie matrycą logiczną.

Zasady rozwoju przestrzennego gminy:

1. Ochrona wartości kulturowych – ochroną objęto: strefy ochrony konserwatorskiej, zabytki archeologiczne, zabytki wpisane do rejestru zabytków, zabytki będące w ewidencji konserwatorskiej, tereny o cennych walorach kulturowo krajobrazowych.
2. Osadnictwo – ośrodki wielofunkcyjne z wyznaczonym centrum (obszary centrów wsi) pełniących funkcje społeczne, usługowe, gospodarcze i kulturowe ze względu na swe położenie i cechy funkcjonalno-przestrzenne. Są to przede wszystkim tereny o przeznaczeniu mieszkalnym, usługowym oraz rekreacyjnym (w tym letniskowym) z dopuszczeniem usług towarzyszących mieszkalnictwu oraz obiektów infrastruktury społecznej i dopuszczeniem lokalizacji budynków gospodarczych.
3. Infrastruktura społeczna – przewiduje się adaptację istniejących obiektów infrastruktury społecznej (szkoły, gminny dom kultury, przychodnie zdrowia, tereny sportu i rekreacji) oraz zakłada możliwość ich rozbudowy.
4. Przedsiębiorczość – wielofunkcyjny rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej o bardzo szerokim wachlarzu usług, wprowadza się możliwość lokalizowania mikro bądź małych przedsiębiorstw, zakładów różnych branż wzdłuż dróg (krajowej, wojewódzkiej oraz powiatowych oraz wzdłuż niektórych dróg gminnych), dopuszcza się możliwość lokalizowania usług w istniejących siedliskach.
5. Rolnictwo – obszary produkcji rolnej obejmujące kompleksy żyznych gleb, wprowadzenie zalesień na gruntach o najniższej klasie bonitacyjnej.
6. Turystyka – rozwój turystyki i rekreacji związanej z walorami krajobrazowymi i kulturowymi gminy w oparciu o wody Morza Bałtyckiego, Słowiński Park Narodowy, rzekę Słupie i inne elementy (tereny leśne, interesujące zbiorowiska roślinne, interesujące krajobrazowo obszary rolno-leśne i liczne zabytki znajdujące się w obszarze gminy).
7. Rozwoju systemów infrastruktury technicznej:
 - 7a. Telekomunikacja – modernizacja centrali telefonicznych,
 - 7b. Systemy transportowe – droga krajowa nr 21, droga wojewódzka nr 203 (zwiększenie nośności i stanu nawierzchni), drogi powiatowe (podwyższanie dotychczasowych parametrów dróg powiatowych, lokalizacja chodników i ścieżek rowerowych), drogi gminne (wprowadzenie nowych dróg gminnych, zakłada się modernizację dróg gminnych polegającą na przebudowie nawierzchni oraz budowie chodników i ścieżek rowerowych), transport kolejowy (pełne wykorzystanie transportu kolejowego szczególnie w sezonie letnim).
 - 7c. Energetyka – dla terenów nowej zabudowy mieszkaniowej, usług, przemysłu lub zabudowy o zwiększonej intensywności zakłada się budowę nowych sieci energetycznych średniego i niskiego napięcia oraz budowę nowych stacji transformatorowych.
 - 7d. Gazownictwo – budowa systemu sieci gazowych w obszarach przewidzianych do zurbanizowania.
 - 7e. Wodociągi – modernizacja istniejących ujęć wody zasilających wodociągi gminne, rozbudowa sieci wodociągowej i umożliwienie podłączenia do niej wszystkich mieszkańców gminy, rozbudowa stacji uzdatniania wody.

- 7f. Kanalizacja – rozwiązanie gospodarki ściekowej w gminie poprzez budowę systemów kanalizacji sanitarnej, opartej na systemie kanalizacji w obszarach o gęstej zabudowie, gdzie budowa sieci jest uzasadniona ekonomicznie.
8. Ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych – zachowanie istniejących obszarów chronionych, istniejących zadrzewień, zalesień, pastwisk, łąk położonych głównie wzdłuż cieków wodnych i rzek oraz istniejących siedlisk przyrodniczych śródpolnych, ochrona lasów, ochrona terenów zielonych jako korytarzy ekologicznych do ochrony rodzimej fauny i flory.
9. Warunki areosanitarne – ograniczenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (związanych głównie z ogrzewaniem budynków), poprzez wprowadzanie odnawialnych źródeł energii (energia z biomasy, energia wiatru, energia słońca) lub mało uciążliwych czynników grzewczych (gaz, olej niskosiarkowy, energia elektryczna).
10. Gospodarka odpadami – stworzenie systemu segregacji odpadów, gospodarcze wykorzystanie surowców wtórnych, stworzenie gminnego systemu ewidencji odpadów.

Oznaczenia:

- ++ Realizacja założeń Studium spowoduje znaczne pozytywne oddziaływanie i skutki na analizowane zagadnienie
- + Realizacja założeń Studium spowoduje słabe pozytywne oddziaływanie i skutki na analizowane zagadnienie
- Realizacja założeń Studium spowoduje znaczne negatywne oddziaływanie i skutki na analizowane zagadnienie
- Realizacja założeń Studium spowoduje słabe negatywne oddziaływanie i skutki na analizowane zagadnienie
- 0 Realizacja założeń Studium nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie
- +/- Realizacja założeń Studium spowoduje zarówno pozytywne jak i negatywne oddziaływania i skutki
- N Brak możliwości jednoznacznego określenia skutków oddziaływania założeń Studium na analizowane zagadnienie

Tabela 2. Przewidywane znaczące oddziaływania na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

	obszary Natura 2000	różnorodność biologiczna	ludzi	zwierzęta	szata roślinna	wody pow. i podziemne	jakość powietrza	powierzchnię ziemi	krajobraz	warunki klimatyczne	odpady	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne	gleby
Ochrona wartości kulturowych	0	0	++	0	++	0	0	++	++	0	0	++	++	++	0
Osadnictwo	0	0	++	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	0	-	0	+/-	0	-
Infrastruktura społeczna	0	0	++	0	+	+/-	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Przedsiębiorczość	0	-	++	0	0	+/-	0	+/-	+/-	0	0	++	0	++	0
Rolnictwo	0	0	+	0	+/-	0	0	+/-	+/-	0	0	+	0	+	+/-
Turystyka	0	+/-	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	0	-	+	0	+	
Rozwoju systemów infrastruktury technicznej:															
Telekomunikacja	0	0	++	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Systemy transport.	0	0	++	0	-	-	-	+/-	0	0	0	-	0	0	0
Energetyka	0	0	++	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gazownictwo	0	0	++	0	0	0	0	+/-	0	+	0	0	0	0	0
Wodociągi	0	0	++	0	0	++	0	0	0	0	0	+	0	0	0
Kanalizacja	0	0	++	0	-	++	0	0	0	0	0	+	0	0	0
Ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych	0	++	++	++	++	++	+	++	++	++	+	++	++	++	++
Warunki areosanitarne	0	0	++	+	+	++	++	0	0	0	0	0	0	0	0
Gospodarka odpadami	0	0	++	0	+	++	+	++	++	0	++	+	0	0	+

Skutki dla środowiska wynikające z realizacji projektu Zmiany i Aktualizacji Studium:

Różnorodność biologiczna:

- Likwidacja roślinności w miejscu posadowienia nowych obiektów w fazie budowy,
- Możliwe wprowadzenie gatunków obcych siedliskowo, a często towarzyszących zabudowie usługowej lub mieszkaniowej.

Rodzaj oddziaływania:

W miejscu lokalizacji przedsięwzięcia – bezpośrednie, długoterminowe, negatywne.

Ludzie:

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ludzi, na ich zdrowie i życie. Wyjątek stanowi zagrożenie powodziowe. Na terenach bezpośredniego zagrożenia powodzią ustala się lokalizowanie tylko:

- 1) obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej,
- 2) terenów rekreacyjnych i sportowych wykorzystywanych i zagospodarowanych bez wznoszenia trwałych obiektów kubaturowych
- 3) tras i urządzeń komunikacyjnych.

Realizacja nowej zabudowy usługowej oraz mieszkaniowej powoduje powstawanie hałasu, jednakże w związku z charakterem i funkcją nowo projektowanego terenu zabudowy nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, Dz. U z 2007 r. Nr 120, poz. 826).

Ponadto projektowane obszary rozwoju zabudowy usługowej oraz mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną nie wprowadza ją znaczącego oddziaływania na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi pod warunkiem przestrzegania zakazu niekontrolowanego usuwania odpadów stałych oraz odprowadzania ścieków do wód powierzchniowych.

Sposób zagospodarowania nie spowoduje kumulacji negatywnych skutków presji na środowisko przyrodnicze, mimo długotrwałego i stałego oddziaływania na jego komponenty.

Przewiduje się oddziaływanie korzystne – powstaną nowe miejsca odpoczynku, usług turystycznych oraz nowe miejsca pracy.

Rodzaj oddziaływania: długoterminowe, korzystne, odwracalne.

Zwierzęta:

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na zwierzęta, w wyjątkowych przypadkach np. jeżeli teren zostanie ogrodzony, mogą wystąpić utrudnienia w migracji.

Projektowane obszary rozwoju zabudowy usługowej oraz mieszkaniowej z towarzyszącą infrastrukturą techniczną nie wpływa negatywnie na zwierzęta, lądowe, poruszające się po

ziemi. Zmiany liczebności bądź składu gatunkowego fauny naziemnej, są zazwyczaj konsekwencją zmian pokrywającej ten teren roślinności, a więc przede wszystkim zmian użytkowania gruntów.

Na obszarze położonym w bezpośrednim sąsiedztwie brzegu morskiego istotne jest pozostawienie nie ogrodzonego pasa, wolnego od zabudowy w obrębie brzegu klifu nadmorskiego (pas techniczny ochrony brzegu morskiego), co pozwoli na swobodą migrację zwierząt w obrębie korytarza ekologicznego.

Z terenem gminy od północy graniczy bezpośrednio **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Przybrzeżne Wody Bałtyku”** (obszar morski). W faunie bentosowej dominują drobne skorupiaki. Rzadko obserwowane są morskie ssaki duże - foki szare i obrączkowane oraz morświny. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej. Na obszarze zimują w znaczących ilościach 2 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej: nur czarnoszyi i nur rdzawoszyi. Szczególne znaczenie mają również populacje łodówki, nurnika i uhl. Nie przewiduje się ingerencji i zagospodarowania brzegu morskiego, w związku z czym nie przewiduje się oddziaływania na chronione gatunki i okazy fauny.

Szata roślinna:

- Likwidacja roślinności w miejscu posadowienia nowych obiektów, realizacji dróg,
- Może dojść do wprowadzenia gatunków obcych siedliskowo.

Oddziaływanie nowej zabudowy i towarzyszącej jej infrastruktury technicznej na otaczającą naturalną szatę roślinną nie będzie znaczące, pod warunkiem przestrzegania zasad ochrony przyrody. Nowo powstająca zabudowa zostanie wyposażona w urozmaiconą szatę roślinną w postaci wielu gatunkowych obszarów zieleni komponowanej oraz nasadzeń zieleni wysokiej. Skala ograniczenia istniejącej szaty roślinnej nie wpłynie na dalsze funkcjonowanie istniejących w sąsiedztwie nieużytków, lasów, zadrzewień śródpolnych czy obniżen terenowych.

Istotna jest również edukacja ekologiczna obecnych i przyszłych mieszkańców w celu wdrażania systemów związanych z ochroną przyrody, a także maksymalne ograniczenie negatywnego wpływu na komponenty środowiska przyrodniczego.

Rodzaj oddziaływania: w miejscu lokalizacji obiektów, dróg – bezpośrednie, długoterminowe, negatywne.

Wody powierzchniowe i podziemne:

Wody zarówno powierzchniowe, jak i podziemne podobnie jak grunty rolne podlegają wielu niekorzystnym wpływom. Ochrona jakości wód powierzchniowych jest jednym z priorytetowych zadań w zakresie ochrony środowiska. Planuje się w tym zakresie wykonanie koncepcji kompleksowego zagospodarowania ścieków, zintegrowaną z rozwojem sieci wodociągowej.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na wody powierzchniowe (wody Morza Bałtyckiego zlokalizowane wzdłuż północnej granicy gminy, a także Jezioro Modła, jezioro Gardno rzeki Słupia oraz Łupawa a także mniejsze ciek i zbiorniki wodne), pod warunkiem odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej oraz przestrzegania zakazu, zaśmiecania bezpośredniego sąsiedztwa tych wód.

Jakość powietrza:

Nastąpi wzrost emisji głównie z sezonie grzewczym, ale nie powinno dojść do przekroczenia dopuszczalnych norm – zabudowa usługowa, mieszkaniowa – lokalne źródła ciepła oparte na technologiach i paliwach ekologicznych.

Na etapie budowy poszczególnych obiektów budowlanych oraz dróg dojazdowych przewiduje się oddziaływanie na jakość powietrza: bezpośrednie, ale krótkoterminowe jak np. niewielkie lokalne zapylenie powodowe pracami przygotowawczymi terenu. Okresowo

występuje też podwyższona emisja spalin wynikająca z pracy maszyn i pojazdów samochodowych. Na etapie funkcjonowania projektowanej zabudowy i towarzyszącej jej infrastruktury technicznej nie wystąpi oddziaływanie na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego gazami, pyłami lub odorami.

Rodzaj oddziaływania: bezpośrednie, niekorzystne, długoterminowe zwiększające się w okresie grzewczym, odwracalne.

Powierzchnia ziemi:

- Nastąpi zniszczenie flory w miejscach lokalizacji nowych obiektów.
- Nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej.

Wszelkie przekształcenia prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych obiektów budowlanych czy też obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się ze zmianą profilu glebowego.

Oddziaływanie projektowanej zabudowy usługowej i mieszkaniowej oraz infrastruktury technicznej, w tym dróg, będzie miało związek z niezbędnymi robotami ziemnymi, jakie należy wykonać przed posadowieniem obiektów budowlanych. W trakcie budowy przedsięwzięcia powstają odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych), ale w trakcie funkcjonowania projektowanego osiedla już nie powstają odpady i nie występuje zagrożenie zanieczyszczenia i degradacji powierzchni ziemi.

Rodzaj oddziaływania: bezpośrednie, odwracalne, długoterminowe (w miejscu lokalizacji obiektów).

Krajobraz:

Projektowane funkcje oraz sposób zagospodarowania obszarów rozwoju zabudowy i infrastruktury technicznej na terenie gminy będzie powodował wpływ na okoliczny krajobraz, zwiększy się powierzchnia zabudowana obiektami kubaturowymi. Należy zaznaczyć, że ocena wpływu projektowanych inwestycji na krajobraz jest bardzo złożona, gdyż każda taka ocena ma częściowo subiektywny charakter, który zależny jest od osobniczych upodobań i odczuć.

Rodzaj oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, odwracalne.

Warunki klimatyczne:

Może wystąpić pogorszenie mikroklimatu w obrębie terenów objętych rozwojem zabudowy oraz infrastruktury technicznej. Wpływ nowej zabudowy na lokalne warunki klimatyczne polegać będzie przede wszystkim na osłabieniu siły wiatru w najniższych partiach przy powierzchni ziemi oraz powstawanie lokalnych korytarzy wiatru (np. wzdłuż szlaków komunikacyjnych). Pozostałe warunki klimatyczne związane z opadami atmosferycznymi, temperaturą, nasłonecznieniem itp. nie ulegną zmianie.

Odpady

W trakcie budowy nowych obiektów budowlanych i niezbędnej infrastruktury towarzyszącej, powstaną odpady budowlane zakwalifikowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206) do grupy 17: odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. W myśl ustaleń odpady, które mogą np. powstać podczas procesu budowy, winny być usuwane z terenu w granicach planu przez wywóz odpadów na składowisko odpadów. Odpady z terenów gdzie nastąpi rozwój zabudowy oraz będzie powstawać nowa infrastruktura, w tym drogi, winny być gromadzone i unieszkodliwiane zgodnie z obowiązującym na terenie gminy Regulaminem utrzymania czystości i porządku,

okresowo wywożone z posesji tylko przez uprawnioną firmę wywozową na składowisko odpadów na warunkach ustalonych przez zarządzającego składowiskiem.

Zasoby naturalne:

Na terenie objętym projektem zmiany Studium prowadzi się aktualnie eksploatację surowców mineralnych. Prowadzi do degradacji pokrywy glebowej oraz niekorzystnych zmian w krajobrazie, konieczna jest docelowa rekultywacja obszarów wyrobisk.

Rodzaj oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, odwracalne,

Zabytki:

Na terenie objętym zmianą Studium występują obiekty wpisane do rejestru i znajdujące się w ewidencji zabytków, udokumentowane stanowiska archeologiczne i inne elementy podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Na terenie objętym projektem zmiany Studium nie przewiduje znaczących oddziaływań związanych z realizacją ustaleń projektu zmiany studium na zabytki oraz obszary i obiekty dziedzictwa kulturowego.

Dobra materialne:

Na przedmiotowym terenie nie występują szczególne dobra materialne stąd realizacja planu nie wpływa na przedmiotowe komponenty.

Gleby:

- Nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej,
- Nastąpi przemieszanie wierzchniej warstwy gleb,
- Nastąpi degradacja pokrywy glebowej w miejscu prowadzenia robót,

Rodzaj oddziaływania: w miejscu lokalizacji przedsięwzięcia bezpośrednie, długoterminowe, negatywne, nieodwracalne.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii – nie przewiduje się.

Z przeprowadzonej identyfikacji potencjalnych skutków dla środowiska wynika, że:

W środowisku nastąpią zmiany, ale nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji ustaleń projektu studium doszło do przekroczenia dopuszczalnych norm w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza, emisji hałasu czy zanieczyszczeń komunikacyjnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 10 Dyrektywy SOOŚ należy nadzorować znaczące oddziaływania wdrażania programu na środowisko, aby między innymi móc wcześniej wykrywać nieprzewidziane negatywne oddziaływania i rozpocząć przeprowadzanie właściwych działań zaradczych. W celu spełnienia tego zadania nadzoru można stosować, w razie potrzeby, istniejące mechanizmy nadzorcze.

W Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego uzasadniono potrzebę budowy zintegrowanego systemu monitorowania, obejmującego procesy i realizację założeń dokumentów polityki rozwoju województwa oraz określono jego podstawowy cel. Wskazano też na potrzebę wprowadzenia szczegółowych wskaźników. W efekcie dokonanej analizy, Plan określił 11 podstawowych wymogów systemu oraz zaproponował listę 25 wskaźników.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono stosując metody opisowe, polegające na analizie tekstu projektowanego dokumentu, obejmujące charakterystyki istniejącego stanu

zasobów środowiska z uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych. Wskazuje ona na komponenty środowiska najbardziej i najmniej narażone na przekształcenie i pogorszenie stanu oraz najbardziej i najmniej „agresywne” kierunki rozwoju przestrzennego zapisane w projekcie Studium.

Studium uwarunkowań nie stanowi prawa miejscowego stąd przewidzenie skutków zamierzeń projektowanego dokumentu nie jest jednoznaczne, gdyż dopiero sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego skutkuje możliwością zagospodarowania terenu zgodnie ze studium. Niemniej należy przyjąć, iż określenie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zamierzeń inwestycyjnych określa wytyczne, które zostaną zrealizowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Monitorowanie odbywa się przez służby publiczne (jednostki, wydziały) samorządów terytorialnych, które są władne stanowienia, realizacji oraz przestrzegania polityki przestrzennej na terenie swojej właściwości miejscowej. Nie jest natomiast określona instytucja odpowiedzialna za częstotliwość monitoringu.

Jakość i efektywność wdrażanych rozwiązań w dużym stopniu zależą będzie od monitorowania sposobu realizacji założeń planu miejscowego. Nadzór nad wdrażaniem ustaleń planu winien szczególnie obejmować poniższe zagadnienia:

- monitorowanie przestrzeni przyrodniczej poddanej zagospodarowaniu;
- monitorowanie zagrożeń jakie niesie za sobą nowe zagospodarowanie lub jego brak;
- monitorowanie zgodności realizacji inwestycji z ustaleniami Studium;
- monitorowanie czynników przyrody w zakresie transgenicznym i możliwości ich migracji.

Ponadto zgodnie art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) organ sporządzający studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Wójt Gminy) zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady na przeprowadzenie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu. Realizacja ustaleń projektu studium, zgodnie z obowiązującymi przepisami, będzie monitorowana przez organy ochrony środowiska, w każdym przypadku lokalizacji inwestycji mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed uzyskaniem:

- decyzji o pozwoleniu na budowę,
- zatwierdzeniu projektu budowlanego i
- pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych.

W przypadku lokalizacji inwestycji, względem której stwierdzono okoliczności wskazujące na możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko, organ ochrony środowiska, może w drodze decyzji, zobowiązać podmiot realizujący dane przedsięwzięcie do sporządzenia przeglądu ekologicznego. Sporządzenie przeglądu ekologicznego jest elementem monitoringu realizacji ustaleń studium na środowisko.

Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska, monitoring jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych jest prowadzony w ramach państwowego monitoringu środowiska, przez wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, a na szczeblu samorządowym, przez starostę powiatowego lub podmiot gospodarczy. Zgodnie z ustawą Prawo budowlane, użytkowane już obiekty budowlane powinny być poddawane okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu m.in. stanu technicznego instalacji służących ochronie środowiska.

10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Analiza skutków środowiskowych związanych z realizacją założeń projektu zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka”, nie wskazuje by mogły one powodować znaczące, niekorzystne oddziaływania transgraniczne. Jednak ze względu na fakt podpisania przez Polskę ratyfikowania Konwencji o ocenach oddziaływania w kontekście transgranicznym, należy podkreślić obowiązek informowania państw w przypadku podejmowania działań mogących znacząco oddziaływać na ich terytorium.

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku oraz z Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku. Gmina Ustka jest położona w strefie nadgranicznej, jednakże realizacja „Studium” nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach „Studium” ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja „Studium” nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Przez kompensację przyrodniczą rozumie się: zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, lub ziemne, rekultywację gleby, zalesienie, zadrzewienia lub tworzenie skupień roślinności prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównanie szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych.

Studium określa działania, które zakładają zapobieganie, ograniczenie lub nie dopuszczenie do ujemnego oddziaływania na środowisko – zapisy dotyczące gospodarki wodno – ściekowej, gospodarki odpadami, gospodarki cieplnej, oraz gospodarowania przestrzenią omawianego obszaru.

Należy założyć, że zabezpieczeniem realizacji wszystkich w/w celów, zgodnie z zasadą poszanowania potrzeb środowiska przyrodniczego jest zrównoważony rozwój.

Oceniając wskazane ustalenia Studium pod kątem zabezpieczenia środowiska i zdrowia ludzi oraz prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody należy stwierdzić, że wskazane sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych są wystarczające.

Z uwagi na brak przewidywanego znaczącego negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody nie ma konieczności zapewnienia wykonania kompensacji przyrodniczej.

W „Studium” nie ma żadnego konkretnego zapisu zadania, które stanowiłoby bezpośrednie zagrożenie dla stanu środowiska naturalnego a służyłaby osiągnięciu innego rodzaju celów.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach „Studium”, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej, np. kanalizacji czy budowy infrastruktury drogowej. Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania. Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

W projekcie „Studium” zawarte zostały zapisy odnośnie ochrony, zapobiegania niekorzystnych wpływów na środowisko inwestycji, m.in.:

- egzekwowanie przepisów na terenach objętych ochroną,
- przewidzenie stref ochrony konserwatorskiej wokół zabytków archeologicznych i obiektów zabytkowych,
- w obszarach przeznaczonych do zabudowy przewiduje się intensyfikację zabudowy w rejonach zurbanizowanych oraz jej rozluźnienie i pewnie na terenach cennych przyrodniczo i krajobrazowo,
- zakłada się rozwój osadnictwa w terenach wyposażonych w infrastrukturę techniczną i wzdłuż dróg wyposażonych w tę infrastrukturę,
- lokalizacje infrastruktury społecznej w miejscach już zagospodarowanych,
- punktową ochroną krajobrazu kulturowego gminy,
- ochronę terenów zielonych jako korytarzy ekologicznych do ochrony rodzimej fauny i flory.

Projekt „Studium” nie zawiera rozwiązań służących kompensacji ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko. Ze względu na specyfikę terenu, który jest przedmiotem „Studium”, a także ze względu na specyfikę proponowanych działań, braku rozwiązań służących kompensacji przyrodniczej nie można jednak oceniać jako wady opracowania, gdyż nie przewiduje się w wyniku jego realizacji powstania istotnych sytuacji konfliktowych.

W wyniku realizacji ustaleń „Studium” nie zaistnieją straty w obszarach chronionych położonych w granicach gminy i jej sąsiedztwie.

Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu.

W trakcie prac nad „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka” opierano się na wszelkich dostępnych materiałach dotyczących opracowania diagnozy stanu obecnego gminy Ustka oraz na dokumentach planistycznych gminy i innych podmiotów w celu poprawy obowiązującego „Studium”. Założeniem „Studium” jest wieloaspektowa diagnoza stanu rozwoju i funkcjonowania gminy, charakteru zagospodarowania i struktury przestrzennej gminy. Podczas wdrażania „Studium” zakłada się wykorzystanie obecnie znanych i używanych metod, technik, technologii. Dlatego też schematy: oceny „Studium”, wdrażania, ewaluacji, monitoringu oraz jego wskaźników, aktualizacji, komunikacji społecznej i promocji „Studium” zostały nakreślone.

„Studium” nie zawiera, konkretnych działań inwestycyjnych oraz ich kosztów, ponieważ nie jest dokumentem, który ma na celu wyznaczanie tego rodzaju założeń.

12.ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Przyjęte rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko służą ograniczeniu negatywnych oddziaływań na środowisko poszczególnych sposobów zagospodarowania i zainwestowania terenów przewidzianych w Studium i pozwalają na stwierdzenie, że w zakresie polityki przestrzennej i kierunków rozwoju, zachowują zasady ochrony obszarów aktywnych biologicznie i zabezpieczenia ciągłości struktur przyrodniczych.

W niniejszym dokumencie nie przewidziano dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska przyrodniczego przewidywanych w planie miejscowym sposobów zagospodarowania i zainwestowania, gdyż plan ten odnosi się do najkorzystniejszych rozwiązań, które uwzględniają postęp technologiczny.

Poniższe wnioski mają charakter ogólny:

- prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych w Studium a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja zapisów Studium na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury;
- wypełnienie wszystkich obowiązków podanych w Studium oraz późniejsze ich przestrzeganie pozwoli na zminimalizowanie zagrożeń związanych z nowym zainwestowaniem.

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” jest bardzo konkretnym opracowaniem określającym szczegółowo planowane działania zmierzające do uporządkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka. „Studium” bezpośrednio nie wykazuje zadań inwestycyjnych, dla których byłyby możliwe jednoznaczne określenie skutków na środowisko, dlatego też trudno jest wyznaczać rozwiązania kompensujące straty środowiskowe. Warto zauważyć, że w przypadku realizacji jakichkolwiek inwestycji (np. w infrastrukturze technicznej) możliwe jest osłabienie poszczególnych komponentów środowiska w trakcie jej realizacji, ale po jej przeprowadzeniu szkody automatycznie zostaną naprawione. Oceniając wpływ na różne elementy środowiska należy zauważyć, że zmiany pozytywne będą istotne i zauważalne, podczas gdy prognozowane zmiany negatywne będą raczej o niewielkiej skali oddziaływania. Dlatego też, w tym kontekście, trudno wskazywać rozwiązania alternatywne.

„Studium” jest koncepcją zagospodarowania przestrzennego całości gminy. Jest koncepcją spójną, pozwalającą osiągnąć efekt synergii. Wprowadzenie rozwiązań alternatywnych kwestionowałoby całość wizji przebudowy/rozwoju wyznaczonego terenu.

13. STRESZCZENIE W JĘZUKU NIESPECJALISTYCZNYM.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nowymi uregulowaniami prawnymi projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka wymaga przeprowadzenia odrębnego postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach przeprowadzanej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko projektu studium, poprzedzona uzgodnieniem zakresu i stopienia jej szczegółowości z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska i Wojewódzkim Państwowym Inspektorem Sanitarnym. Studium ma charakter aktualizacji sporządzonej kompleksowo dla całego obszaru w granicach administracyjnych gminy. Dokument opracowany jest zgodnie z zakresem i trybem określonym w obowiązującej ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 23 marca 2003 roku i zawiera:

- część określająca uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy przedstawione w formie tekstowej i graficznej,
- część tekstowa zawierająca ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, w zakres których wchodzi ustalenia ogólne dla całej gminy i ustalenia odnoszące się do poszczególnych wsi,
- rysunek przedstawiający kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy,
- uzasadnienie zawierające objaśnienie przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu zmiany studium.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W niniejszej prognozie przedstawiono istniejący stan środowiska przyrodniczego uwzględniając położenie gminy, budowę geologiczną, pokrywę glebową, wody powierzchniowe i podziemne, szatę roślinną i warunki klimatyczne. Na tle uwarunkowań przedstawiono stan sanitarny środowiska, a w tym czystość i źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, jakość gleb, jakość wód powierzchniowych i podziemnych oraz źródła ich zanieczyszczeń, formy degradacji powierzchni ziemi, warunki klimatu akustycznego i źródła powstawania hałasu, źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego, stan zdrowotny drzewostanów leśnych, ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

W przypadku braku realizacji ustaleń studium istniejące źródła zanieczyszczeń środowiska gruntowo – wodnego, powietrza atmosferycznego i hałasu w dalszym ciągu stwarzać będą zagrożenia i obniżać standardy zamieszkiwania w gminie.

W dalszej części prognozy opisano stan środowiska na obszarach istniejących i projektowanych przedsięwzięć o znaczącym oddziaływaniu na środowisko, do których zaliczono między innymi:

- droga krajowa, droga wojewódzka oraz drogi powiatowe i gminne jako źródła ponadnormatywnych emisji spalin i pyłu zawieszonego, hałasu komunikacyjnego, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska,
- istniejące i projektowane napowietrzne linie elektroenergetyczne oraz stacje transformatorowe i stacje bazowe telefonii komórkowej (promieniowanie elektromagnetyczne, hałas),
- ujęcia wód podziemnych na cele publiczne wraz z siecią wodociągową w gminie (zmniejszanie zasobów wód podziemnych przy ograniczonych możliwościach ich poboru),
- magistralny gazociąg wysokiego ciśnienia ze stacjami redukcyjno – pomiarowymi (zanieczyszczenie powietrza, nadzwyczajne zagrożenia środowiska),

- oczyszczalnie ścieków i systemy kanalizacji sanitarnej (ścieki, zanieczyszczenia mikrobiologiczne, hałas, zapachy),
- zakłady przemysłowe, usługowe i usługowo – produkcyjne (ścieki, hałas, pył, gazy, odpady stałe),

W dalszej części prognozy wskazano na występujące problemy istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń studium oraz sposoby uwzględnienia w projekcie studium celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Wśród istniejących problemów ochrony środowiska na obszarach ochrony przyrody istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego studium gminy wskazano na problemy związane z rozwojem zabudowy rekreacyjnej oraz usługowo-mieszkaniowej (szczególnie zlokalizowanej na terenach OCHK oraz w pobliżu Parku Narodowego, w jego otulinie oraz w pobliżu rezerwatu przyrody). Problem zanieczyszczeń stanowią również główne ciągi komunikacyjne miejscami wkraczającą w strefy zwartej zabudowy i tereny leśne.

Przez obszar gminy Ustka przebiegają trasy napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokich napięć 450 kV i 110 kV, które podobnie jak wszystkiego rodzaju maszty stacji telefonii komórkowej i urządzeń radiokomunikacji stanowią zagrożenie dla przelotów ptaków migrujących.

Stwierdzono, że studium zawiera cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Podstawowe cele ochrony środowiska zawarte w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka wynikają między innymi z międzynarodowych zobowiązań Polski w zakresie ochrony środowiska, zobowiązań Polski w ramach procesu akcesji do Unii Europejskiej i po wstąpieniu, programów operacyjnych wykorzystujących unijne środki pomocowe, polityki ekologicznej państwa, systemu prawa ochrony środowiska w Polsce, planów, programów, strategii i polityk sektorowych opracowywanych na różnych szczeblach. Istotna część prognozy stanowią rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje (rekompensatę) przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego studium.

W celu ochrony wód obowiązuje zakaz odprowadzania nieczyszczonych ścieków do gruntu i cieków wodnych. W zakresie gospodarki odpadami nakłada się obowiązek gromadzenia odpadów komunalnych w miejscach do tego przeznaczonych. W ochronie powietrza atmosferycznego zaleca się stosowanie proekologicznych nośników energii cieplnej. Ochronę klimatu akustycznego zapewni przestrzeganie dopuszczalnych poziomów hałasu.

Projektowany dokument ze względu na uogólniony charakter zapisów nie zawiera propozycji alternatywnych rozwiązań z punktu widzenia ochrony środowiska. W projekcie studium nie przedstawiono urbanistycznych rozwiązań alternatywnych (wariantowych) odnośnie funkcji terenów, układu komunikacyjnego, przebiegów ważniejszych elementów infrastruktury technicznej. W związku z powyższym w prognozie ustosunkowano się jedynie do wyjaśnienia braku rozwiązań alternatywnych.

W przedmiotowej prognozie zaproponowano metody analizy skutków realizacji postanowień projektu studium oraz częstotliwość jej przeprowadzania wynikające przede wszystkim z przepisów prawnych regulujących te zagadnienia, w tym ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i ustawy Prawo ochrony środowiska. Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami w ramach państwowego monitoringu środowiska prowadzonego przez wojewódzki inspektorat ochrony środowiska okresowo badana jest jakość powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Wójt Gminy ma obowiązek dokonać przynajmniej raz w czasie kadencji rady na przeprowadzenie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego studium.

W końcowej części stwierdzono, iż pomimo położenia gminy Ustka w strefie nadgranicznej, realizacja „Studium” nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach „Studium” ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

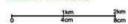
Załącznik nr 1 - Lokalizacja obszaru opracowania.

UZDROWISKO USTKA

UKŁAD STREF W GRANICACH ADMINISTRACYJNYCH MIASTA
I OBSZARU GMINY

Skala 1: 25000

LEGENDA:

- Strefa ochrony uzdrowiskowej "A"
- Strefa ochrony uzdrowiskowej "B"
- Strefa ochrony uzdrowiskowej "C"
- Granica Uzdrowiska
- Granica Miasta Ustka
- Granica Gminy Ustka
- Granica Sołectw

